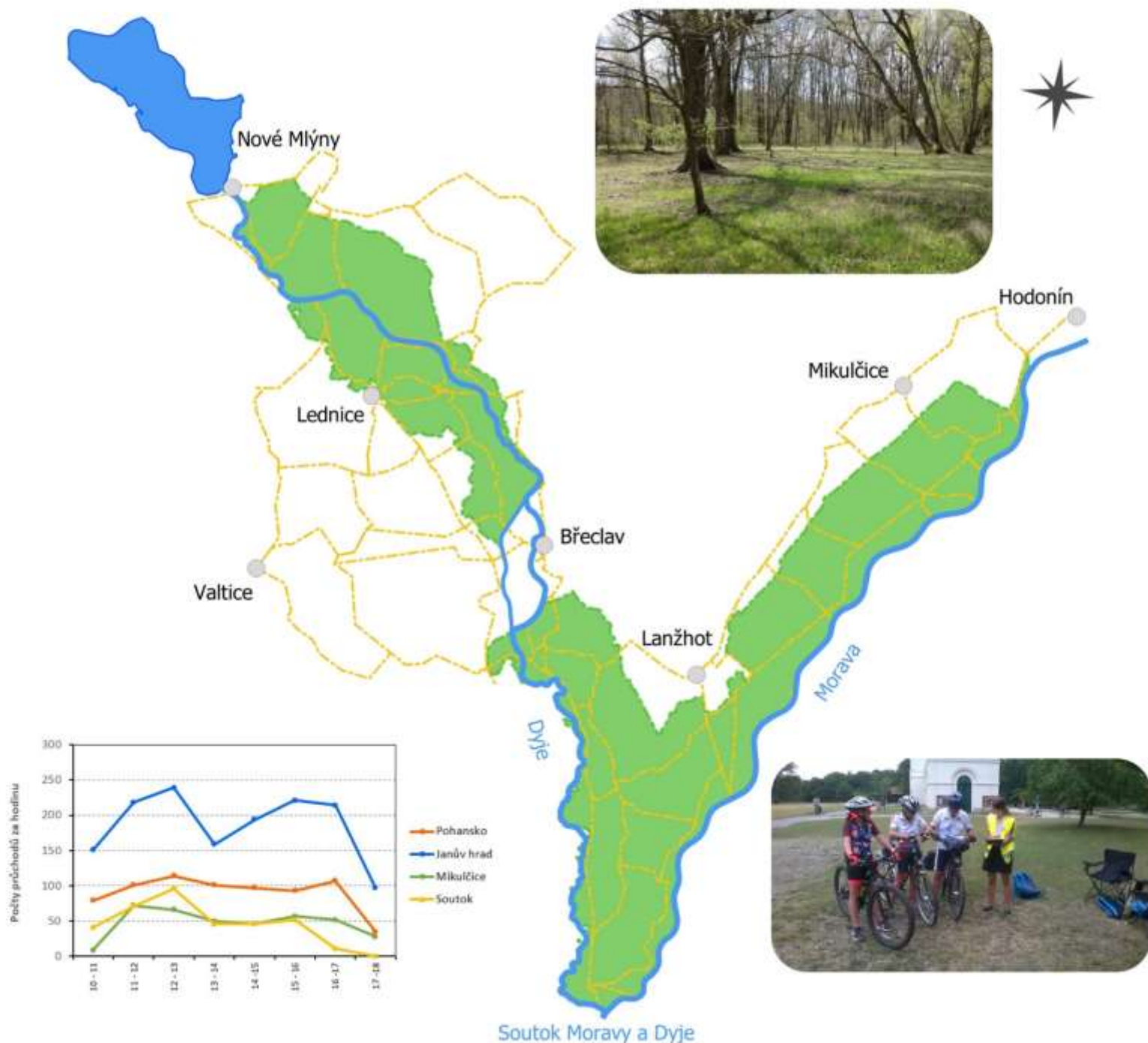

Vyhodnocení socioekonomických dopadů vyhlášení CHKO Soutok

Vzor citace:

Melichar, J., Pavelčík, P., Zahradník, D., Banaš, M., Misiáček, R., Hamanová, J., Slaba, M., Kováčová, V. (2021). Vyhodnocení socioekonomických dopadů vyhlášení CHKO Soutok. Praha: Centrum pro otázky životního prostředí UK, Monitoring návštěvnosti, SC&C, 111 s.

Zadavatel:

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
Kaplanova 1931/1
148 00 Praha
www.nature.cz

Zpracovatel:

Centrum pro otázky životního prostředí
Univerzita Karlova
www.czp.cuni.cz

Monitoring návštěvnosti s.r.o.
www.monitoringnavstevnosti.cz

SC&C spol. s r.o.
www.scac.cz

Řešitelé:

Ing. Jan Melichar, Ph.D.
Mgr. Ing. Petr Pavelčík
Mgr. David Zahradník
RNDr. Marek Banaš, Ph.D.
RNDr. Radim Misiáček
Mgr. Jana Hamanová
Martin Slaba
Mgr. Viktorie Kováčová

Kontaktní informace:

Jan Melichar
Centrum pro otázky životního prostředí
Univerzita Karlova
José Martího 2/407, 16200 Praha 6
e-mail: jan.melichar@czp.cuni.cz

Doba řešení:

září 2020 – září 2021

Fotografie na titulní straně:

autor AOPK ČR, Prosvětlení porostu;
Petr Pavelčík, 17. 7. 2021, realizace
dotazníkového šetření na Pohansku

Seznam tabulek

TABULKA 1 – SOUHRNNÝ PŘEHLED NÁVŠTĚVNOSTI NA JEDNOTLIVÝCH PROFILECH, DENNÍ PRŮMĚRY A DENNÍ MAXIMA VE SLEDOVANÉM OBDOBÍ 27. 10. 2020–12. 9. 2021.	23
TABULKA 2 – SOUHRNNÝ PŘEHLED NÁVŠTĚVNOSTI NA JEDNOTLIVÝCH PROFILECH BĚHEM PRACOVNÍCH A MIMOPRACOVNÍCH DNŮ VE SLEDOVANÉM OBDOBÍ 27. 10. 2020 – 12. 9. 2021.	24
TABULKA 3 – SOUHRNNÉ ÚDAJE O SČÍTACÍM PROFILU STK1 LEDNICKÁ.	26
TABULKA 4 – VÝSLEDKY KALIBRAČNÍHO SČÍTÁNÍ NA PROFILU STK1 LEDNICKÁ.	29
TABULKA 5 – VÝSLEDKY PERSONÁLNÍHO MONITORINGU NA PROFILU STK1 LEDNICKÁ.	30
TABULKA 6 – SOUHRNNÉ ÚDAJE O SČÍTACÍM PROFILU STK2 POHANSKO.	32
TABULKA 7 – VÝSLEDKY KALIBRAČNÍHO SČÍTÁNÍ NA PROFILU STK2 POHANSKO.	34
TABULKA 8 – VÝSLEDKY PERSONÁLNÍHO MONITORINGU NA PROFILU STK2 POHANSKO.	35
TABULKA 9 – SOUHRNNÉ ÚDAJE O SČÍTACÍM PROFILU STK3 MIKULČICE.	37
TABULKA 10 – VÝSLEDKY KALIBRAČNÍHO SČÍTÁNÍ NA PROFILU STK3 MIKULČICE.	39
TABULKA 11 – VÝSLEDKY PERSONÁLNÍHO MONITORINGU NA PROFILU STK3 MIKULČICE.	40
TABULKA 12 – KORELAČNÍ MATICE DENNÍCH PRŮCHODŮ NA PROFILECH ASZ V OBLASTI SOUTOKU A CHKO PÁLAVA ZA OBDOBÍ 27. 10. 2020 – 30. 6. 2021.	43
TABULKA 13 – PROFILY PERSONÁLNÍHO MONITORINGU A DENNÍ SOUHRNY.	48
TABULKA 14 – ABSOLUTNÍ A RELATIVNÍ POČTY PLATNÝCH DOTAZNÍKŮ ZA JEDNOTLIVÉ MĚSÍCE.	56
TABULKA 15 – ABSOLUTNÍ A RELATIVNÍ POČTY PLATNÝCH DOTAZNÍKŮ PODLE MÍST ROZHovorŮ.	56
TABULKA 16 – JINÉ DŮVODY NÁVŠTĚVY OBLASTI SOUTOKU, N=60.	60
TABULKA 17 – CELKOVÁ NÁVŠTĚVNOST A POČTY NÁVŠTĚVNÍKŮ OBLASTI SOUTOKU VE SLEDOVANÉM OBDOBÍ 27. 10. 2020 – 12. 9. 2021.	71
TABULKA 18 – EXPERIMENTÁLNÍ ATRIBUTY A JEJICH ÚROVNĚ.	76
TABULKA 19 – HNÍZDOVÝ LOGITOVÝ MODEL PRO JEDNODENNÍ VÝLETY DO 33 PŘÍRODNÍCH OBLASTÍ ČR.	79
TABULKA 20 – HNÍZDOVÝ LOGITOVÝ MODEL PRO VÍCEDENNÍ VÝLETY DO 33 PŘÍRODNÍCH OBLASTÍ ČR.	80
TABULKA 21 – PODMÍNĚNÝ LOGITOVÝ MODEL NA DATECH Z VÝBĚROVÉHO EXPERIMENTU SOUČASNÝCH NÁVŠTĚVNÍKŮ SOUTOKU.	81
TABULKA 22 – PODMÍNĚNÝ LOGITOVÝ MODEL NA DATECH Z VÝBĚROVÉHO EXPERIMENTU OBECE POPULACE ČR.	82
TABULKA 23 – PODMÍNĚNÝ LOGITOVÝ MODEL NA SPOJENÝCH DATECH Z VÝBĚROVÉHO EXPERIMENTU SOUČASNÝCH NÁVŠTĚVNÍKŮ SOUTOKU A OBECE POPULACE ČR.	82
TABULKA 24 – VSTUPNÍ VELIČINY PRO ODHAD SKUTEČNÉ JEDNODENNÍ A VÍCEDENNÍ NÁVŠTĚVNOSTI SOUTOKU RUM TCM MODELEM S PREDIKOVANÝMI PRAVDĚPODOBNOSTMI REALIZACE JEDNODENNÍHO NEBO VÍCEDENNÍHO VÝLETU PODLE KRAJE BYDLIŠTĚ NÁVŠTĚVNÍKA SOUTOKU.	83
TABULKA 25 – CELKOVÁ ROČNÍ NÁVŠTĚVNOST A POTENCIÁLNÍ NÁVŠTĚVNOST DIFERENCOVANÁ PODLE TYPU NÁVŠTĚVNÍKA, KRAJE BYDLIŠTĚ NÁVŠTĚVNÍKA A VARIANTY OCHRANY ÚZEMÍ SOUTOKU (POČTY NÁVŠTĚVNÍKŮ V OSOBO-DNECH ZA ROK).	85
TABULKA 26 – ODVOZENÉ MULTIPLIKÁTORY PRO VÝPOČET EKONOMICKÝCH DOPADŮ VÝDAJŮ NÁVŠTĚVNÍKŮ OBLASTI SOUTOKU NA EKONOMIKU REGIONU SOUTOKU.	90
TABULKA 27 – CELKOVÉ ROČNÍ VÝDAJE NÁVŠTĚVNÍKŮ V PŮVODNÍCH HODNOTÁCH A V ČISTÉM VYJÁDRĚNÍ PODLE TYPU NÁVŠTĚVNÍKA A VARIANTY OCHRANY (V MIL. KČ, CENY ROKU 2021).	92
TABULKA 28 – CELKOVÉ ROČNÍ EKONOMICKÉ DOPADY VÝDAJŮ NÁVŠTĚVNÍKŮ SOUTOKU PODLE VARIANTY OCHRANY ÚZEMÍ: DOPADY NA PRODUKCI, HDP, REGIONÁLNÍ DŮCHOD, MZDY ZAMĚSTNANCŮ A ZAMĚSTNANOST (V KČ, CENY ROKU 2021).	98

Seznam grafů

GRAF 1 – SROVNÁNÍ NÁVŠTĚVNOSTI MONITOROVANÝCH LOKALIT VE SLEDOVANÉM OBDOBÍ 27. 10. 2020 – 12. 9. 2021.....	23
GRAF 2 – PODÍL RELATIVNÍ NÁVŠTĚVNOSTI V PRACOVNÍCH A NEPRACOVNÍCH DNECH V OBDOBÍ 27. 10. 2020 – 12. 9. 2021 NA SLEDOVANÝCH PROFILECH.....	24
GRAF 3 – SROVNÁNÍ VÝVOJE ABSOLUTNÍ SOUHRNNÉ NÁVŠTĚVNOSTI V JEDNOTLIVÝCH MĚSÍCÍCH NA SLEDOVANÝCH PROFILECH (POUZE KOMPLETNĚ MONITOROVANÉ MĚSÍCE).	25
GRAF 4 – VÝVOJ NÁVŠTĚVNOSTI NA LOKALITĚ PO MĚSÍCÍCH V OBDOBÍ 1. 11. 2020 – 31. 8. 2021.....	27
GRAF 5 – PŘEHLED PRŮMĚRNÉ NÁVŠTĚVNOSTI V JEDNOTLIVÝCH DNECH TÝDNE BĚHEM SLEDOVANÉHO OBDOBÍ.....	28
GRAF 6 – VÝVOJ NÁVŠTĚVNOSTI NA LOKALITĚ BĚHEM 24HODINOVÉHO CYKLU.....	29
GRAF 7 – SMĚROVÉ ZASTOUPENÍ NÁVŠTĚVNOSTI NA PROFILU STK1 LEDNICKÁ BĚHEM PERSONÁLNÍHO MONITORINGU.....	30
GRAF 8 – ZASTOUPENÍ DĚTÍ V CELKOVÉM VZORKU NÁVŠTĚVNÍKŮ NA PROFILU STK1 LEDNICKÁ BĚHEM PERSONÁLNÍHO MONITORINGU.	31
GRAF 9 – VYTÍŽENÍ PŘÍSTUPOVÝCH SMĚŘŮ NA LOKALITU BĚHEM REALIZACE PERSONÁLNÍHO MONITORINGU.	31
GRAF 10 – VÝVOJ NÁVŠTĚVNOSTI NA LOKALITĚ PO MĚSÍCÍCH V OBDOBÍ 1. 11. 2020–31. 8. 2021.	32
GRAF 11 – PŘEHLED PRŮMĚRNÉ NÁVŠTĚVNOSTI V JEDNOTLIVÝCH DNECH TÝDNE BĚHEM SLEDOVANÉHO OBDOBÍ.....	33
GRAF 12 – VÝVOJ NÁVŠTĚVNOSTI NA LOKALITĚ BĚHEM 24HODINOVÉHO CYKLU.....	34
GRAF 13 – SMĚROVÉ ZASTOUPENÍ NÁVŠTĚVNOSTI NA PROFILU STK2 POHANSKO BĚHEM PERSONÁLNÍHO MONITORINGU.....	36
GRAF 14 – ZASTOUPENÍ DĚTÍ V CELKOVÉM VZORKU NÁVŠTĚVNÍKŮ NA PROFILU STK2 POHANSKO BĚHEM PERSONÁLNÍHO MONITORINGU.	36
GRAF 15 – VÝVOJ NÁVŠTĚVNOSTI NA LOKALITĚ PO MĚSÍCÍCH V OBDOBÍ 1. 11. 2020–31. 8. 2021.	37
GRAF 16 – PŘEHLED PRŮMĚRNÉ NÁVŠTĚVNOSTI V JEDNOTLIVÝCH DNECH TÝDNE BĚHEM SLEDOVANÉHO OBDOBÍ.....	38
GRAF 17 – VÝVOJ NÁVŠTĚVNOSTI NA LOKALITĚ BĚHEM 24HODINOVÉHO CYKLU.....	39
GRAF 18 – SMĚROVÉ ZASTOUPENÍ NÁVŠTĚVNOSTI NA PROFILU STK3 MIKULČICE BĚHEM PERSONÁLNÍHO MONITORINGU.	40
GRAF 19 – ZASTOUPENÍ DĚTÍ V CELKOVÉM VZORKU NÁVŠTĚVNÍKŮ NA PROFILU STK3 MIKULČICE BĚHEM PERSONÁLNÍHO MONITORINGU.	41
GRAF 20 – VYTÍŽENÍ PŘÍSTUPOVÝCH SMĚŘŮ NA LOKALITU BĚHEM REALIZACE PERSONÁLNÍHO MONITORINGU.	41
GRAF 21 – SROVNÁNÍ VÝVOJE NÁVŠTĚVNOSTI DLE MĚSÍČNÍCH SOUHRNŮ NA PROFILECH ASZ V OBLASTI SOUTOKU A CHKO PÁLAVA ZA OBDOBÍ LISTOPAD 2020–ČERVEN 2021.	42
GRAF 22 – MATICE BODOVÝCH GRAFŮ DENNÍ NÁVŠTĚVNOSTI NA PROFILECH ASZ V OBLASTI SOUTOKU A CHKO PÁLAVA ZA OBDOBÍ 27. 10. 2020 – 30. 6. 2021.....	44
GRAF 23 – SROVNÁNÍ PRŮMĚRNÉ NÁVŠTĚVNOSTI ZA OBDOBÍ 2016-2019 S NÁVŠTĚVNOSTÍ V ROCE 2020 A 2021 VE STRUKTUŘE DVOUMĚSÍČNÍCH SOUHRNŮ NA PROFILECH ASZ V OBLASTI CHKO PÁLAVA.	45
GRAF 24 – PRŮMĚRNÉ HODNOTY DENNÍ NÁVŠTĚVNOSTI ZA JEDNOTLIVÉ ROKY OBDOBÍ 2016-2021 NA PROFILECH DĚVÍN A KOPEČEK S 95% INTERVALY SPOLEHLIVOSTI.	46
GRAF 25 – VÝVOJ NÁVŠTĚVNOSTI NA PROFILECH PERSONÁLNÍHO MONITORINGU V HODINOVÉM SLEDU.....	49
GRAF 26 – STRUKTURA NÁVŠTĚVNOSTI NA PROFILU POHANSKO – ZÁMEČEK.	50
GRAF 27 – STRUKTURA NÁVŠTĚVNOSTI NA PROFILU U JANOVA HRADU.....	51
GRAF 28 – STRUKTURA NÁVŠTĚVNOSTI NA PROFILU ŘEKA MORAVA, LÁVKA.....	52
GRAF 29 – STRUKTURA NÁVŠTĚVNOSTI NA PROFILU SOUTOK, ROZCESTÍ.	53
GRAF 30 – ABSOLUTNÍ POČTY RESPONDENTŮ PODLE KRAJŮ/REGIONŮ, N=249.....	57
GRAF 31 – ROZLOŽENÍ RESPONDENTŮ POHYBUJÍCÍCH SE VE SKUPINĚ PODLE VELIKOSTI SKUPINY, N=250.....	58
GRAF 32 – ROZLOŽENÍ RESPONDENTŮ PODLE TYPU VÝCHOZÍHO MÍSTA VÝLETU, N=250.....	59
GRAF 33 – RELATIVNÍ ČETNOSTI ČINNOSTÍ, KTERÝM SE NÁVŠTĚVNÍCI VĚNUJÍ NA AKTUÁLNÍM VÝLETĚ.	60
GRAF 34 – ROZLOŽENÍ RESPONDENTŮ NA VÍCEDENNÍM POBYTU PODLE POČTU DNŮ NA VÝLETECH V OBLASTI SOUTOKU, N=115.	61
GRAF 35 – ROZLOŽENÍ RESPONDENTŮ PODLE POČTU NÁVŠTĚV OBLASTI SOUTOKU BĚHEM ROKU, N=197.....	63
GRAF 36 – ROZLOŽENÍ RESPONDENTŮ PODLE NÁVŠTĚVNOSTI VYBRANÝCH PŘÍRODNÍCH OBLASTÍ, N=511.....	68

GRAF 37 – RELATIVNÍ ČETNOSTI AKTIVIT, KTERÝM SE NÁVŠTĚVNÍCI OBVYKLE VĚNUJÍ NA VÝLETECH.	69
GRAF 38 – PRŮMĚRNÉ HODNOTY PRAVDĚPODOBNOСТИ AKTUÁLNÍ VOLBY OBLASTI SOUTOKU PRO REALIZACI JEDNODENNÍHO NEBO VÍCEDENNÍHO VÝLETU PREDIKOVANÉ RUM TCM MODELEM V KRAJSKÉ STRUKTUŘE PODLE MÍSTA BYDLIŠTĚ NÁVŠTĚVNÍKA S 95% INTERVALY SPOLEHLIVOSTI.	84
GRAF 39 – POROVNÁNÍ SOUČASNÉ CELKOVÉ ROČNÍ NÁVŠTĚVNOSTI (JEDNODENNÍ A VÍCEDENNÍ) A ZMĚNY POČTU NÁVŠTĚVNÍKŮ (TZV. POTENCIÁLNÍ NÁVŠTĚVNÍCI) DLE JEDNOTLIVÝCH VARIANT OCHRANY ÚZEMÍ SOUTOKU (V OSOBO-DNECH ZA ROK).....	86
GRAF 40 – JEDNOTKOVÉ VÝDAJE NÁVŠTĚVNÍKŮ OBLASTI SOUTOKU V BRUTTO A NETTO VYJÁDŘENÍ (V CENÁCH ROKU 2021).....	91
GRAF 41 – JEDNOTKOVÉ VÝDAJE JEDNODENNÍCH A VÍCEDENNÍCH NÁVŠTĚVNÍKŮ NP ŠUMAVA V NETTO VYJÁDŘENÍ (V CENÁCH ROKU 2021).....	92
GRAF 42 – POROVNÁNÍ CELKOVÝCH ROČNÍCH HRUBÝCH A ČISTÝCH VÝDAJŮ NÁVŠTĚVNÍKŮ SOUTOKU PODLE VARIANT OCHRANY ÚZEMÍ (V MIL. KČ, CENY ROKU 2021).	93
GRAF 43 – POROVNÁNÍ EKONOMICKÉHO DOPADU NÁVŠTĚVNÍKŮ SOUTOKU DLE VARIANT OCHRANY ÚZEMÍ NA ROČNÍ PRODUKCI (OBRAT) EKONOMIKY REGIONU SOUTOKU A NA ROČNÍ HRUBOU PŘIDANOU HODNOTU (RES. HDP) REGIONU SOUTOKU (V MIL. KČ, CENY ROKU 2021).....	94
GRAF 44 – POROVNÁNÍ EKONOMICKÉHO DOPADU VÝDAJŮ NÁVŠTĚVNÍKŮ SOUTOKU DLE VARIANT OCHRANY ÚZEMÍ NA ROČNÍ DŮCHOD REGIONU SOUTOKU A NA ROČNÍ MZDOVÉ PŘÍJMY ZAMĚSTNANCŮ V REGIONU SOUTOKU (V MIL. KČ, CENY ROKU 2021).	96
GRAF 45 – POROVNÁNÍ EKONOMICKÉHO DOPADU VÝDAJŮ NÁVŠTĚVNÍKŮ SOUTOKU DLE VARIANT OCHRANY ÚZEMÍ NA ROČNÍ ZAMĚSTNANOST (TVORBU PRACOVNÍCH MÍST) V REGIONU SOUTOKU (POČTY PRACOVNÍCH MÍST, FTE, 2021).	97

Seznam obrázků

OBRÁZEK 1 – SCHÉMA PROPOJENÍ KOMPONENT TEPELNÉHO SNÍMACÍHO ZAŘÍZENÍ.	17
OBRÁZEK 2 – DETAIL UMÍSTĚNÍ SČÍTACÍHO SENZORU NA PROFILU STK2 POHANSKO.	18
OBRÁZEK 3 – POHLED NA SNÍMANÝ KORIDOR PROFILU STK1 LEDNICKÁ.	19
OBRÁZEK 4 – LOKALIZACE SČÍTACÍHO PROFILU STK1 (MAPOVÝ PODKLAD: WWW.MAPY.CZ).	19
OBRÁZEK 5 – POHLED NA SNÍMANÝ KORIDOR PROFILU STK2 POHANSKO.	20
OBRÁZEK 6 – LOKALIZACE SČÍTACÍHO PROFILU STK2 (MAPOVÝ PODKLAD: WWW.MAPY.CZ).	20
OBRÁZEK 7 – POHLED NA SNÍMANÝ KORIDOR PROFILU STK3 MIKULČICE.	21
OBRÁZEK 8 – LOKALIZACE SČÍTACÍHO PROFILU STK3 (MAPOVÝ PODKLAD: WWW.MAPY.CZ).	21
OBRÁZEK 9 – LOKALIZACE SČÍTACÍCH PROFILŮ PERSONÁLNÍHO MONITORINGU V OBLASTI SOUTOKU.	47
OBRÁZEK 10 – DOTAZOVÁNÍ DVOUČLENNÝCH TAZATELSKÝCH HLÍDEK NA PROFILECH (A) U JANOVA HRADU, (B) POHANSKO.	55
OBRÁZEK 11 – MAPA VÝZNAMNÝCH PŘÍRODNÍCH OBLASTÍ ČR PRO ŠETŘENÍ REKREACE V CHRÁNĚNÝCH A PŘÍRODNÍCH OBLASTECH ČESKÉ REPUBLIKY.	64
OBRÁZEK 12 – MAPA PREDIKOVANÝCH INTENZIT NÁVŠTĚVNOSTI NA TURISTICKÝCH TRASÁCH OBLASTI SOUTOKU (POČTY PRŮCHODŮ / PRŮJEZDŮ NÁVŠTĚVNÍKŮ, DRUHÁ POLOVINA ZÁŘÍ 2020 – PRVNÍ POLOVINA ZÁŘÍ 2021).	72
OBRÁZEK 13 – DVOUÚROVŇOVÁ ROZHODOVACÍ STRUKTURA HNÍZDOVÉHO (NESTED) LOGIT MODELU.	74
OBRÁZEK 14 – VIZUÁLNÍ REPREZENTACE TYPŮ LESA POUŽITÝCH VE VÝBĚROVÉM EXPERIMENTU.	75
OBRÁZEK 15 – UKÁZKA ROZHODOVACÍ SITUACE VE VÝBĚROVÉM EXPERIMENTU V ON-LINE DOTAZNÍKOVÉM ŠETŘENÍ NA OBEČNÉ POPULACI ČR.	77

Seznam zkratek

AOPK ČR, AOPK	Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky
ASZ	Automatické sčítací zařízení
CE	Choice experiment
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DPH	Daň z přidané hodnoty
EVL	Evropsky významná lokalita
FTE	Plný pracovní úvazek
GPS	Global Positioning System
ha	Hektar
HDP	Hrubý domácí produkt
HPH	Hrubá přidaná hodnota
CHKO	Chráněná krajinná oblast
I-O	Input-output analýza
KK	Kalibrační koeficient
KÚ	Krajský úřad
LČR s. p.	Lesy České republiky, s. p.
m	Metr
mil.	Milion
MRS	Moravský rybářský svaz
MZCHÚ	Maloplošná zvláště chráněná území
NL	Nested logit
NP	Národní park
NPP	Národní přírodní památka
NPR	Národní přírodní rezervace
ORP	Obec s rozšířenou působností
PO	Ptačí oblast
PP	Přírodní památka
PR	Přírodní rezervace
TCM	Travel cost multi-site model
tis.	Tisíc
RUM	Random utility model
s.d.	směrodatná odchylka
VŠE	Vysoká škola ekonomická
VZCHÚ	Velkoplošné zvláště chráněné území

Obsah

1. SOUHRNNÉ PŘEDSTAVENÍ DOSAŽENÝCH VÝSLEDKŮ	9
2. ÚVOD	14
3. KVANTITATIVNÍ A KVALITATIVNÍ MONITORING NÁVŠTĚVNOSTI OBLASTI SOUTOKU	16
3.1 REALIZACE KVANTITATIVNÍHO AUTOMATICKÉHO MONITORINGU	16
3.1.1 Výběr lokalit a instalace sčítacích zařízení	16
3.1.2 Použitá technologie	16
3.1.3 Informace o umístění sčítacích senzorů	19
3.1.4 Metodika zpracování výsledků	22
3.1.5 Výsledky průzkumu návštěvnosti	23
3.1.6 Detailní údaje o návštěvnosti jednotlivých profilů lokalizovaných v oblasti Soutoku	26
3.2 KOMPARACE NÁVŠTĚVNOSTI OBLASTI SOUTOKU S NÁVŠTĚVNOSTÍ ÚZEMÍ CHKO PÁLAVA	42
3.3 NÁVŠTĚVNICKÁ STRUKTURA OBLASTI SOUTOKU DLE PERSONÁLNÍHO MONITORINGU	47
3.4 VÝBĚROVÉ ŠETŘENÍ MEZI NÁVŠTĚVNÍKY ÚZEMÍ	54
3.4.1 Příprava dotazníkového šetření	54
3.4.2 Realizace dotazníkového šetření	54
3.4.3 Vyhodnocení popisných statistik a četností vzorku	56
3.5 VÝBĚROVÉ ŠETŘENÍ OBECNÉ POPULACE ČESKÉ REPUBLIKY	64
3.5.1 Příprava dotazníkového šetření	64
3.5.2 Realizace dotazníkového šetření	65
3.5.3 Vyhodnocení popisných statistik a četností vzorku	66
4. VYHODNOCENÍ SOUČASNÉHO STAVU NÁVŠTĚVNOSTI A JEJÍ ZMĚNY V PŘÍPADĚ VYHLÁŠENÍ CHKO SOUTOK	70
4.1 CELKOVÁ NÁVŠTĚVNOST OBLASTI SOUTOKU A JEJÍ PROSTOROVÁ DISTRIBUCE PO ÚZEMÍ	70
4.2 ZMĚNA NÁVŠTĚVNOSTI ÚZEMÍ SOUTOKU V PŘÍPADĚ VYHLÁŠENÍ CHKO SOUTOK	73
4.2.1 Metodologie řešení	73
4.2.2 Výsledky odhadů pravděpodobnostních modelů volby přírodních oblastí pro rekreaci	78
4.2.3 Vyhodnocení efektu vyhlášení CHKO a MZCHŮ na celkovou roční návštěvnost a potenciální návštěvnost Soutoku	83
5. VYHODNOCENÍ EFEKTU VYHLÁŠENÍ CHKO SOUTOK NA HOSPODAŘÍCÍ SUBJEKTY V OBLASTI CESTOVNÍHO RUCHU V ŘEŠENÉM ÚZEMÍ	87
5.1 METODOLOGIE ŘEŠENÍ	87
5.2 POUŽITÁ DATA	88
5.3 VYHODNOCENÍ EFEKTU VYHLÁŠENÍ CHKO A MZCHŮ NA CELKOVÉ VÝDAJE NÁVŠTĚVNÍKŮ SOUTOKU	90
5.4 VYHODNOCENÍ PRIMÁRNÍCH A SEKUNDÁRNÍCH EKONOMICKÝCH EFEKTŮ NÁVŠTĚVNOSTI SOUTOKU V NÁVAZNOSTI NA VYHLÁŠENÍ CHKO A MZCHŮ	94
5.4.1 Ekonomické dopady výdajů návštěvníků na produkci a hrubou přidanou hodnotu	94
5.4.2 Ekonomické dopady výdajů návštěvníků na regionální důchod	95
5.4.3 Ekonomické dopady výdajů návštěvníků na zaměstnanost a mzdové příjmy zaměstnanců	95
5.4.4 Shrnutí	97

6. VYHODNOCENÍ EFEKTU VYHLÁŠENÍ CHKO SOUTOK NA STÁTNÍ SPRÁVU PRO MUNICIPALITY A NA VLASTNÍKY	100
6.1 VYHODNOCENÍ DOPADŮ PRO MUNICIPALITY	100
6.1.1. Zvýšení zaměstnanosti a přímé ekonomické dopady.....	100
6.1.2. Zvýšení dostupnosti dotačních zdrojů a prioritizace v dotačních programech	101
6.2 ZJEDNODUŠENÍ ZAJIŠTĚNÍ STÁTNÍ SPRÁVY	102
7. VYHODNOCENÍ EFEKTU VYHLÁŠENÍ CHKO SOUTOK NA LESNÍ, MYSLIVECKÉ A RYBÁŘSKÉ HOSPODAŘENÍ A SUBJEKTY HOSPODAŘÍCÍ V DALŠÍCH DOTČENÝCH ODVĚTVÍCH.....	104
7.1 POPIS ZPŮSOBŮ LESNÍHO, MYSLIVECKÉHO A RYBÁŘSKÉHO HOSPODAŘENÍ V PŘÍPADĚ VYHLÁŠENÍ CHKO A ROZDÍLŮ Z TOHO PLYNOUCÍCH	104
7.1.1 Lesní hospodaření	104
7.1.2 Myslivost	105
7.1.3 Sportovní rybářství	105
7.2 POPIS ZMĚN V PŘÍSTUPU DO KRAJINY	106
7.3. VYHODNOCENÍ DOPADU NA VYUŽITÍ ÚZEMÍ PRO TĚŽBU NEROSTNÝCH SUROVIN	107
POUŽITÁ LITERATURA.....	109
PŘÍLOHY.....	111
PŘÍLOHA 1 – DOTAŽNÍK K VÝBĚROVÉMU TERÉNNÍMU ŠETŘENÍ – REKREACE SOUTOK 2021.....	111
PŘÍLOHA 2 – ORIENTAČNÍ MAPA OBLASTI SOUTOKU – DOPROVODNÝ MATERIÁL K DOTAŽNÍKU K VÝBĚROVÉMU TERÉNNÍMU ŠETŘENÍ	111
PŘÍLOHA 3 – KARTY PRO RESPONDENTY – DOPROVODNÝ MATERIÁL K DOTAŽNÍKU K VÝBĚROVÉMU TERÉNNÍMU ŠETŘENÍ	111
PŘÍLOHA 4 – DOTAŽNÍK K VÝBĚROVÉMU ŠETŘENÍ NA OBECNÉ POPULACI ČR – REKREACE V CHRÁNĚNÝCH A PŘÍRODNÍCH OBLASTECH ČR	111
PŘÍLOHA 5 – POROVNÁNÍ KOMPETENCÍ DLE JEDNOTLIVÝCH USTANOVENÍ ZÁKONA O OCHRANĚ PŘÍRODY A KRAJINY.	111

1. Souhrnné představení dosažených výsledků

Zpracování studie socioekonomických dopadů vyhlášení CHKO Soutok v návaznosti na zadání díla poskytlo vyhodnocení využití území přírodní oblasti soutoku Moravy a Dyje s cílem popsat socioekonomické aspekty dopadů vyhlášení CHKO v navržené rozloze 139 km² na návštěvnost přírodní oblasti, cestovní ruch, státní správu a samosprávu, jakož i změn lesního, mysliveckého a rybářského hospodaření v případě vyhlášení CHKO a rozdílů z toho plynoucích.

Východiskem pro kvantifikaci ekonomických efektů současné a potenciální návštěvnosti reprezentující změnu návštěvnosti v případě vyhlášení ochrany území formou maloplošných chráněných území (MZCHÚ) a v případě vyhlášení CHKO Soutok na ekonomiku regionu Soutoku – z pohledu hospodařících subjektů v oblasti cestovního ruchu a navazujících ekonomických odvětvích – byla analýza kvantitativních a kvalitativních ukazatelů rekreačního využívání oblasti Soutoku. Měření současné návštěvnosti území proběhlo kombinací metod kontinuálního automatického monitoringu a personálního monitoringu. Návštěvníkový profil a analýza preferencí návštěvníků území a obecné populace ČR vůči různým podobám lesních porostů reprezentující navrhované varianty ochrany území byly vyhodnoceny z dat dvou výběrových šetření: 1) šetření stávajících návštěvníků (*on-site*), 2) šetření na obecné dospělé populaci ČR (*off-site*).

Oblastí Soutoku (dále také jen „Soutok“) je v této studii označováno území zahrnující lesy, louky, mokřady a vodní ekosystémy: 1) podél řeky Moravy, od Hodonína k hranici s Rakouskem, a 2) podél řeky Dyje, od Novomlýnských nádrží až po hranici se Slovenskem, kde je samotný soutok Moravy a Dyje. Variantou vyhlášení CHKO Soutok se rozumí území o rozloze 13 940 ha, jehož návrh byl zpracován jako podklad pro projednání nařízení vlády č. 318/2013 Sb., o stanovení národního seznamu evropsky významných lokalit.

Současná návštěvnost Soutoku

V období od 27. 10. 2020 do 12. 9. 2021 bylo v rámci oblasti Soutoku na třech sledovaných profilech sečteno pomocí automatických sčítacích zařízení celkem více než 378 tisíc průchodů a průjezdů návštěvníků. Nejvyšší návštěvnost v rámci sledovaného území vykázal profil STK1 Lednická na cyklotrase mezi Břeclaví a Lednicí, kde bylo ve sledovaném období zaznamenáno přes 156 tisíc průchodů a průjezdů. Naopak nejméně vytížený byl profil STK3 Mikulčice na cyklotrase v blízkosti slovanského hradiště Mikulčice s necelými 74 tisíci průchody a průjezdy.

Minimální souhrnná měsíční návštěvnost byla na všech profilech zaznamenána v zimních měsících (prosinec až únor). Na sezónním vývoji návštěvnosti se zásadně neprojevil restriktce a omezení pohybu, které panovaly na území České republiky v souvislosti s pandemií koronaviru v první polovině roku 2021 (zejména omezení pohybu v měsících březnu a dubnu). Nejvyšší návštěvnost byla na profilech STK1 Lednická a STK2 Pohansko zaznamenána v červenci 2021, na profilu STK3 Mikulčice pak v červnu 2021. Pokles

návštěvnosti profilu STK3 v červenci a částečně i v srpnu lze vysvětlit tornádem, které se v oblasti vyskytlo 24. 6. 2021.

Na všech monitorovaných lokalitách byla zjištěna vyšší návštěvnost během mimopracovních dnů ve srovnání se dny pracovními. Tento rozdíl se pohyboval v rozmezí 1,6 až 2,3násobku návštěvnosti ve prospěch dnů pracovního klidu. Uvedené poměry lze v celorepublikovém kontextu považovat za nízké, poměry 1,7 na profilu STK1 Lednická a 1,6 na profilu STK2 Pohansko lze vysvětlit příměstským charakterem rekreace v těchto lokalitách. Nejvytíženějším dnem týdne byla na profilu STK1 Lednická a STK2 Pohansko sobota, na profilu STK3 Mikulčice neděle.

Na 4 monitorovacích profilech – Pohansko-zámeček, U Janova hradu, řeka Morava-lávka u Mikulčic a Soutok-rozcestí – reprezentující významné turistické orientační body a rozcestí oblasti Soutoku byl v průběhu 3 monitorovacích dní na přelomu července a srpna 2021 realizován personální monitoring, který umožnil určit návštěvnickou strukturu území. Z 2,86 tisíce sečtených návštěvníků bylo 89 % cyklistů a 10 % pěších návštěvníků. Na profilu Soutok cyklisté měli zastoupení 96 %. Na celkovém počtu sečtených návštěvníků se podílely děti do 15 let 14%.

Z dat kontinuálního automatického monitoringu a záznamu tras výletů návštěvníků z dotazníkového terénního šetření *Rekreace Soutok 2021* byla provedena následně extrapolace návštěvnosti na celé území Soutoku a odhad celkového počtu návštěvníků. Celková návštěvnost oblasti Soutoku za období jednoho roku od druhé poloviny září 2020 do první poloviny září 2021 činila 299 tis. osobo-dní. Vícedenní návštěvnost se podílí na celkové návštěvnosti území 64 %.

Z pohledu dlouhodobé dynamiky návštěvnosti v oblasti Soutoku byl analyzován možný výkyv návštěvnosti v souvislosti s omezeními přijatými v důsledku pandemie koronaviru. Jelikož není návštěvnost v oblasti Soutoku dlouhodobě sledována, byla komparace provedena na datech z kontinuálního monitoringu návštěvnosti CHKO Pálava, která s oblastí Soutoku bezprostředně sousedí. Ačkoliv vlivem přijatých opatření návštěvnost v měsících března-duben v letech 2020 a 2021 meziročně poklesla, na celkové roční návštěvnosti tento výkyv výrazný vliv neměl. V celkovém ročním úhrnu měla návštěvnost CHKO Pálava v těchto letech rostoucí tendenci.

Návštěvnický profil oblasti Soutoku

Výběrové terénní šetření *Rekreace Soutok 2021 (on-site)* formou osobních rozhovorů s návštěvníky území oblasti Soutoku v hlavní návštěvnické sezóně (léto 2021) a mimosezónním období (květen až červen 2021) ukázalo, že návštěvníci přijíždějí do oblasti Soutoku z celé České republiky i ze zahraničí. Mimo hlavní turistickou sezónu převládají návštěvníci z okolních měst a obcí, především Břeclavi, pro kterou jde o významný příměstský rekreační prostor. V letní sezóně tvoří téměř tři pětiny návštěvníků lidé přijíždějící do regionu Soutoku na vícedenní pobyt. Návštěvníci území mají kladný vztah k Soutoku – pro polovinu z nich byl důležitým motivem výletu pobyt v přírodě a většina z nich zdejší přírodu navštěvuje

opakovaně. Do oblasti Soutoku poprvé dorazila téměř třetina návštěvníků, kteří zde byli na vícedenním pobytu.

Návštěvníci z regionu Jihomoravského kraje navštěvují Soutok typicky na několik hodin, ale i na celodenní výlet, a to poměrně často. Pětina návštěvníků z blízkého okolí sem zavítá alespoň jednou týdně, další dvě pětiny lidí, včetně obyvatel z jiných krajů na vícedenních pobytech, několikrát ročně nebo i častěji. Na vícedenní pobyt, zpravidla se třemi až sedmi výlety realizovanými do oblasti Soutoku v rámci pobytu, se téměř všichni vícedenní návštěvníci dopravují autem, průměrně sem cestují z bydliště více než 200 km. Výrazná většina návštěvníků se zde pohybuje obvykle na kole, polovina lidí sem někdy zamíří také na pěší procházku. Nejčastěji sem lidé vyrazí ve dvojicích, běžné jsou také skupiny o 4 a více osobách. Každá třetí skupina návštěvníků má charakter rodinného výletu s dětmi.

V souvislosti s výlety v oblasti Soutoku utratí návštěvníci v průměru 506 Kč na osobu a jeden den v regionu (zahrnujícím nejbližší města a obce kolem přírodní oblasti Soutoku). Průměrná částka se však významně liší mezi výdaji za jednodenní výlety (v průměru 118 Kč na osobu během jednodenního výletu) a výlety v rámci vícedenních pobytů (v průměru 966 Kč na osobu a den pobytu).

Výběrové šetření obecné populace ČR (*off-site*) formou on-line dotazníku proběhlo v září 2021. Reprezentativnost vzorku byla zajištěna kvótním výběrem podle zadaných sociodemografických charakteristik. Předmětem šetření bylo současné rekreační chování obecné populace ČR, kdy byly zjišťovány realizované jednodenní výlety a vícedenní pobyty za poslední rok do významných přírodních oblastí ČR. Jednalo se o území národních parků, CHKO a dalších významných oblastí v ČR, včetně Soutoku. Průměrný počet jednodenních výletů, které respondenti od září 2020 do srpna 2021 celkem realizovali, činí 2,3 výletu a průměrný počet vícedenních pobytů dosáhl 1,9 pobytu.

Mezi navštěvovanými přírodními oblastmi ČR, u nichž dotazovaní uváděli, že za poslední rok uskutečnili alespoň jeden jednodenní výlet nebo vícedenní pobyt, byly nejčastěji velké horské oblasti s rozvinutou turistickou infrastrukturou, jako jsou Beskydy, Jeseníky, Krkonoše a Šumava. Pro výlety byly rovněž preferovány další přírodní oblasti horského charakteru a/nebo dobře dostupné z velkých měst jako jsou Jizerské hory, Pálava, Krušné hory, Křivoklátsko. Naopak přírodní oblasti v periferní poloze nebo v nížinách, jako je Slavkovský les, Broumovsko, Podyjí nebo Český kras, byly preferovány méně. Mezi tyto méně preferované oblasti se řadil také Soutok. I přes jeho periferní polohu v rámci ČR sem uskutečnilo za poslední rok alespoň jeden výlet 2,3 % dotazovaných, což je více než u některých jiných obdobně situovaných oblastí.

Výlety respondenti uskutečňovali především ve skupinách, pouze 12,5 % respondentů bylo obvykle na výletě samo. Návštěvníci se během svých výletů do přírodních oblastí věnovali většinou pěším výletům / procházkám; cykloturistice se věnovala pouze pětina respondentů. Dvě pětiny respondentů uvedlo také návštěvu kulturních památek či událostí. Dvě pětiny návštěvníků během svých výletů sbíralo houby či lesní plody.

Změna návštěvnosti oblasti Soutoku a dopad na ekonomiku regionu Soutoku dle navrhovaných variant ochrany území

Vyhlášení ochrany území formou MZCHÚ v oblasti Soutoku zvýší roční návštěvnost území oproti současnému stavu o 22 %, tj. o 64 tis. osobo-dnů. Dojde k nárůstu jednodenní návštěvnosti o 27 %, vícedenní návštěvnost se zvýší o 19 %. V prvním případě se na nárůstu jednodenní návštěvnosti podílejí především návštěvníci z Jihomoravského a Zlínského kraje, u vícedenní návštěvnosti převládají návštěvníci ze vzdálenějších krajů.

Vyhlášení CHKO zvýší roční návštěvnost Soutoku oproti současnému stavu o 48 %, tj. o 144 tis. osobo-dnů. V případě jednodenní návštěvnosti dojde k nárůstu o 48 %, na kterém se podílí zejména návštěvníci z Jihomoravského a Zlínského kraje. U vícedenní návštěvnosti území dojde ke zvýšení o 41 %, kdy opět převládají návštěvníci ze vzdálenějších krajů ČR.

Současní návštěvníci Soutoku za období jednoho roku – od druhé poloviny září 2020 do první poloviny září 2021 – utratili v regionu Soutoku 198,1 mil. Kč, což přispělo ke zvýšení roční regionální produkce celkem o 207,2 mil. Kč, včetně multiplikačních efektů. Přímé efekty na prvotní poskytovatele turistických produktů a služeb (v odvětvích ubytování, stravování, dopravy, maloobchodu, tankování pohonných hmot apod.) dosahovaly 120,4 mil. Kč. Z celkových dopadů na produkci připadlo 69,2 mil. Kč na celkové zvýšení hrubé přidané hodnoty, resp. HDP ekonomiky regionu Soutoku.

Tyto roční výdaje návštěvníků oblasti Soutoku rovněž přispěly v daném období od druhé poloviny září 2020 do první poloviny září 2021 ke zvýšení příjmu v regionu Soutoku ve výši 50,8 mil. Kč. Z toho 24,3 mil. Kč tvořily mzdové příjmy zaměstnanců přímých poskytovatelů turistických produktů a služeb a jejich subdodavatelů. Výdaje návštěvníků zároveň přispěly k tvorbě či zachování 70,5 pracovních míst v regionu Soutoku.

Z pohledu návštěvnické struktury se na tvorbě ekonomických dopadů podílela především skupina nocujících hostů, jejíž podíl na jednotlivých ekonomických ukazatelích tvořil 94 %. Výdaje této návštěvnické skupiny za ubytování a stravování se podílely na celkové produkci (resp. i na ostatních sledovaných ekonomických veličinách) více jak ze 76 %.

Růst návštěvnosti v oblasti Soutoku o 22 % v důsledku navrhované varianty ochrany území v podobě vyhlášení MZCHÚ přispěje ke zvýšení roční regionální produkce o 39,8 mil. Kč, kdy 13,3 mil. Kč z těchto dopadů připadne na zvýšení HDP regionální ekonomiky Soutoku. Výdaje nových návštěvníků rovněž přispějí ke zvýšení ročního příjmu v regionu Soutoku o 9,8 mil. Kč, z toho 4,7 mil. Kč tvoří mzdové příjmy zaměstnanců přímých poskytovatelů turistických produktů a služeb a jejich dodavatelů. Zároveň zvýšení ročních celkových výdajů návštěvníků Soutoku přispěje k tvorbě či zachování dalších 13,5 pracovních míst v regionu.

Růst návštěvnosti v oblasti Soutoku o 48 % v důsledku vyhlášení CHKO přispěje ke zvýšení roční regionální produkce o 87,5 mil. Kč, kdy 29,3 mil. Kč z těchto dopadů připadne na zvýšení HDP regionální ekonomiky Soutoku. Na zvýšení regionální produkce a dalších ekonomických veličin se více jak 74 % podílí výdaje vícedenních návštěvníků na ubytování a stravování. Výdaje nových návštěvníků současně přispějí ke zvýšení ročního regionálního příjmu v rozsahu 21,5 mil. Kč, z toho 10,3 mil. Kč tvoří mzdové příjmy zaměstnanců přímých

poskytovatelů turistických produktů a služeb a jejich dodavatelů. Zvýšení ročních celkových výdajů návštěvníků Soutoku přispěje k tvorbě či zachování dalších 29,7 pracovních míst v regionu.

Vyhodnocení efektu vyhlášení CHKO Soutok na státní správu, samosprávu, vlastníky a hospodařící subjekty

Protože v současné době jsou v oblasti Soutoku již vyhlášena MZCHÚ všech kategorií (NPR, NPP, PR, PP), principiálně z hlediska efektu na státní správu, samosprávu a vlastníky nepřináší rozšíření soustavy MZCHÚ nový stav. Oproti tomu vyhlášení CHKO přinese do oblasti nová pracovní místa, zvýšení dostupnosti dotačních zdrojů a výrazné zjednodušení státní správy v ochraně přírody a krajiny.

Efekt vyhlášení CHKO Soutok na lesní, myslivecké a rybářské hospodaření a subjekty hospodařící v dalších dotčených odvětvích je zanedbatelný, zejména z toho důvodu, že veškerá omezení, která by z titulu CHKO přicházela v úvahu, již dnes existují v souvislosti se zajištěním ochrany EVL a PO, které jsou s uvažovanou CHKO v překryvu.

2. Úvod

Předkládaná studie *Vyhodnocení socioekonomických dopadů vyhlášení CHKO Soutok* poskytuje, podle smluvního zadání díla, souhrnné hodnocení využití území přírodní oblasti Soutoku Moravy a Dyje s cílem popsat socioekonomické dopady vyhlášení CHKO v rozloze 139 km² na návštěvnost přírodní oblasti, cestovní ruch, státní správu a samosprávu, jakož i změn lesního, mysliveckého a rybářského hospodaření v případě vyhlášení CHKO a rozdílů z toho plynoucích.

V rámci studie byly podle zadávací dokumentace zohledněny dvě uvažované varianty navrhované ochrany přírody oblasti Soutoku oproti současnému stavu¹. Obě varianty zahrnují menší plochy, kde se bude příroda vyvíjet dále bez zásahů člověka. První varianta ochrany počítá s vyhlášením CHKO Soutok v přírodně hodnotném území oblasti Soutoku o rozloze 13,94 tis. ha, což umožňuje koordinovaný management ochrany přírody a krajiny na celém území Soutoku zahrnující obě zdejší evropsky významné lokality soustavy Natura 2000. Tato varianta zajistí šetrné hospodaření přibližně na 90 % ploch lesních ekosystémů Soutoku a současně zohledňuje ve středoevropském prostoru jedinečnou ekologickou hodnotu komplexů lužního lesa a biodiverzity oblasti Soutoku. Tato podoba ochrany – zahrnující specifické lesnické hospodaření v téměř celé rozloze Soutoku – je v rámci studie označována termínem „různověký les (rostoucí v chráněné krajinné oblasti)“. Je to charakteristika podoby lesních porostů – typu lesa, v němž se střídají prosvětlené plochy se starými stromy a místa, kde v uvolněném prostoru už prorůstá mladý les.

Druhá varianta počítá se zajištěním ochrany pouze soustavou nově vyhlášených maloplošných zvláště chráněných území², na nichž by různověký les pokrýval přibližně dvě pětiny až jednu polovinu plochy území Soutoku (a také tedy CHKO Soutok). Tato území budou mimo jádrovou část Soutoku pouze izolované plochy, na ostatních částech Soutoku bude pokračovat současné běžné (holosečné) lesnické hospodaření. Tento typ lesa je ve studii označován termínem „stejnověký (běžný hospodářský) les“, kde se pravidelně střídají velké plochy lesa, na nichž rostou stromy přibližně stejného věku, s pasekami. Ve druhé variantě se proto jedná o podobu ochrany, kde se oba předchozí typy lesa budou střídat. Plochy stejnověkého lesa by se střídaly s plochami různověkého lesa (rostoucího v přírodní rezervaci). Proto je druhá varianta ochrany, počítající se soustavou maloplošných zvláště chráněných území, pro potřeby této studie označována jako střídající se typy lesa.

Tato studie představuje souhrnný výstup řešení díla, které probíhalo od začátku září 2020 do konce září roku 2021. Studie obsahuje informace o postupu řešení s uvedením činností realizovaných za celé období řešení projektu a dále shrnuje výsledky dosažené v rámci jednotlivých dílčích aktivit. V kapitole 3 jsou obsaženy výsledky kvantitativního a

---

¹ V současnosti jsou na území Soutoku pouze dvě malé národní přírodní rezervace Ranšpurk (19,2 ha) a Cahnov-Soutok (15,04 ha), které chrání hodnotné porosty lužního lesa v jádrové části oblasti. Další menší zvláště chráněná území zahrnují převážně vodní a mokřadní ekosystémy v izolovaných úsecích podél řeky Moravy a Dyje. Na zbývajícím území, tedy v téměř celé rozloze oblasti Soutoku, se nachází porosty stejnověkého, běžného hospodářského lesa.

² Aktuálně se připravuje vyhlášení NPP Soutok a NPR Lanžhotské pralesy v jádrové oblasti území, v ostatních částech území Soutoku se předpokládá vyhlášení menších cenných lokalit v kategorii PR a PP.

kvalitativního monitoringu návštěvnosti oblasti Soutoku, dále pak výběrového šetření obecné populace ČR. Vyhodnocení současného stavu návštěvnosti a její změny v případě vyhlášení CHKO Soutok je představeno v kapitole 4. Kapitola 5 představuje výsledky realizované v rámci vyhodnocení efektu vyhlášení CHKO Soutok na hospodařící subjekty v oblasti cestovního ruchu v řešeném území, kapitola 6 obsahuje vyhodnocení efektu vyhlášení CHKO Soutok na státní správu a samosprávu a kapitola 7 popisuje vyhodnocení efektu vyhlášení CHKO Soutok na lesní, myslivecké a rybářské hospodaření a na subjekty hospodařící v dalších dotčených odvětvích.

Na řešení projektu se podílel tým odborníků řešitele projektu Univerzita Karlova – Centrum pro otázky životního prostředí a spoluřešitelů projektu, společností Monitoring návštěvnosti, s.r.o., a SCaC, s.r.o., vše za součinnosti týmu zhotovitele z AOPK ČR. Tým zhotovile rovněž poskytl zpracované texty ke kapitole 6 a kapitole 7 (AOPK, 2021). K projektu a průběhu jeho řešení proběhla mimo jiné terénní pochůzka v oblasti Soutoku (16. 4. 2021) a několik on-line jednání zhotovitele se zadavatelem k průběžné koordinaci postupu realizace dílčích aktivit.

Poděkování řešitelského týmu patří Lesům ČR – lesnímu závodu Židlochovice za umožnění vjezdu pro instalaci automatických sčítacích zařízení a zajištění personálního monitoringu na jednotlivých profilech, AOPK ČR za poskytnuté konzultace a podklady, všem tazatelům a pracovníkům monitoringu, respondentům a obyvatelům regionu za poskytnutí rozhovorů a doplňujících informací.

3. Kvantitativní a kvalitativní monitoring návštěvnosti oblasti Soutoku

Současné rekreační využívání oblasti Soutoku bylo zkoumáno z hlediska rozsahu a forem návštěvnosti. Za tímto účelem byl realizován kvantitativní monitoring pomocí automatických sčítacích zařízení (*kapitola 3.1*) a pomocí personálního sčítání (*kapitola 3.3*) a kvalitativní monitoring pomocí výběrového šetření mezi současnými návštěvníky oblasti Soutoku (*kapitola 3.4*) a pomocí výběrového šetření obecné populace ČR (*kapitola 3.5*). Kontinuální měření návštěvnosti realizována na profilech automatického monitoringu Soutoku byla komparována z pohledu jejich sezónní dynamiky a možného výkyvu v souvislosti s přijatými omezeními proti šíření koronaviru s vývojem návštěvnosti na profilech kontinuálního monitoringu CHKO Pálava (*kapitola 3.2*).

3.1 Realizace kvantitativního automatického monitoringu

3.1.1 Výběr lokalit a instalace sčítacích zařízení

Automatické sčítání návštěvníků v zájmovém území probíhalo souvisle v období od 27. 10. 2020 do 12. 9. 2021. Volba lokalit pro umístění a instalaci sčítacích zařízení byla provedena na základě diskuse členů řešitelského týmu a zástupců AOPK ČR. Umístění sčítacích profilů bylo dále konzultováno s ředitelem Lesního závodu Židlochovice a vedoucími dotčených polesí.

Instalace sčítacích zařízení byla realizována dne 26. 10. 2020 na předem vybraných lokalitách. Celkem byly instalovány tři sčítací profily monitorující vybrané cykloturistické trasy v oblasti Soutoku. Jeden profil byl lokalizován na území polesí Tvrdonice (jižně od Mikulčic), druhý na polesí Soutok (jižně od Břeclavi) a třetí na polesí Valtice (severně od Břeclavi). Původně zamýšlený profil na území polesí Soutok na Moravské stezce v blízkosti křižovatky cest Hraniční a Trnavská nebyl realizován. Stezka byla během podzimu 2020 v důsledku rozvodnění řeky Dyje zaplavena, což znemožňovalo instalaci měřicího zařízení a rovněž výrazně omezilo návštěvnickou aktivitu v této části zájmového území. Za účelem zajištění srovnatelných datových výstupů monitoringu návštěvnosti v řešeném období byl proto v rámci polesí Soutok zvolen náhradní měřicí profil v blízkosti zámku Pohansko (viz kap. 3.1.3).

Kontrola sčítacích zařízení v terénu spojená se stažením dat a základní údržbou sčítacích profilů probíhala v intervalu 1x za 2-3 měsíce. Během celého monitorovaného období nebyl zaznamenán žádný případ odcizení či poškození sčítacího zařízení.

3.1.2 Použitá technologie

Tepelné senzory (pyroelektrické senzory) představují technologii reagující na prudké změny teploty v prostředí. Ve spojení s ústřednou se tento typ zařízení používá pro

zaznamenání procházejících či projíždějících osob (pěší turisté, cyklisté, in-linisté, běžkaři atd.). Senzor reaguje na tepelnou energii vydávanou tělem při pohybu. Identifikační vzdálenost paprsku čidla činí 4 až 5 metrů. V konfiguraci „EXTRA RANGE“, která byla použita při monitoringu na Soutoku, činí detekční dosah paprsku až 8 metrů.

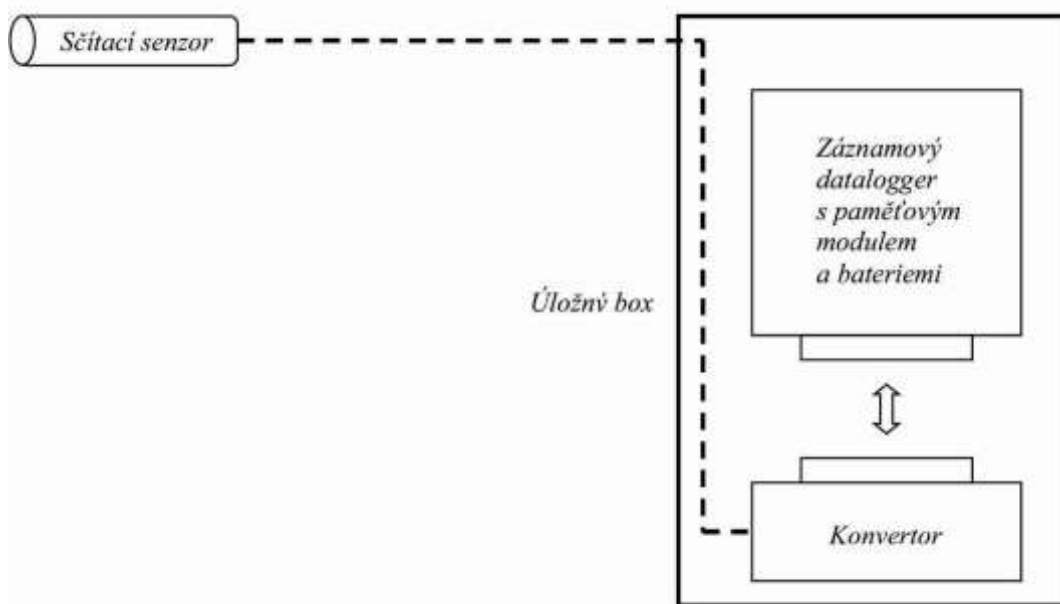
Tato technologie sčítání spolehlivě funguje nezávisle na povětrnostních podmínkách a charakteru prostředí – lze ji aplikovat jak v indoorovém prostředí, tak v náročných externích podmínkách (např. horské stezky).

Instalace zařízení je jednoduchá a rychlá, velkou výhodou je praktická „neviditelnost“ sčítače v místě použití. Napájení je realizováno třemi AA bateriemi, které zajišťují nepřetržité sčítání po dobu 10 až 12 měsíců.

Výše uvedený typ zařízení sestává z následujících komponent (viz obrázek 1):

- sčítací senzor,
- konvertor,
- záznamový datalogger,
- úložný box ústředny zařízení.

Obrázek 1 – Schéma propojení komponent tepelného snímacího zařízení.

Sčítací senzor – je snímací čidlo v polyetylenovém tubusu o průměru 16 mm a délce 45 mm doplněné kabelem pro propojení s ústřednou zařízení. Kulatá čelní strana snímacího čidla je jedinou komponentou zařízení, která je v místě sčítání viditelná. Proto bývá s ohledem na co nejmenší nápadnost přednostně umísťována do stávajících terénních objektů jako jsou např. oplocení, zábradlí, sloupky, kmeny náletových dřevin apod. Vhodné umístění senzoru zajišťuje maximální ochranu výsledku proti ovlivnění ze strany zvědavců a vandalů.

Obrázek 2 – Detail umístění sčítacího senzoru na profilu STK2 Pohansko.

Konvertor – je segment zajišťující přenos záznamu ze sčítacího senzoru snímajícího cílové objekty monitoringu na záznamový datalogger, který zajišťuje nastavení parametrů sčítání, uložení paměťového média a uložení napájecí jednotky. Obě tyto komponenty – konvertor a záznamový datalogger – tvoří tzv. ústřednu zařízení. Ústředna zařízení tak obsahuje veškerá nastavení a získaná data. S ohledem na eliminaci rizika jejího zcizení bývá uložena pod zemí v Úložném boxu (Pelicase) pro ústřednu zařízení, což je vodotěsný a vysoce mechanicky odolný plastový box. Ústředna zařízení bývá zakopána v blízkosti snímacího senzoru ve vzdálenosti odvislé od délky kabelu senzoru (1-5 m).

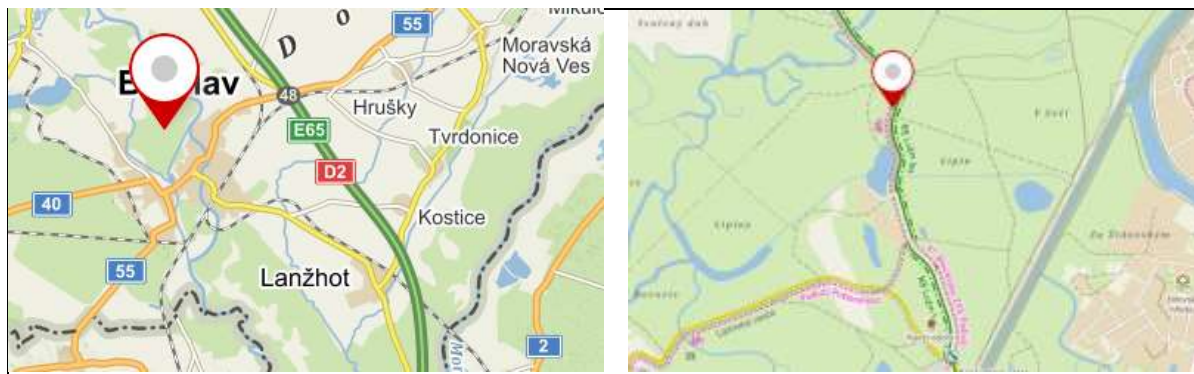
3.1.3 Informace o umístění sčítacích senzorů

Kód sčítacího profilu:	STK1	Název sčítacího profilu:	Lednická
Datum instalace	26.10.2020	GPS lokalizace	48.7718008N, 16.8674578E
Popis uložení sčítače	Senzor umístěn do kmene stromu, ústředna zakopána v zemi.		
Typ sčítacího zařízení:	Pyroelektrický senzor Linetop s prodlouženým dosahem.		

Obrázek 3 – Pohled na snímaný koridor profilu STK1 Lednická.

Obrázek 4 – Lokalizace sčítacího profilu STK1 (mapový podklad: www.mapy.cz).

Kód sčítacího profilu:	STK2	Název sčítacího profilu:	Pohansko
Datum instalace	26.10.2020	GPS lokalizace	48.7386519N, 16.8984319E
Popis uložení sčítače	Senzor umístěn do kmene stromu, ústředna zakopána v zemi.		
Typ sčítacího zařízení:	Pyroelektrický senzor Linetop s prodlouženým dosahem.		

Obrázek 5 – Pohled na snímaný koridor profilu STK2 Pohansko.

Obrázek 6 – Lokalizace sčítacího profilu STK2 (mapový podklad: www.mapy.cz).

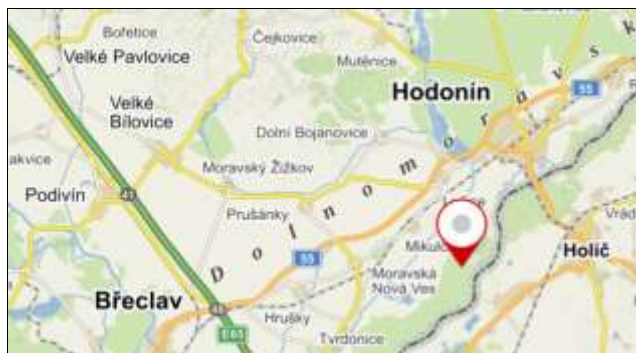

Kód sčítacího profilu:	STK3	Název sčítacího profilu:	Mikulčice
Datum instalace	26.10.2020	GPS lokalizace	48.7999600N, 17.0820400E
Popis uložení sčítače	Senzor umístěn do kmene stromu, ústředna zakopána v zemi.		
Typ sčítacího zařízení:	Pyroelektrický senzor Linetop s prodlouženým dosahem.		

Obrázek 7 – Pohled na snímaný koridor profilu STK3 Mikulčice.

Obrázek 8 – Lokalizace sčítacího profilu STK3 (mapový podklad: www.mapy.cz).

3.1.4 Metodika zpracování výsledků

Základní jednotkou měření návštěvnosti je počet průchodů. Při posuzování návštěvnosti území je tak třeba brát v úvahu, že monitorované trasy jsou obousměrné, a tudíž je teoreticky možné, že je část sečtených návštěvníků využila jak pro přístup na cílovou lokalitu, tak pro návrat z ní a ve výsledku tak mohli být sečteni dvakrát. Rovněž je nutné mít v patrnosti, že sčítací senzory zaznamenávají veškerý provoz na inkriminovaných trasách a byť je základní jednotkou monitoringu počet průchodů, zaznamenávání jsou rovněž návštěvníci pohybující se na bicyklech, motorkách či automobilech (umožňuje-li to charakter komunikace).

Data automatického monitoringu zohledňují letní i zimní posun času.

Na všech monitorovaných lokalitách probíhal kromě automatického monitoringu také monitoring personální. Jeho výsledky slouží jako ověřující informace o přesnosti počtu návštěvníků zjištěných automatickým monitoringem (tzv. fyzická kalibrace). Dále slouží k orientačnímu zjištění doplňujících charakteristik návštěvnosti (zastoupení návštěvníckých skupin, směrové vytížení zájmových stezek, vytížení přístupů na lokalitu atd.).

Personální monitoring byl realizován na rozcestích turistických tras vedoucích k jednotlivým sčítacím profilům. Byla-li však docházková vzdálenost od sčítacího profilu k nejbližšímu rozcestí větší než 5 minut chůze, byl personální monitoring realizován v blízkosti sčítacího profilu, aby časová prodleva mezi automatickým záznamem senzorem a fyzickým sečtením pracovníkem neměla vliv na přesnost kontrolního sčítání. U profilu STK1 Lednická bylo stanovištěm kontrolního sčítání (personálního monitoringu) rozcestí cyklotras Lednická, Břeclavská a Poštorenská jižně od sčítacího profilu. U profilu STK2 Pohansko probíhalo kontrolní sčítání v blízkosti profilu z důvodu velké vzdálenosti k nejbližšímu rozcestí. U profilu STK3 Mikulčice probíhalo kontrolní sčítání na turistickém rozcestí "Stinná alej" jihovýchodně od profilu. Personální monitoring probíhal na všech dotčených lokalitách dne 24. 4. 2021 a jeho rozsah činil 8 hodin.

Souhrnné údaje o návštěvnosti monitorovaných lokalit včetně jejich porovnání jsou obsaženy v první části kapitoly zabývající se výsledky automatického monitoringu návštěvnosti. Podrobné přehledy návštěvnosti jednotlivých profilů pak navazují v části následující.

3.1.5 Výsledky průzkumu návštěvnosti

Souhrnné údaje o návštěvnosti sčítacích profilů

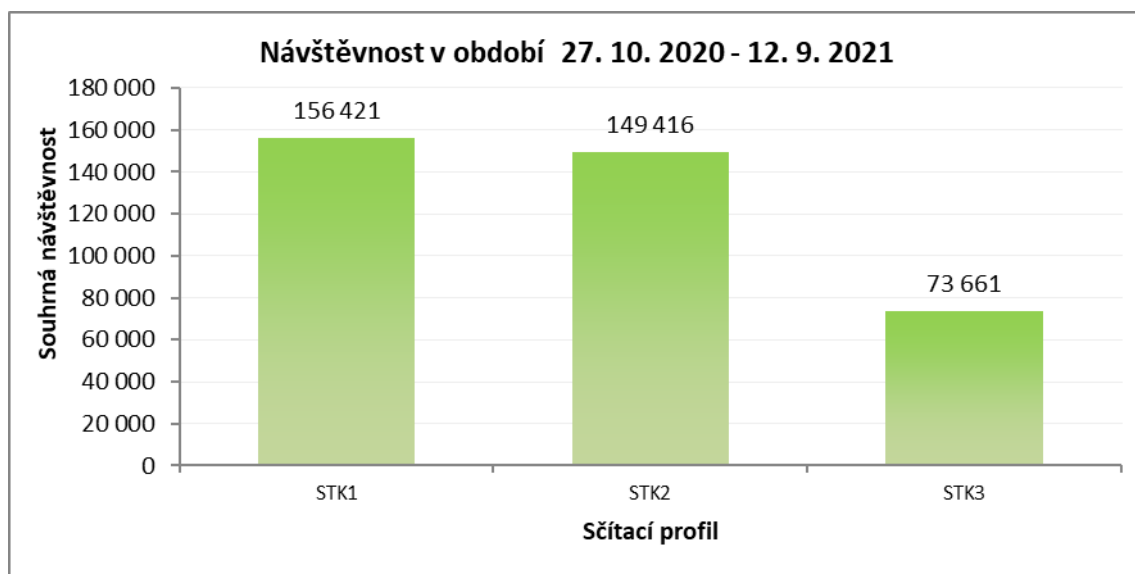
Tabulka 1 – Souhrnný přehled návštěvnosti na jednotlivých profilech, denní průměry a denní maxima ve sledovaném období 27. 10. 2020–12. 9. 2021.

Profil	Počet celých sledovaných dnů	Návštěvnost celkem	Průměr průchodů/den	Maximum za den
STK1 Lednická	321	156 421	487,3	2 515
STK2 Pohansko	321	149 416	465,5	2 053
STK3 Mikulčice	321	73 661	229,5	1 564

V rámci sčítacích profilů umístěných na území Soutoku vykázal ve sledovaném období nejvyšší návštěvnost profil STK1 Lednická monitorující cyklotrasu mezi Lednicí a Břeclaví v úseku u hájenky Kančí obora. Sčítač ve sledovaném období (27. 10. 2020 až 12. 9. 2021) zaznamenal celkem 156 421 průchodů (a průjezdů) návštěvníků, což průměrně představovalo přes 487,3 průchodů návštěvníků denně. Velmi podobná frekvence návštěvnosti byla zaznamenána na profilu STK2 Pohansko monitorující cyklotrasu mezi Břeclaví a zámečkem Pohansko, která je rovněž jedním z nástupních míst pro výlety směrem k soutoku Moravy a Dyje a k trojmezí Česko - Slovensko - Rakousko. Zaznamenáno zde bylo 149 416 průchodů a průjezdů návštěvníků, tj. o 4,5 % méně než na profilu STK1 Lednická.

Nejméně průchodů návštěvníků bylo zjištěno na cyklotrase v blízkosti slovanského hradiště Mikulčice (profil STK3 Mikulčice). Ve sledovaném období zde bylo zaznamenáno 73 661 průchodů, průměrně tedy 229,5 průchodů návštěvníků denně.

Graf 1 – Srovnání návštěvnosti monitorovaných lokalit ve sledovaném období 27. 10. 2020 – 12. 9. 2021.

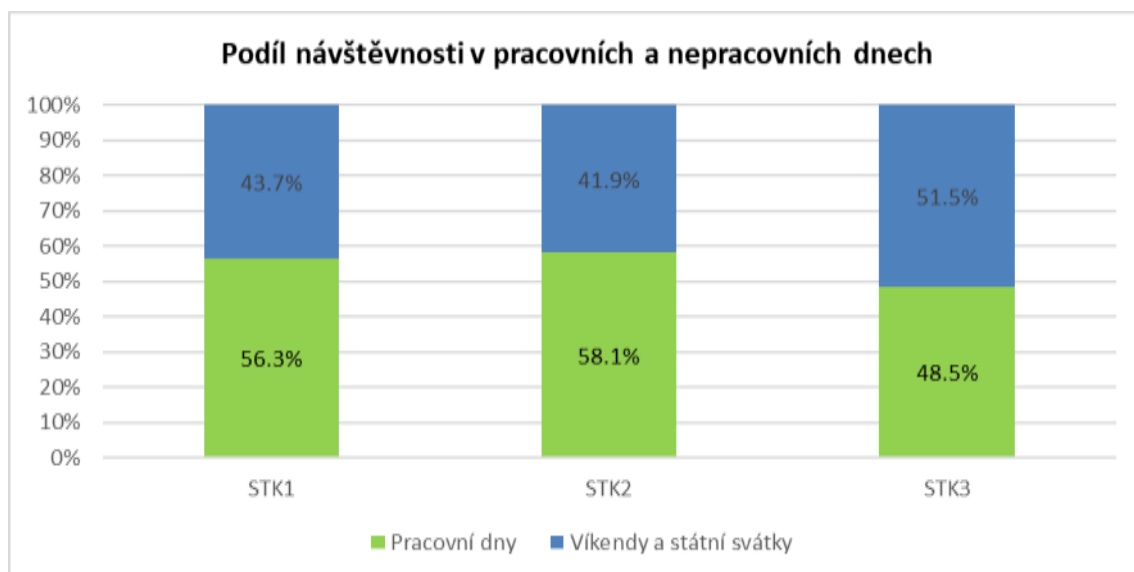

Tabulka 2 – Souhrnný přehled návštěvnosti na jednotlivých profilech během pracovních a mimopracovních dnů ve sledovaném období 27. 10. 2020 – 12. 9. 2021.

Profil	Pracovní dny celkem	Víkendy a státní svátky celkem	Ø Pracovní dny	Ø Víkendy a státní svátky
STK1 Lednická	88 097	68 324	400,4	676,5
STK2 Pohansko	86 873	62 543	394,9	619,2
STK3 Mikulčice	35 754	37 907	162,5	375,3

Na všech sčítacích profilech byla zaznamenána vyšší průměrná návštěvnost v nepracovních dnech. Největší disproporce byla v tomto směru zjištěna na profilu STK3 Mikulčice, kde byla v nepracovních dnech průměrná návštěvnost 2,3x vyšší v porovnání s dny pracovními. Na profilu STK1 Lednická bylo o víkendech a svátcích průměrně zaznamenáváno 1,7x více průchodů a průjezdů návštěvníků a podobně tomu bylo na profilu STK2 Pohansko – zde byla návštěvnost v nepracovních dnech průměrně 1,6x vyšší. V celorepublikovém kontextu lze průměrný rozdíl v návštěvnosti v nepracovních a pracovních dnech na profilech STK1 a STK2 považovat za nízký. Na základě dat o návštěvnosti přírodních lokalit v databázi AOPK ČR lze konstatovat, že průměrná návštěvnost v nepracovních dnech zpravidla bývá na přírodních atraktivitách alespoň 2x vyšší než návštěvnost ve dnech pracovních. Relativně vyrovnaný podíl návštěvnosti v pracovních a nepracovních dnech na profilech STK1 Lednická a STK2 Pohansko lze zdůvodnit příměstským charakterem těchto lokalit. Významný podíl návštěvníků zde patrně tvoří obyvatelé Břeclavi (a u STK 2 také Lanžhota), kteří cyklotrasy využívají ke každodenní rekreaci (venčení psů, procházky s kočárky, jogging, krátké projížďky na kolech, ale i v rámci cest z/do práce) a kteří tak vyrovnávají disproporci mezi jinak obvyklou vyšší návštěvností v nepracovních dnech a nižší návštěvností ve dnech pracovních.

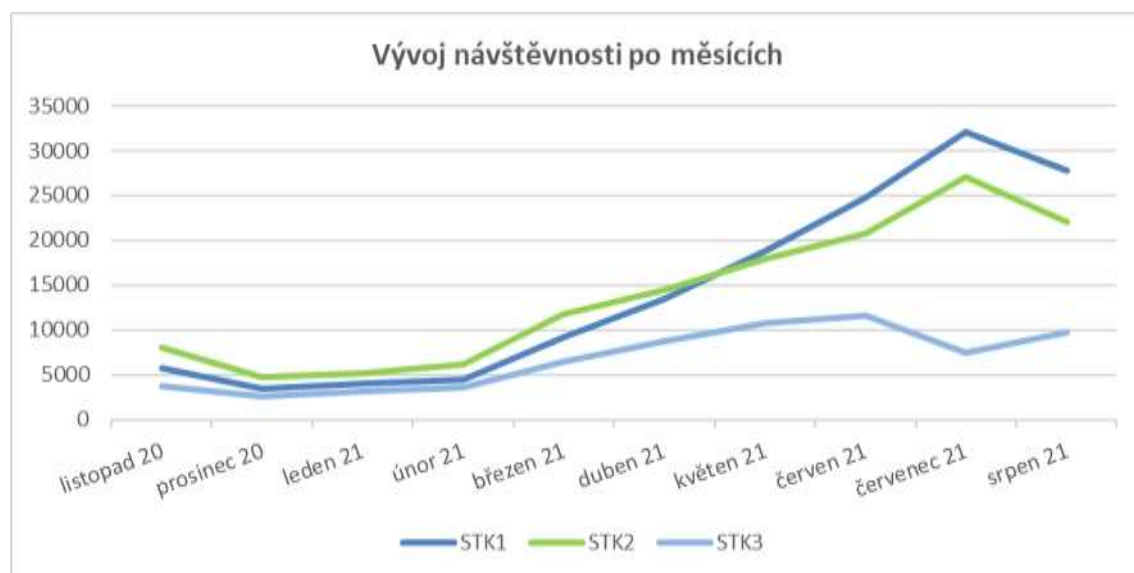
Graf 2 – Podíl relativní návštěvnosti v pracovních a nepracovních dnech v období 27. 10. 2020 – 12. 9. 2021 na sledovaných profilech.

Ačkoliv na monitorovaných lokalitách není k dispozici časová řada za ucelený kalendářní rok, z dostupných dat lze konstatovat, že vývoj návštěvnosti v rámci období listopad 2020 až srpen 2021 se významně nevymykal sezónnímu trendu, který je pro lokality tohoto typu (přírodní atraktivita) obvyklý. Nižší hodnoty návštěvnosti (včetně sezónního minima) byly zaznamenány v chladnější části roku (období listopad až únor), zvýšenou frekvenci návštěvnosti pak můžeme pozorovat v teplejší části roku (období březen až srpen). Na vývoji návštěvnosti se zásadně neprojevily restriktce a omezení pohybu, které panovaly na území České republiky v souvislosti s pandemií koronaviru v první polovině roku 2021 (zejména v měsících březnu a dubnu, kdy vstoupila v platnost omezení cestování mezi jednotlivými okresy).

Minimální souhrnná měsíční návštěvnost byla na všech profilech zaznamenána v prosinci 2020. Maxima návštěvnosti (v měsíčním souhrnu) byla na profilech STK1 Lednická a STK2 Pohansko zaznamenána v červenci 2021, na profilu STK3 Mikulčice bylo měsíční maximum zjištěno v červnu 2021. Rozdílnost vývoje návštěvnosti mezi profilem STK1 a STK2 oproti profilu STK3 v červenci a částečně i v srpnu (viz graf 3) lze dát s vysokou mírou pravděpodobnosti do souvislosti s tornádem, které se v oblasti vyskytlo 24.6.2021 a které (na rozdíl od Břeclavi, v jejíž blízkosti se nacházely profile STK1 a STK2) způsobilo v Mikulčicích velké škody a v následujících týdnech a měsících výrazně omezilo provoz řady služeb (nejen) v Mikulčicích a jejich okolí. Tato skutečnost se patrně negativně odrazila na návštěvnosti profilu STK3 Mikulčice v závěru června a během července a srpna, které by jinak patrně i zde představovaly návštěvnicky nejfrekventovanější měsíce monitorovaného období.

Graf 3 – Srovnání vývoje absolutní souhrnné návštěvnosti v jednotlivých měsících na sledovaných profilech (pouze kompletně monitorované měsíce).

Za zajímavé lze považovat vzájemné srovnání vývoje návštěvnosti profilů STK1 Lednická a STK2 Pohansko, které se vyznačují velmi podobnou mírou zjištěné návštěvnické frekvence. V první části období (měsíce listopad 2020 až duben 2021) vykazovala souvisle mírně vyšší návštěvnost cyklotrasa u zámku Pohansko (STK2), zatímco od května do srpna 2021 se

situace změnila a souvisle vyšší návštěvnost byla naopak zaznamenána na cyklostezce z Břeclavi do Lednice (STK1). Zvýšená návštěvnost na profilu STK1 od května do srpna souvisí pravděpodobně s vyšším podílem tzv. vícedenních návštěvníků, kteří se po odeznění koronavirových opatření a s nástupem stabilnějšího a teplejšího počasí do oblasti vypravili. Cyklotrasa na profilu STK1 je mj. součástí dálkové sítě EuroVelo (zde konkrétně EuroVelo9) a v oblasti tvoří (patrně zejména pro vícedenní návštěvníky) atraktivní okruh mezi městy Břeclav, Valtice a obcí Lednice.

3.1.6 Detailní údaje o návštěvnosti jednotlivých profilů lokalizovaných v oblasti Soutoku

STK1 Lednická

Tabulka 3 – Souhrnné údaje o sčítacím profilu STK1 Lednická.

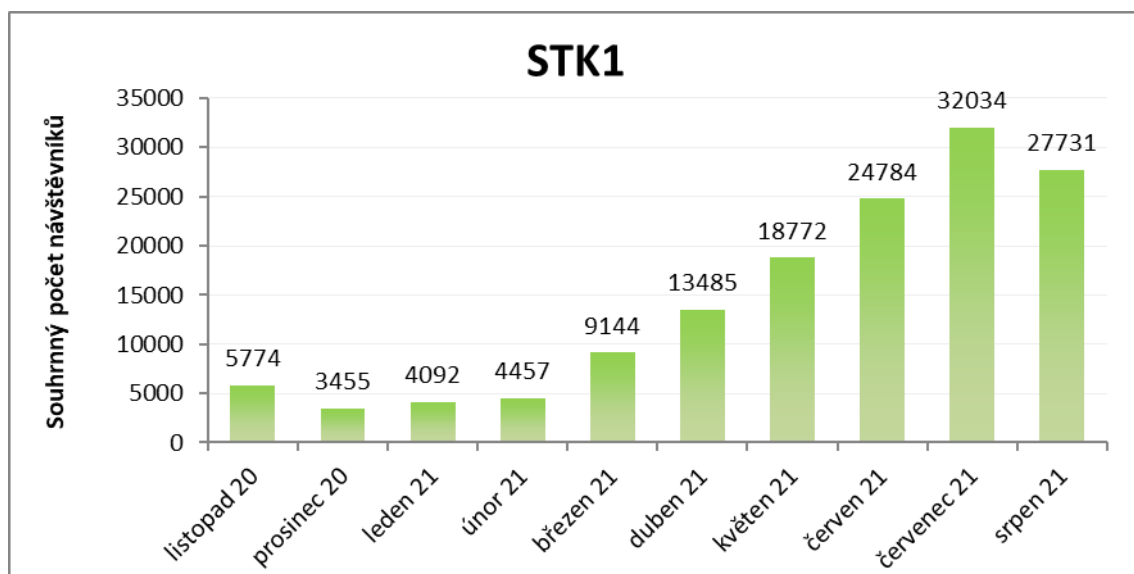
STK1 Lednická					
Start sčítání:		27. 10. 2020	Data zpracována k:		12. 9. 2021
Celková návštěvnost:		156 421	Max. denní návštěvnost:		2515 (ne 9. 5. 21)
Prac. dny:	88 097	Neprac. dny:	68 324	Neprac. vyšší:	1,7x
Ø Roční:	-	Ø Měsíční:	14 372,8	Ø Hodinový:	20,3
Ø Denní:	487,3	Ø Prac. dny:	400,4	Ø Nepr. dny:	676,5

Pozn.: kategorie „Neprac.vyšší“ je poměrem průměrů návštěvnosti z nepracovních a pracovních dnů. Kategorie „Ø Měsíční“ je počítána pouze z kompletně monitorovaných měsíců (listopad 2020–srpen 2021).

Vývoj návštěvnosti na lokalitě po měsících

Nejvyšší návštěvnost byla na profilu STK1 Lednická dosažena v červenci 2021, naopak nejnižší v prosinci 2020. V rámci monitorovaného období vykazovala návštěvnost poměrně standardní sezónní průběh vyznačující se nízkými hodnotami návštěvnosti v průběhu zimních měsíců, nárůstem v průběhu jara a maximálními hodnotami během letních prázdnin (graf 4).

Graf 4 – Vývoj návštěvnosti na lokalitě po měsících v období 1. 11. 2020 – 31. 8. 2021.

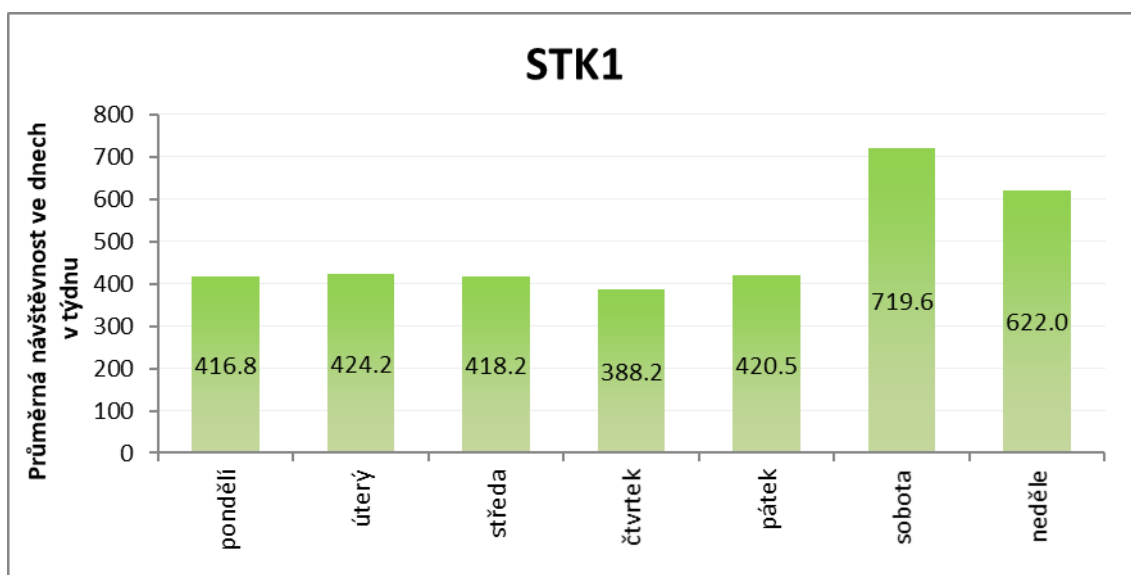

Vývoj návštěvnosti na lokalitě v průběhu týdne

Sčítací profil STK1 Lednická zaznamenával o víkendech a svátcích průměrně 1,7x více návštěvníků než ve dnech pracovních. Nejvíce návštěvníků – průměrně 719,6 za den – bylo zpravidla sečteno na monitorované stezce v sobotu.

Návštěvnost během pracovních dnů byla poměrně vyrovnaná, nejméně návštěvníků stezku v průměru využívalo ve čtvrtek (388,2). O sobotách a nedělích bylo zaznamenáno celkem 39,5 % z celkového počtu průchodů (graf 5).

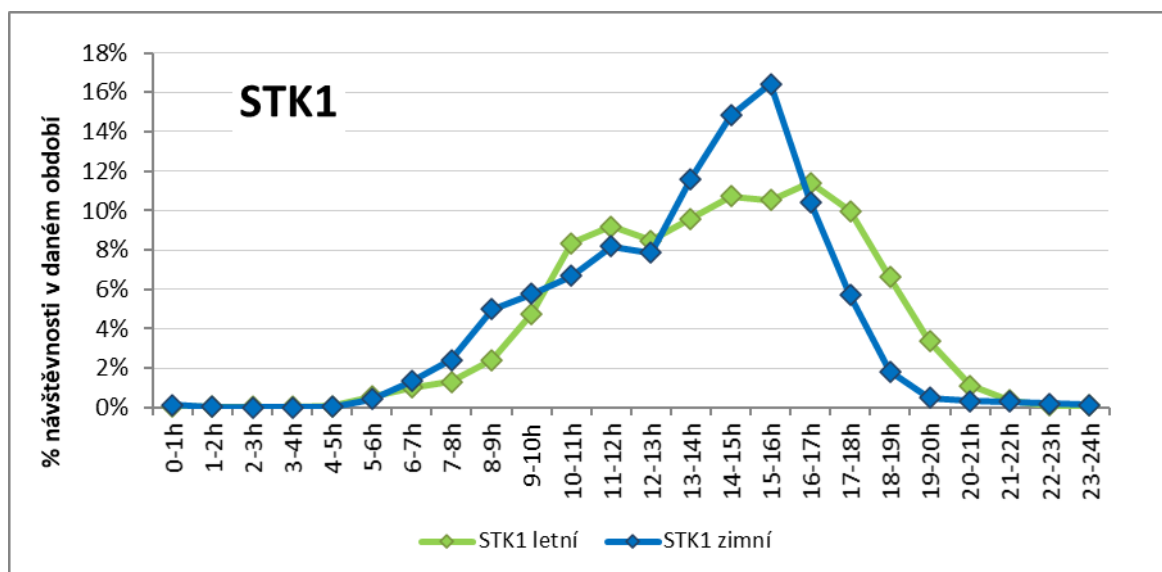
Graf 5 – Přehled průměrné návštěvnosti v jednotlivých dnech týdne během sledovaného období.

Vývoj návštěvnosti na lokalitě během 24hodinového cyklu

Následující graf 6 prezentuje rozložení návštěvnosti do 24hodinového cyklu v procentech z celkového objemu průměrné návštěvnosti za den během celého sledovaného období. V tzv. „letní“ části monitorovaného období (vymezeno platností letního času) byla pravidelná návštěvnost registrována v období mezi 6:00 a 20:59 (15 hodin denně). Významnou část návštěvnosti lze pozorovat v období mezi 13:00 až 17:59, kdy bylo sčítačem v každé hodině průměrně registrováno min. 10 % z celkového denního objemu návštěvnosti. V tzv. „zimní“ části monitorovaného období (vymezeno platností zimního času) byla pravidelná návštěvnost registrována v období mezi 6:00 a 18:59 (13 hodin denně). Významnou část návštěvnosti lze pozorovat v období mezi 13:00 až 16:59.

Graf 6 – Vývoj návštěvnosti na lokalitě během 24hodinového cyklu.

Pozn.: průběh návštěvnosti „letní“ a „zimní“ je vymezen obdobím platnosti letního a zimního času v rámci řešeného období.

Výsledky personálního monitoringu na lokalitě

Tabulka 4 – Výsledky kalibračního sčítání na profilu STK1 Lednická.

24. 4. 2021	Fyz.sč.	Aut.sč.	KK
9–10	28	26	1.08
10–11	69	57	1.21
11–12	120	98	1.22
12–13	161	137	1.18
13–14	161	148	1.09
14–15	150	134	1.12
15–16	153	133	1.15
16–17	157	139	1.13
Celkem	999	872	
Ø KK			1,15

Na základě orientačního ověření přesnosti sčítáče na profilu STK1 byl dopočten kalibrační koeficient (KK), jehož hodnota je 1,15 (tabulka 4). Vzhledem k širce monitorovaného profilu a diverzifikované skladbě návštěvníků (pěší i cyklisté) lze hodnotu koeficientu u daného typu sčítacího zařízení považovat za obvyklou a akceptovatelnou.

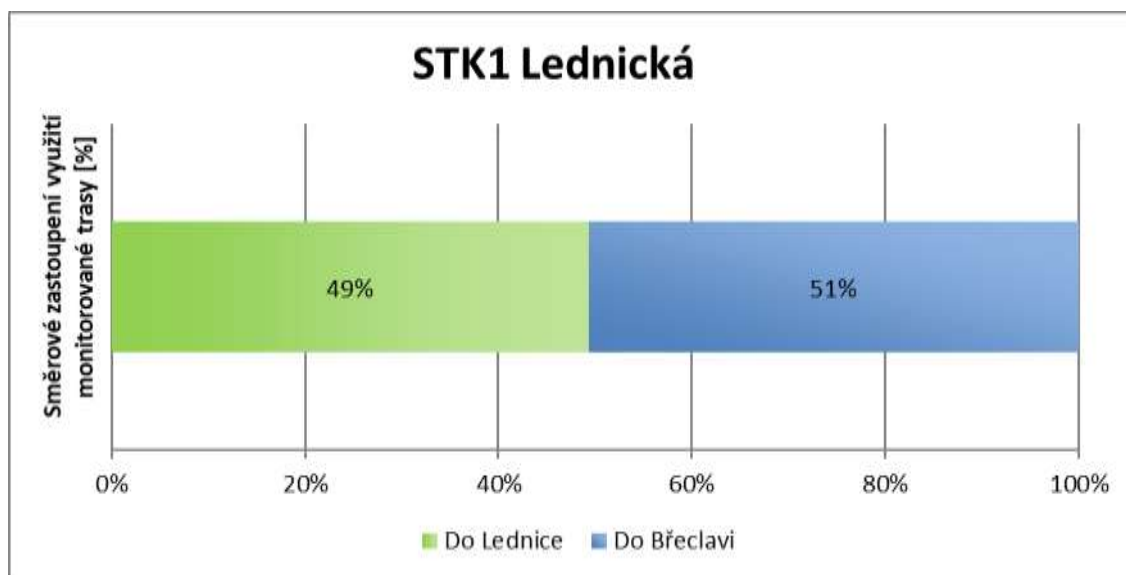
V době realizace personálního monitoringu na lokalitě dominovali cyklisté (92,5 %). Z dalších skupin detekovatelných automatickým monitoringem byli rovněž zaznamenáni pěší návštěvníci, motorová vozidla, psi vyšší než 1 metr, kočárky, jezdci na koloběžkách a in-line bruslaři (tabulka 5).

Tabulka 5 – Výsledky personálního monitoringu na profilu STK1 Lednická.

Kategorie	Typová skupina	Počet	Zastoupení v %
Hlavní uživatelé	Pěší	56	5,6 %
	Cyklo	924	92,5 %
	Běžky	0	0,0 %
Motorová vozidla	Motorka	0	0,2 %
	Os. vůz	2	
	Nákl.vůz	0	
Ostatní (zaznamenané sčítací čidlem)	Psi (>1 m)	3	1,7 %
	Koně	0	
	Kočárky	6	
	Koloběžky	7	
	In-linista	1	

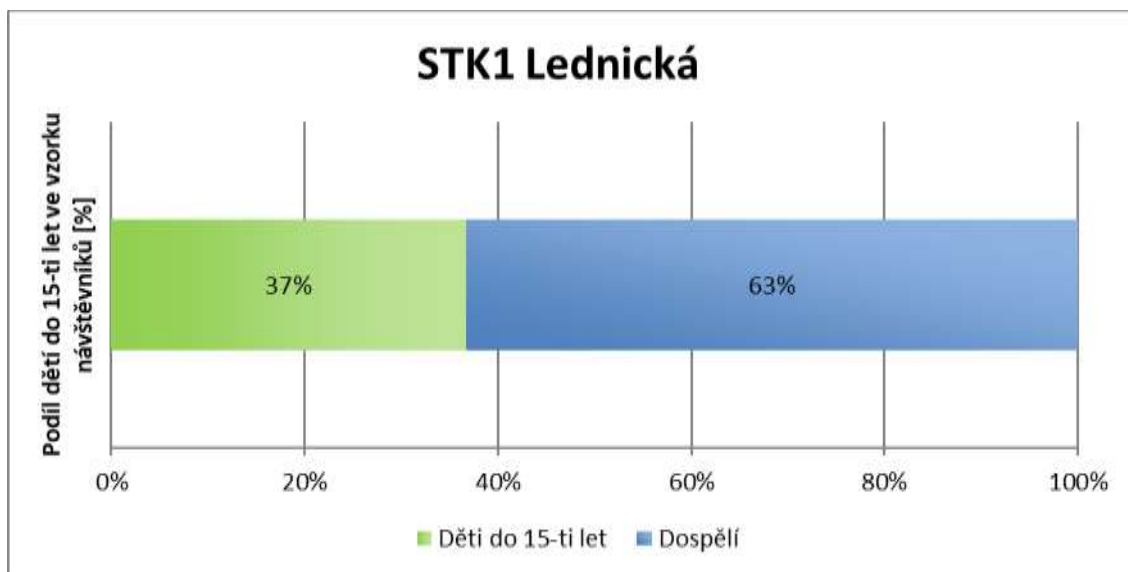
Jak ilustruje graf 7, směrové vytížení monitorované stezky bylo rovnoměrné s nepatrnou převahou návštěvníků pohybujících se ve směru k Břeclavi (51 %).

Graf 7 – Směrové zastoupení návštěvnosti na profilu STK1 Lednická během personálního monitoringu.

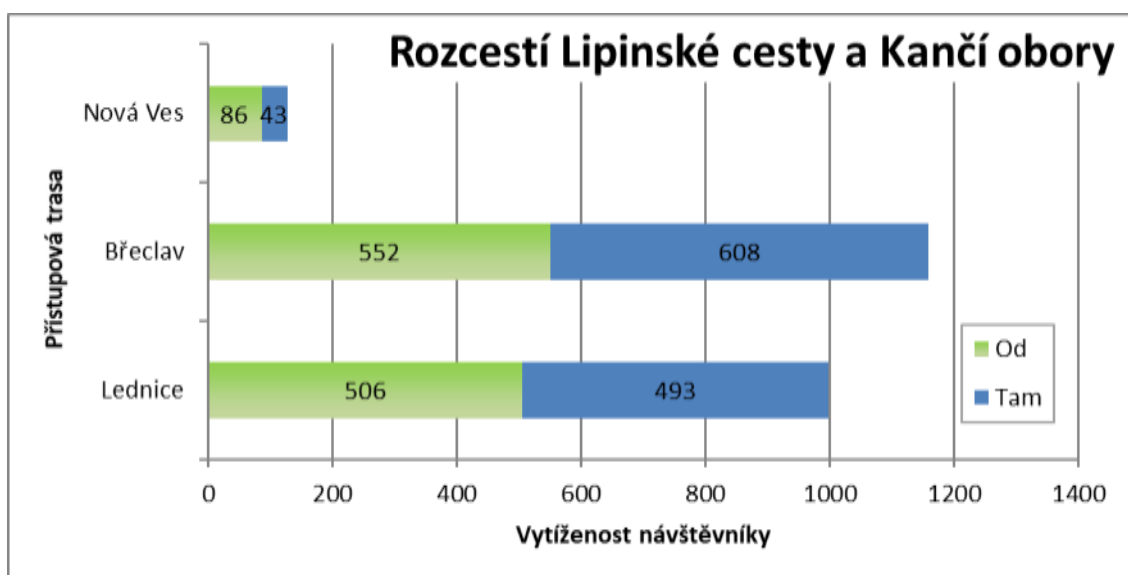

Zastoupení dětí ve vzorku zaznamenaných návštěvníků při personálním monitoringu odpovídalo hodnotě 37 % (graf 8). Na rozcestí Lipinské cesty a cesty nazvané Kančí obora bylo dle předpokladu nejvíce návštěvníků zaznamenáno na trase Břeclav – Lednice (cca 94 %). Odbočku vedoucí po Lipinské cestě do/z Charvátské Nové vsi využilo cca 6 % návštěvníků (graf 9).

Graf 8 – Zastoupení dětí v celkovém vzorku návštěvníků na profilu STK1 Lednická během personálního monitoringu.

Graf 9 – Vytížení přístupových směrů na lokalitu během realizace personálního monitoringu.

STK2 Pohansko

Tabulka 6 – Souhrnné údaje o sčítacím profilu STK2 Pohansko.

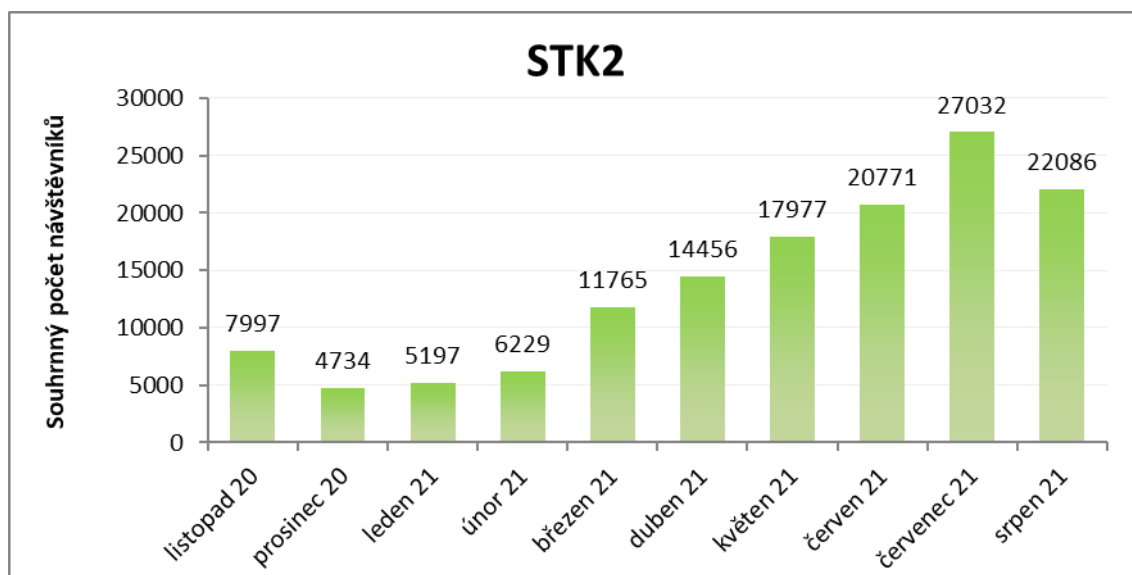
STK1 Lednická					
Start sčítání:		27. 10. 2020	Data zpracována k:		12. 9. 2021
Celková návštěvnost:		149 416	Max. denní návštěvnost:		2053 (ne 9. 5. 21)
Prac. dny:	86 873	Neprac. dny:	62 543	Neprac. vyšší:	1,6x
Ø Roční:	-	Ø Měsíční:	13 824,4	Ø Hodinový:	19,4
Ø Denní:	465,5	Ø Prac. dny:	394,9	Ø Nepr. dny:	619,2

Pozn.: kategorie „Neprac.vyšší“ je poměrem průměrů návštěvnosti z nepracovních a pracovních dnů. Kategorie „Ø Měsíční“ je počítána pouze z kompletně monitorovaných měsíců (listopad 2020 až srpen 2021).

Vývoj návštěvnosti na lokalitě po měsících

Nejvyšší návštěvnost byla na profilu STK2 Pohansko dosažena v červenci 2021, naopak nejnižší v prosinci 2020 (stejně jako u profilu STK1). V rámci monitorovaného období vykazovala návštěvnost poměrně standardní sezónní průběh vyznačující se nízkými hodnotami návštěvnosti v průběhu zimních měsíců, nárůstem v průběhu jara a maximálními hodnotami během letních prázdnin. Jak ukazuje graf 10, distribuce návštěvnosti po měsících v rámci monitorovaného období byla velmi podobná situaci zaznamenané na profilu STK1.

Graf 10 – Vývoj návštěvnosti na lokalitě po měsících v období 1. 11. 2020–31. 8. 2021.

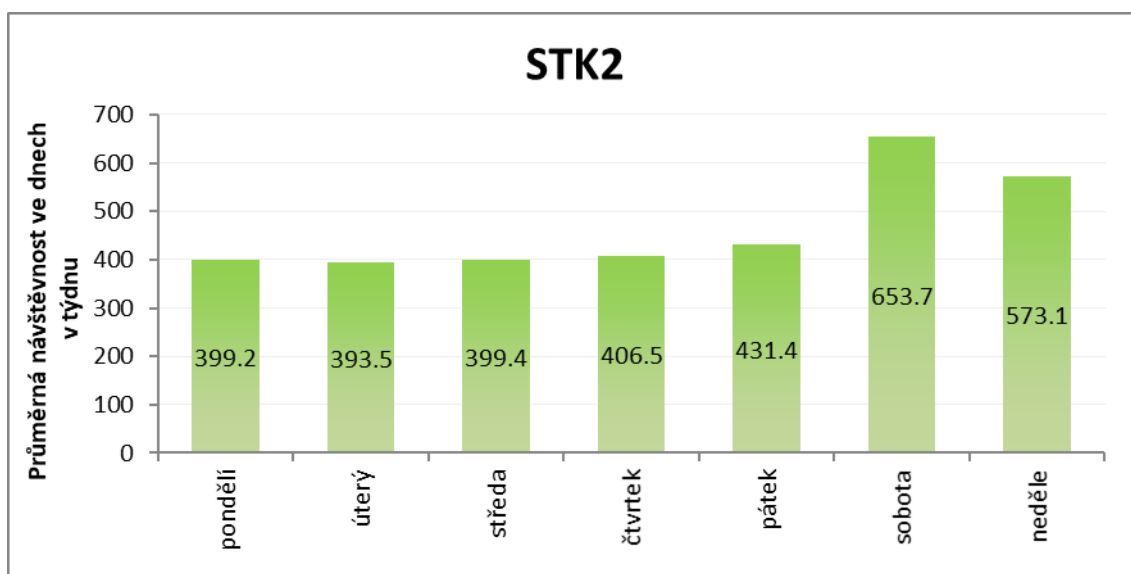

Vývoj návštěvnosti na lokalitě v průběhu týdne

Sčítací profil STK2 Pohansko zaznamenával o víkendech a svátcích průměrně 1,6x více návštěvníků než ve dnech pracovních. Nejvíce návštěvníků – průměrně 653,7 za den – bylo zpravidla sečteno na monitorované stezce v sobotu.

Návštěvnost během pracovních dnů byla velmi vyrovnaná, nejméně návštěvníků stezku v průměru využívalo v úterý (393,5). O sobotách a nedělích bylo zaznamenáno celkem 37,7 % z celkového počtu průchodů (graf 11).

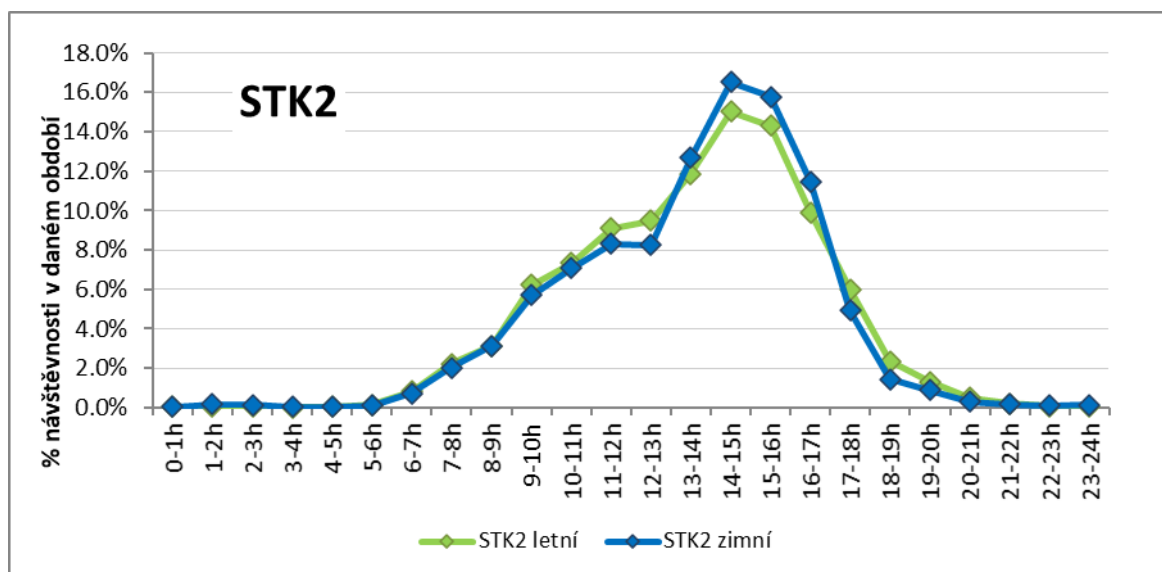
Graf 11 – Přehled průměrné návštěvnosti v jednotlivých dnech týdne během sledovaného období.

Vývoj návštěvnosti na lokalitě během 24hodinového cyklu

Graf 12 prezentuje rozložení návštěvnosti do 24hodinového cyklu v procentech z celkového objemu průměrné návštěvnosti za den během celého sledovaného období. V tzv. „letní“ části monitorovaného období (vymezeno platností letního času) byla pravidelná návštěvnost registrována v období mezi 6:00 a 20:59 (15 hodin denně). Významnou část návštěvnosti lze pozorovat v období mezi 12:00 až 16:59, kdy bylo sčítačem v každé hodině průměrně registrováno min. 10 % z celkového denního objemu návštěvnosti. V tzv. „zimní“ části monitorovaného období (vymezeno platností zimního času) byla pravidelná návštěvnost registrována v období mezi 6:00 a 19:59 (14 hodin denně). Významnou část návštěvnosti lze pozorovat v období mezi 13:00 až 16:59.

Graf 12 – Vývoj návštěvnosti na lokalitě během 24hodinového cyklu.

Pozn.: průběh návštěvnosti „letní“ a „zimní“ je vymezen obdobím platnosti letního a zimního času v rámci řešeného období.

Výsledky personálního monitoringu na lokalitě

Tabulka 7 – Výsledky kalibračního sčítání na profilu STK2 Pohansko.

24. 4. 2021	Fyz.sč.	Aut.sč.	KK
9–10	70	58	1.21
10–11	115	96	1.20
11–12	125	112	1.12
12–13	163	130	1.25
13–14	251	227	1.11
14–15	231	195	1.18
15–16	261	238	1.10
16–17	196	151	1.30
Celkem	1412	1207	
Ø KK			1,18

Na základě orientačního ověření přesnosti sčítače na profilu STK2 byl dopočten kalibrační koeficient, jehož hodnota je 1,18 (tabulka 7). V rámci profilů lokalizovaných v oblasti Soutoku jde o nejvyšší hodnotu kalibračního koeficientu. Jeho hodnota je primárně ovlivněna charakterem monitovaného koridoru, který se vyznačoval značnou šířkou (cca 4 metry) a různorodou skladbou uživatelů (pěší, cyklisté atd.). Vzhledem k těmto okolnostem lze hodnotu koeficientu u daného typu sčítacího zařízení považovat za obvyklou a akceptovatelnou.

Tabulka 8 – Výsledky personálního monitoringu na profilu STK2 Pohansko.

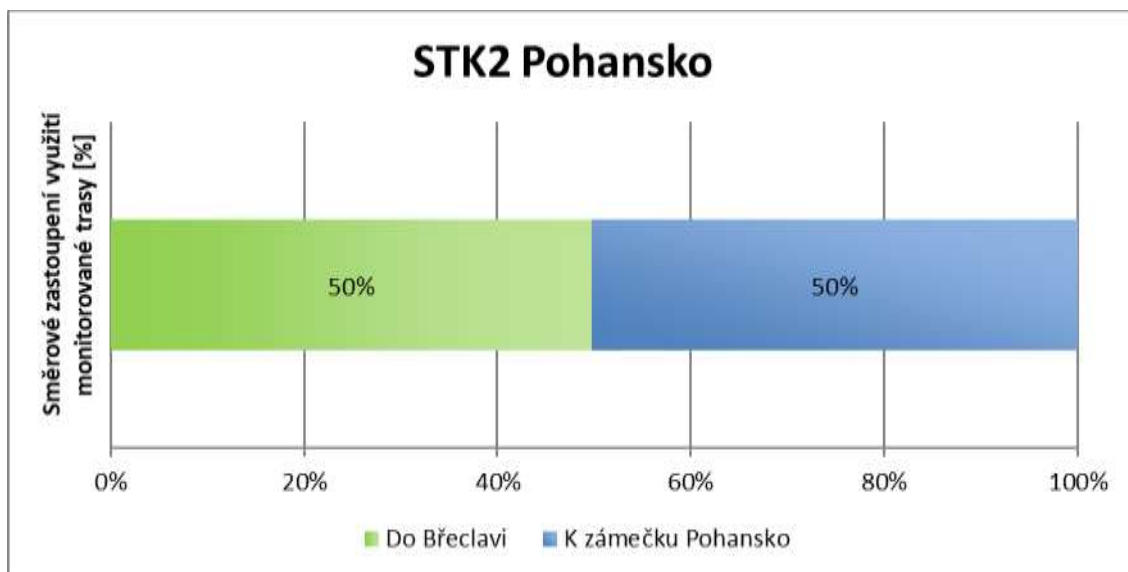
Kategorie	Typová skupina	Počet	Zastoupení v %
Hlavní uživatelé	Pěší	570	40,4 %
	Cyklo	702	49,7 %
	Běžky	0	0,0 %
Motorová vozidla	Motorka	0	0,8 %
	Os. vůz	10	
	Nákl.vůz	2	
Ostatní (zaznamatelní sčítacím čidlem)	Psi (> 1 m)	35	9,1 %
	Koně	0	
	Kočárky	49	
	Koloběžky	36	
	In-linista	8	

V době realizace personálního monitoringu na lokalitě převažovali cyklisté (49,7 %), další významnou návštěvnickou skupinu tvořili pěší návštěvníci (40,4 %). Z dalších skupin potenciálně detekovatelných automatickým monitoringem byla rovněž zaznamenána motorová vozidla (včetně nákladních aut), psi vyšší než 1 metr, kočárky, jezdci na koloběžkách a in-line bruslaři (tabulka 8).

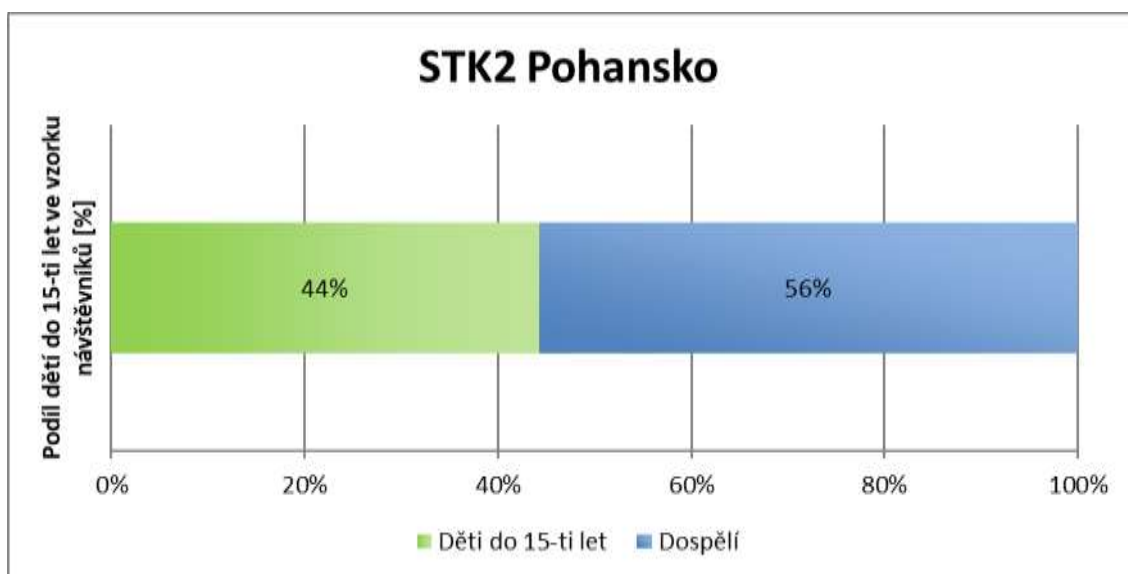
Směrové vytížení monitorované stezky bylo v době personálního monitoringu zcela vyrovnané – od zámečku Pohansko i od Břeclavi přicházelo totožné množství návštěvníků (Graf 13). Zastoupení dětí ve vzorku návštěvníků zaznamenaných při personálním monitoringu odpovídalo hodnotě 44 %. V rámci monitorovaných lokalit jde o nejvyšší zjištěný podíl dětí (graf 14)³.

³ S ohledem na konfiguraci návštěvnické infrastruktury (velká vzdálenost od sčítacího profilu k nejbližšímu rozcestí) nebyla terénním pracovníkem prověřována vytíženost přístupových směrů na lokalitu. Monitoring probíhal přímo na předmětné stezce v blízkosti sčítacího čidla. V daném případě byla upřednostněna vypovídací hodnota fyzické kalibrace (ověření přesnosti automatického monitoringu), která by fyzickým sčítáním návštěvníků ve velké vzdálenosti od sčítacího profilu byla ovlivněna časovým posunem mezi automatickým a kontrolním (fyzickým) záznamem návštěvníků.

Graf 13 – Směrové zastoupení návštěvnosti na profilu STK2 Pohansko během personálního monitoringu.

Graf 14 – Zastoupení dětí v celkovém vzorku návštěvníků na profilu STK2 Pohansko během personálního monitoringu.

STK3 Mikulčice

Tabulka 9 – Souhrnné údaje o sčítacím profilu STK3 Mikulčice.

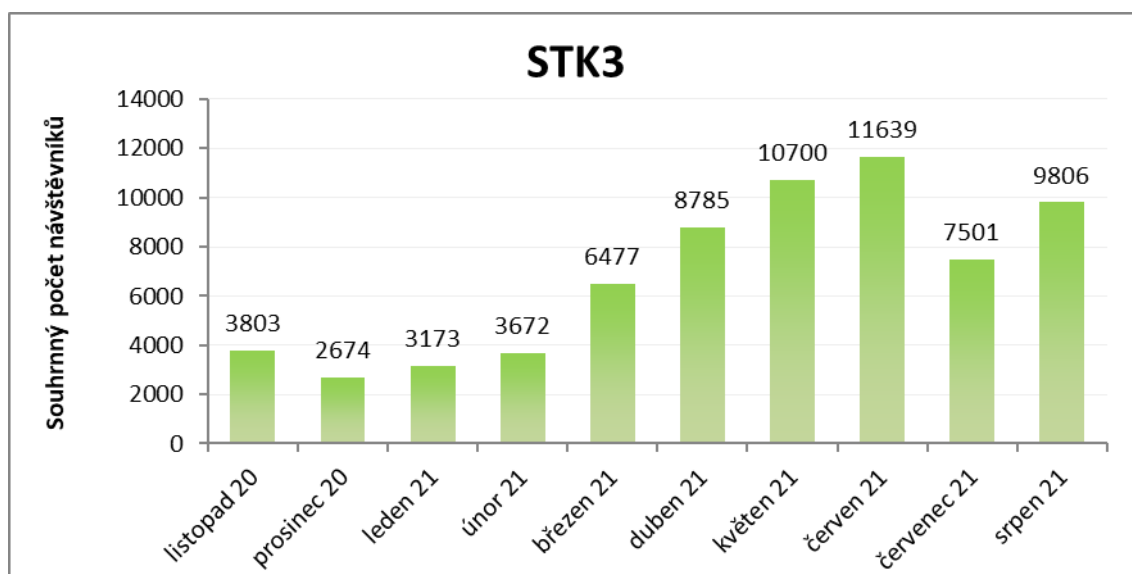
STK3 Mikulčice					
Start sčítání:		27. 10. 2020	Data zpracována k:		12. 9. 2021
Celková návštěvnost:		73 661	Max. denní návštěvnost:		1564 (ne 9. 5. 21)
Prac. dny:	35 754	Neprac. dny:	37 907	Neprac. vyšší:	2,3x
Ø Roční:	-	Ø Měsíční:	6 823,0	Ø Hodinový:	9,6
Ø Denní:	229,5	Ø Prac. dny:	162,5	Ø Nepr. dny:	375,3

Pozn.: kategorie „Neprac.vyšší“ je poměrem průměrů návštěvnosti z nepracovních a pracovních dnů. Kategorie „Ø Měsíční“ je počítána pouze z kompletně monitorovaných měsíců (listopad 2020 až srpen 2021).

Vývoj návštěvnosti na lokalitě po měsících

Nejvyšší návštěvnost byla na profilu STK3 Mikulčice zaznamenána v červnu 2021. Oproti dvěma ostatním profilům – lokalizovaným v okolí Břeclavi – se u profilu STK3 v červenci a částečně i srpnu patrně projevil vliv tornáda, které se mj. i přes Mikulčice přehnalo v závěru června. Mimořádná situace a dlouhotrvající omezení řady služeb tak mohlo mít vliv na návštěvnost profilu STK3 v následujících týdnech a měsících a vysvětlovalo by pokles návštěvnosti na tomto profilu v červenci a srpnu oproti červnu 2021. Nejnižší měsíční návštěvnost byla v rámci monitorovaného období na profilu registrována v prosinci 2020. Až na výše zmíněný pokles návštěvnosti během letních prázdnin 2021 vykazovala rámci monitorovaného období návštěvnost poměrně standardní sezónní průběh vyznačující se nízkými hodnotami návštěvnosti v průběhu zimních měsíců a nárůstem v průběhu jara (graf 15).

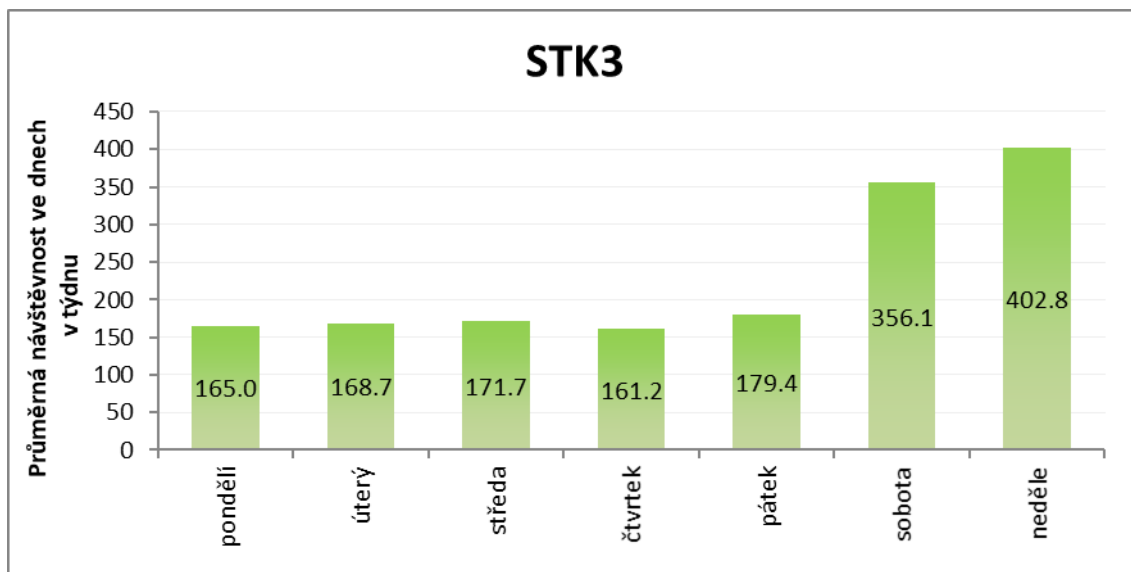
Graf 15 – Vývoj návštěvnosti na lokalitě po měsících v období 1. 11. 2020–31. 8. 2021.

Vývoj návštěvnosti na lokalitě v průběhu týdne

Sčítací profil STK3 Mikulčice zaznamenával o víkendech a svátcích průměrně 2,3x více návštěvníků než ve dnech pracovních. Nejvíce návštěvníků – průměrně 402,8 za den – bylo zpravidla sečteno na monitorované stezce v neděli. Návštěvnost během pracovních dnů byla poměrně vyrovnaná, nejméně návštěvníků stezku v průměru využívalo ve čtvrtek (161,2). O sobotách a nedělích bylo zaznamenáno celkem 47,4 % z celkového počtu průchodů (graf 16).

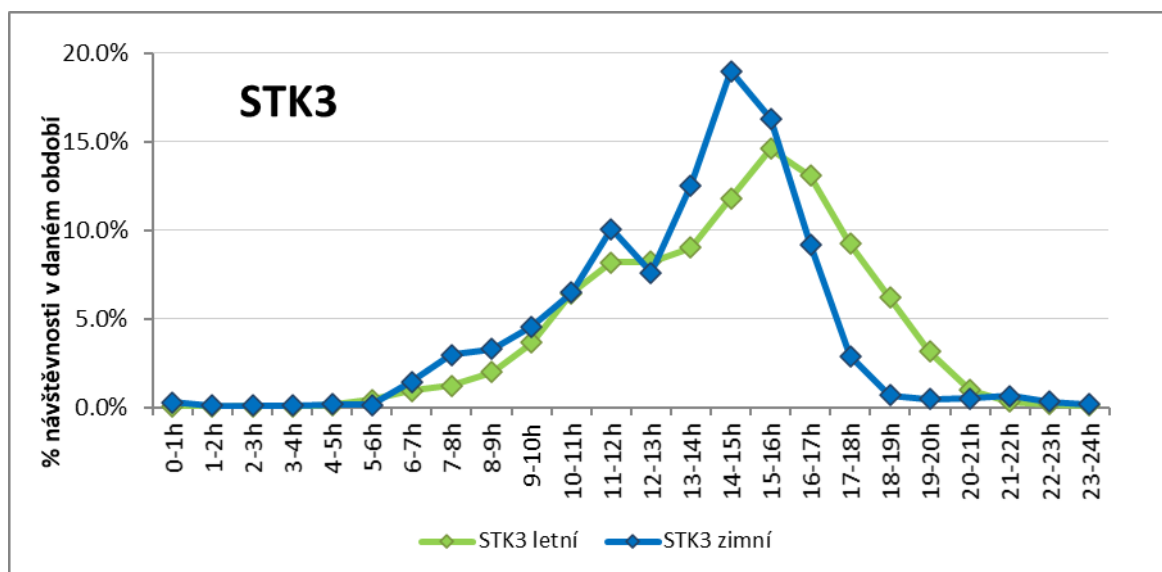
Graf 16 – Přehled průměrné návštěvnosti v jednotlivých dnech týdne během sledovaného období.

Vývoj návštěvnosti na lokalitě během 24hodinového cyklu

V tzv. „letní“ části monitorovaného období byla pravidelná návštěvnost registrována v období mezi 6:00 a 20:59 (15 hodin denně). Významnou část návštěvnosti lze pozorovat v období mezi 14:00 až 16:59, kdy bylo sčítačem v každé hodině průměrně registrováno min. 10 % z celkového denního objemu návštěvnosti. V tzv. „zimní“ části monitorovaného období byla pravidelná návštěvnost registrována v období mezi 6:00 a 21:59 (16 hodin denně). Významnou část návštěvnosti lze pozorovat v obdobích mezi 11:00 až 11:59 a 13:00 až 15:59 (graf 17).

Graf 17 – Vývoj návštěvnosti na lokalitě během 24hodinového cyklu.

Pozn.: průběh návštěvnosti „letní“ a „zimní“ je vymezen obdobím platnosti letního a zimního času v rámci řešeného období.

Výsledky personálního monitoringu na lokalitě

Tabulka 10 – Výsledky kalibračního sčítání na profilu STK3 Mikulčice.

24. 4. 2021	Fyz.sč.	Aut.sč.	KK
9–10	15	14	1.07
10–11	41	36	1.14
11–12	33	32	1.03
12–13	68	64	1.06
13–14	110	97	1.13
14–15	157	143	1.10
15–16	183	167	1.10
16–17	130	112	1.16
Celkem	737	665	
Ø KK			1,10

Při orientačním ověření přesnosti sčítáče na profilu STK3 byl dopočten kalibrační koeficient, jehož hodnota je 1,10 (tabulka 10). Jde o nejnižší hodnotu kalibračního koeficientu v rámci měřených profilů a vzhledem k šířce monitorovaného profilu a diverzifikované skladbě návštěvníků (pěší i cyklisté) lze hodnotu KK u daného typu sčítacího zařízení považovat za obvyklou a akceptovatelnou.

V době realizace personálního monitoringu na lokalitě výrazně převažovali cyklisté (58,9 %) nad pěšími návštěvníky (38,4 %). Z dalších skupin potencionálně detekovatelných automatickým monitoringem byla rovněž zaznamenána motorová vozidla, psi vyšší než 1 metr, kočárky a jezdci na koloběžkách (tabulka 11). Jak ilustruje graf 18, směrové vytižení

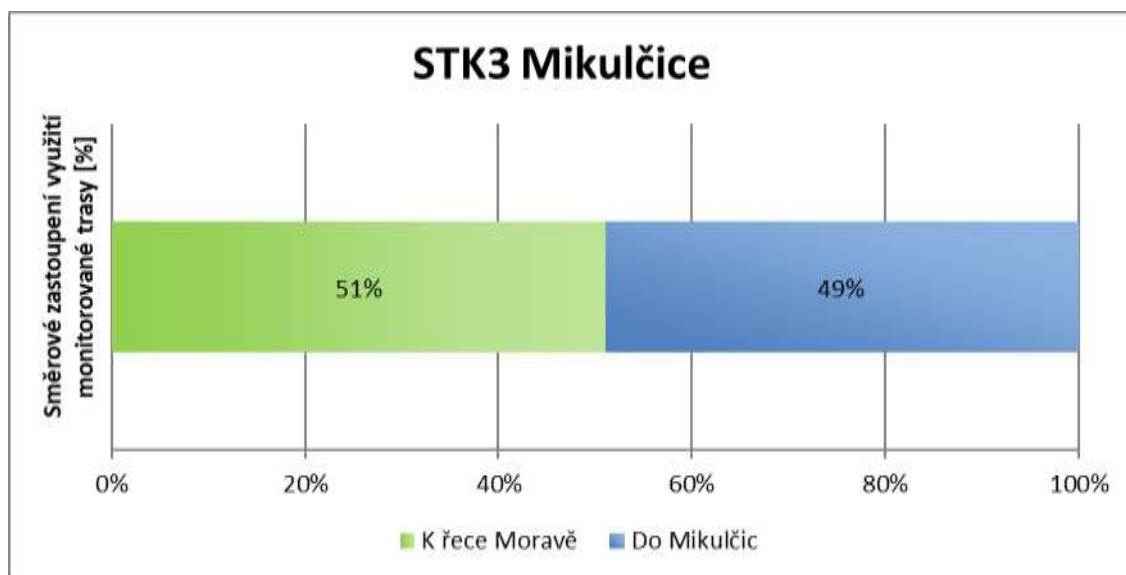

monitorované stezky bylo rovnoměrné s nepatrnou převahou návštěvníků pohybujících se ve směru k řece Moravě a státní hranici se Slovenskem (51 %).

Tabulka 11 – Výsledky personálního monitoringu na profilu STK3 Mikulčice.

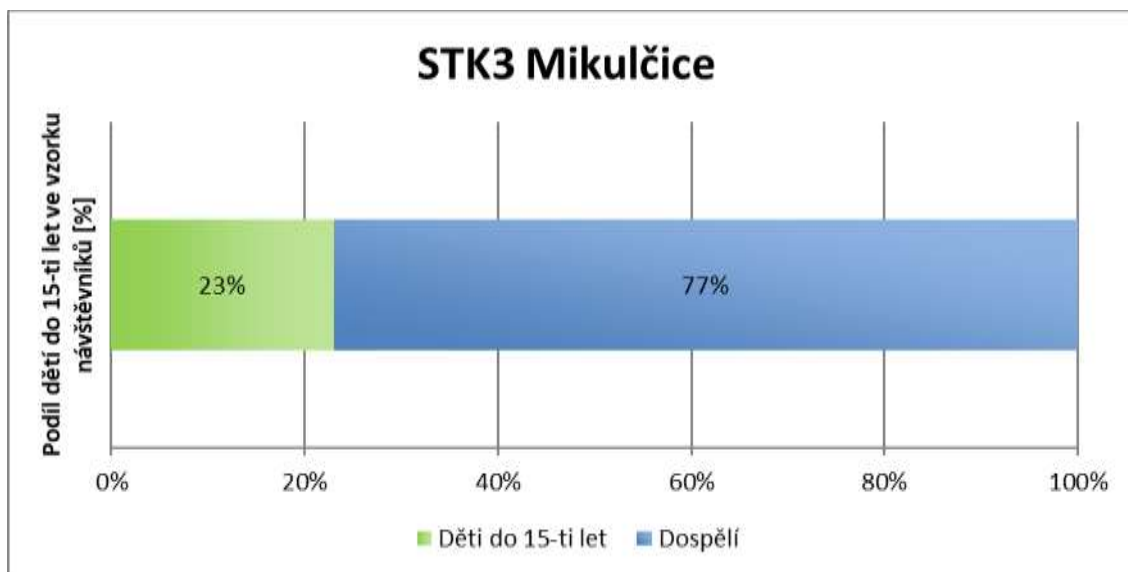
Kategorie	Typová skupina	Počet	Zastoupení v %
Hlavní uživatelé	Pěší	283	38,4 %
	Cyklo	434	58,9 %
	Běžky	0	0,0 %
Motorová vozidla	Motorka	0	0,7 %
	Os. vůz	5	
	Nákl.vůz	0	
Ostatní (zaznamenanatelní sčítacím čidlem)	Psi (> 1 m)	7	2,0 %
	Koně	0	
	Kočárky	4	
	Koloběžky	4	
	In-linista	0	

Graf 18 – Směrové zastoupení návštěvnosti na profilu STK3 Mikulčice během personálního monitoringu.

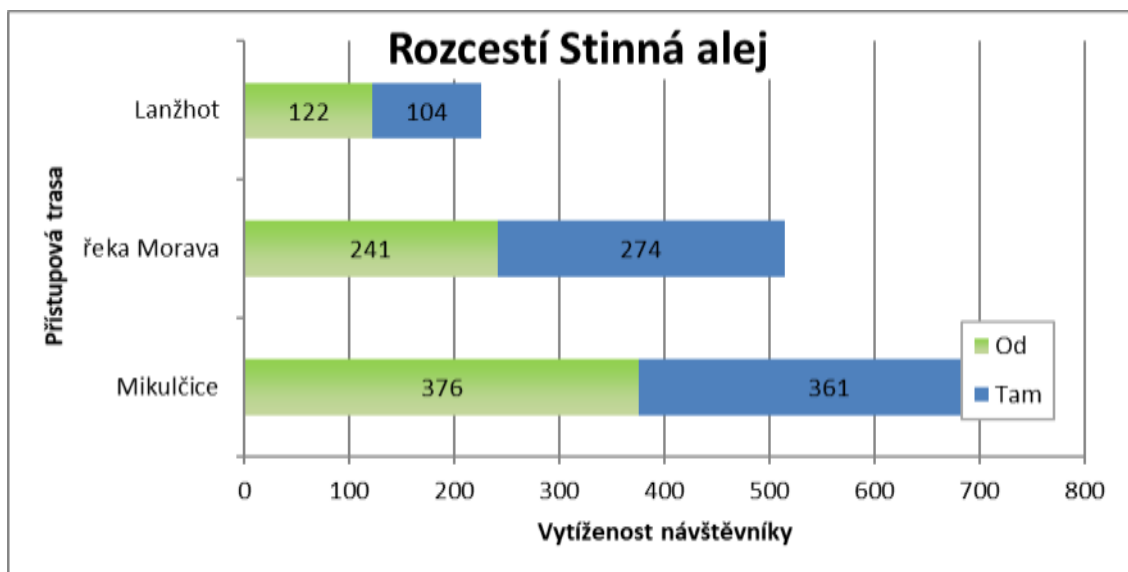

Zastoupení dětí ve vzorku zaznamenaných návštěvníků při personálním monitoringu odpovídalo hodnotě 23 % (graf 19). Na turistickém rozcestí „Stinná alej“ bylo nejvíce návštěvníků zaznamenáno na přístupové trase vedoucí do/z Mikulčic a ke/od slovanskému hradišti (cca 50 %). Přirozené pokračování této cesty ve směru k/od řece Moravě využilo cca 35 % návštěvníků. Nejméně vytiženou přístupovou trasou byla cesta s označením Anglická alej vedoucí směrem do/od Lanžhotu. Tu při fyzickém šetření využilo cca 15 % lidí (graf 20).

Graf 19 – Zastoupení dětí v celkovém vzorku návštěvníků na profilu STK3 Mikulčice během personálního monitoringu.

Graf 20 – Vytížení přístupových směrů na lokalitu během realizace personálního monitoringu.

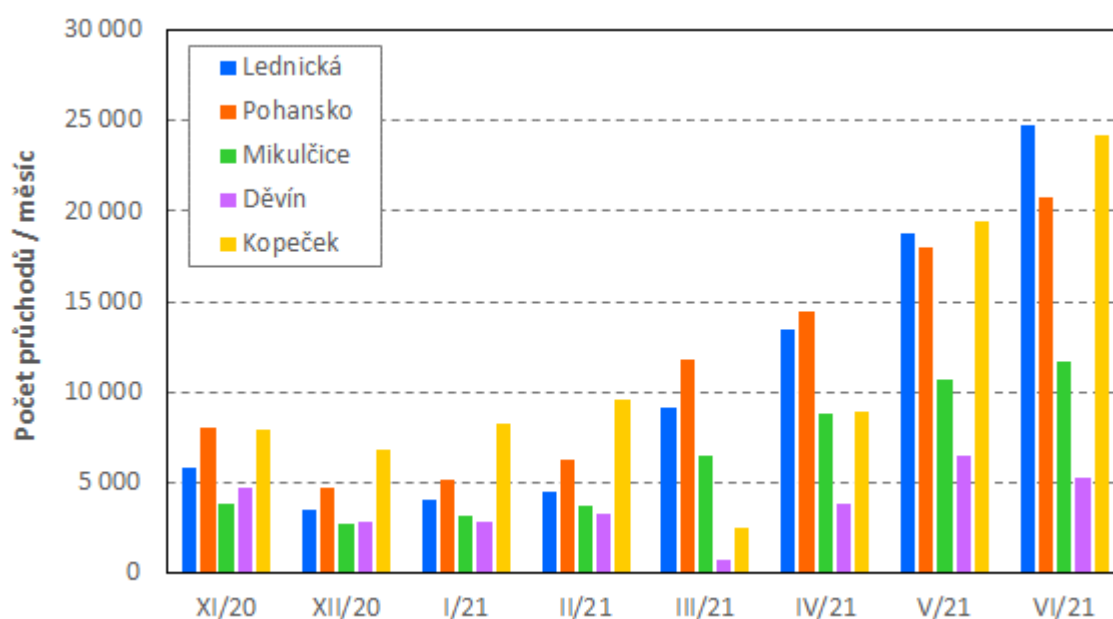
3.2 Komparace návštěvnosti oblasti Soutoku s návštěvností území CHKO Pálava

Kontinuální monitoring automatickými sčítacími zařízeními (ASZ) probíhal v oblasti Soutoku na 3 sčítacích profilech od konce října 2020 do poloviny září 2021. V předchozích letech nebylo žádné dlouhodobé sledování návštěvnosti na území Soutoku realizováno. Proto byla vhodná komparace realizovaných kontinuálních měření na profilech Lednická, Pohansko a Mikulčice s vývojem návštěvnosti na lokalitách, které mohou být charakterem a dynamikou návštěvnosti těmito sčítacím profilům zvoleným na Soutoku podobné, jsou umístěny relativně v blízké vzdálenosti od Soutoku a návštěvnost je sledována po delší časové období. Dlouhodobé měření návštěvnosti bylo důležitým aspektem pro výběr profilů ke komparaci, aby bylo možné vyhodnotit, zda a do jaké míry pandemie koronaviru a související opatření omezující cestování ovlivnily vývoj návštěvnosti v roce 2020 a 2021.

S oblastí Soutoku přímo sousedí území CHKO Pálava, kde je dlouhodobě sledována návštěvnost na dvou sčítacích profilech. Jedná se o profil Děvín a sv. Kopeček Křížová, kde kontinuální monitoring ASZ probíhá od 1. 9. 2015 do současnosti. Měření jsou dostupná pro rok 2021 do 30. 6. Jedná se o profily na turistických stezkách pro pěší turisty.

Porovnáme-li vývoj návštěvnosti měřené na profilech Soutoku s profilem CHKO Pálava ve struktuře měsíčních souhrnů za období listopad 2020 až červen 2021 (graf 21), pak z pohledu měsíčních úhrnů je podobný vývoj návštěvnosti na profilech Lednická, Pohansko a sv. Kopeček Křížová (kromě března 2021) a dále na profilech Mikulčice a Děvín (za období od listopadu 2020 do února 2021).

Graf 21 – Srovnání vývoje návštěvnosti dle měsíčních souhrnů na profilech ASZ v oblasti Soutoku a CHKO Pálava za období listopad 2020–červen 2021.

Pozn.: ASZ – Automatické sčítací zařízení.

Pro obě oblasti je patrný rostoucí trend návštěvnosti za období od dubna do června 2021. Měsíční minima jsou pro profily CHKO Pálava patrná v březnu 2021 (kdy vstoupila v platnost opatření omezující pohyb mezi jednotlivými okresy), nejnižší hodnoty měsíčních úhrnů pro profily oblasti Soutoku byly dosaženy v prosinci 2020 a lednu 2021.

Existence lineární závislosti a těsnosti této závislosti mezi vývojem denní návštěvnosti na jednotlivých sčítacích profilech oblasti Soutoku a CHKO Pálava byla prověřena korelační analýzou. Korelační matice s Pearsonovými korelačními koeficienty ρ pro jednotlivé dvojice profilů je uvedena v tabulce 12. Hodnota ρ mezi profily z oblasti Soutoku a profilem Děvín se pohybuje v rozmezí 0,60-0,66, mezi denní návštěvností měřenou na těchto profilech existuje silná korelace (silný lineární vztah). V případě hodnoty ρ mezi profily z oblasti Soutoku a profilem sv. Kopeček Křížová, která se pohybuje v rozmezí 0,70-0,72, existuje rovněž silná korelace.

Tabulka 12 – Korelační matice denních průchodů na profilech ASZ v oblasti Soutoku a CHKO Pálava za období 27. 10. 2020 – 30. 6. 2021.

Profil	Lednická	Pohansko	Mikulčice	Děvín	Kopeček
Lednická	1	0.93	0.90	0.60	0.70
Pohansko	0.93	1	0.89	0.66	0.72
Mikulčice	0.90	0.89	1	0.65	0.72
Děvín	0.60	0.66	0.65	1	0.85
Kopeček	0.70	0.72	0.72	0.85	1

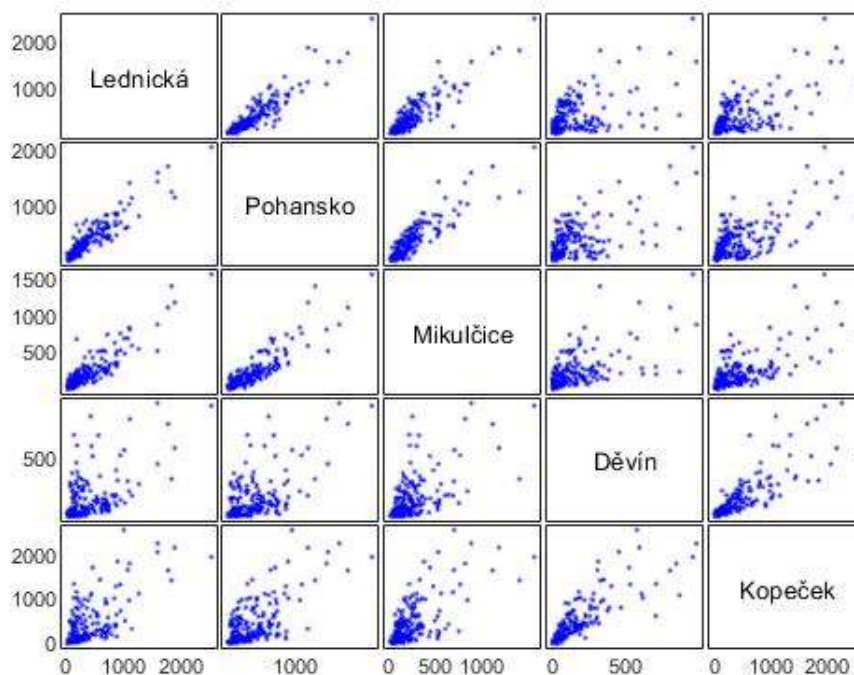
Pozn.: ASZ – Automatické sčítací zařízení.

p-hodnota Pearsonova testu pro jednotlivé korelační koeficienty matice je <0,001.

Silná míra korelace, jak mezi denní návštěvností měřenou na profilech Soutoku a denní návštěvností měřenou na profilu Děvín, tak mezi sčítacími profily Soutoku a profilem sv. Kopeček Křížová, je patrná z jednotlivých bodových grafů těchto veličin (graf 22).

Na základě výsledků korelační analýzy lze konstatovat, že mezi vývojem návštěvnosti – měřené denními průchody – na profilech Soutoku a na profilu sv. Kopeček Křížová existuje silná lineární vazba. Proto záznamy z kontinuálního monitoringu na profilu sv. Kopeček Křížová byly využity pro následnou predikci hodnot návštěvnosti na profilech Soutoku (více kap. 4.1).

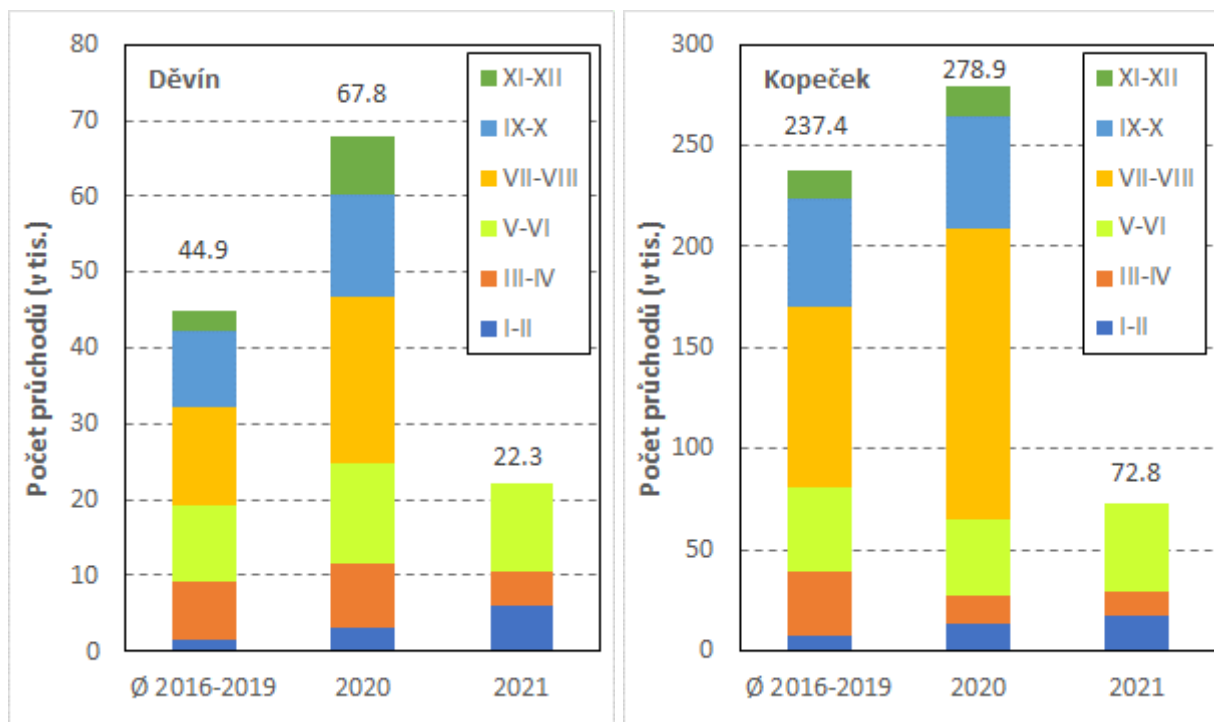
Graf 22 – Matice bodových grafů denní návštěvnosti na profilech ASZ v oblasti Soutoku a CHKO Pálava za období 27. 10. 2020 – 30. 6. 2021.

Na datech ze sčítacích profilů CHKO Pálava bylo rovněž provedeno meziroční srovnání vývoje návštěvnosti v této oblasti. Bylo sledováno, zda pandemie koronaviru a související omezení ovlivnily vývoj návštěvnosti v roce 2020 a 2021.

Na sloupcovém grafu 23 je grafické porovnání ročních hodnot návštěvnosti měřené na profilech Děvín a sv. Kopeček Křížová, která je strukturována ve dvouměsíčních úhrnech. Návštěvnost za rok 2020 a 2021 (1. polovina roku) je porovnána vůči průměrné návštěvnosti na těchto profilech za období 2016-2019. U obou profilů je patrná vyšší roční návštěvnost v roce 2020 oproti čtyřletému průměru let 2016-2019. Rovněž je patrný nárůst návštěvnosti ve struktuře dvouměsíčních úhrnů. Výjimkou jsou měsíce březen-duben 2020 a 2021 u profilu sv. Kopeček Křížová a březen-duben 2021 u profilu Děvín, tedy období, kdy platily výrazná omezení pohybu. Nicméně rostoucí trend roční návštěvnosti tato omezení výrazně neovlivnila.

Graf 23 – Srovnání průměrné návštěvnosti za období 2016-2019 s návštěvností v roce 2020 a 2021 ve struktuře dvouměsíčních souhrnů na profilech ASZ v oblasti CHKO Pálava.

Pozn.: ASZ – Automatické sčítací zařízení.

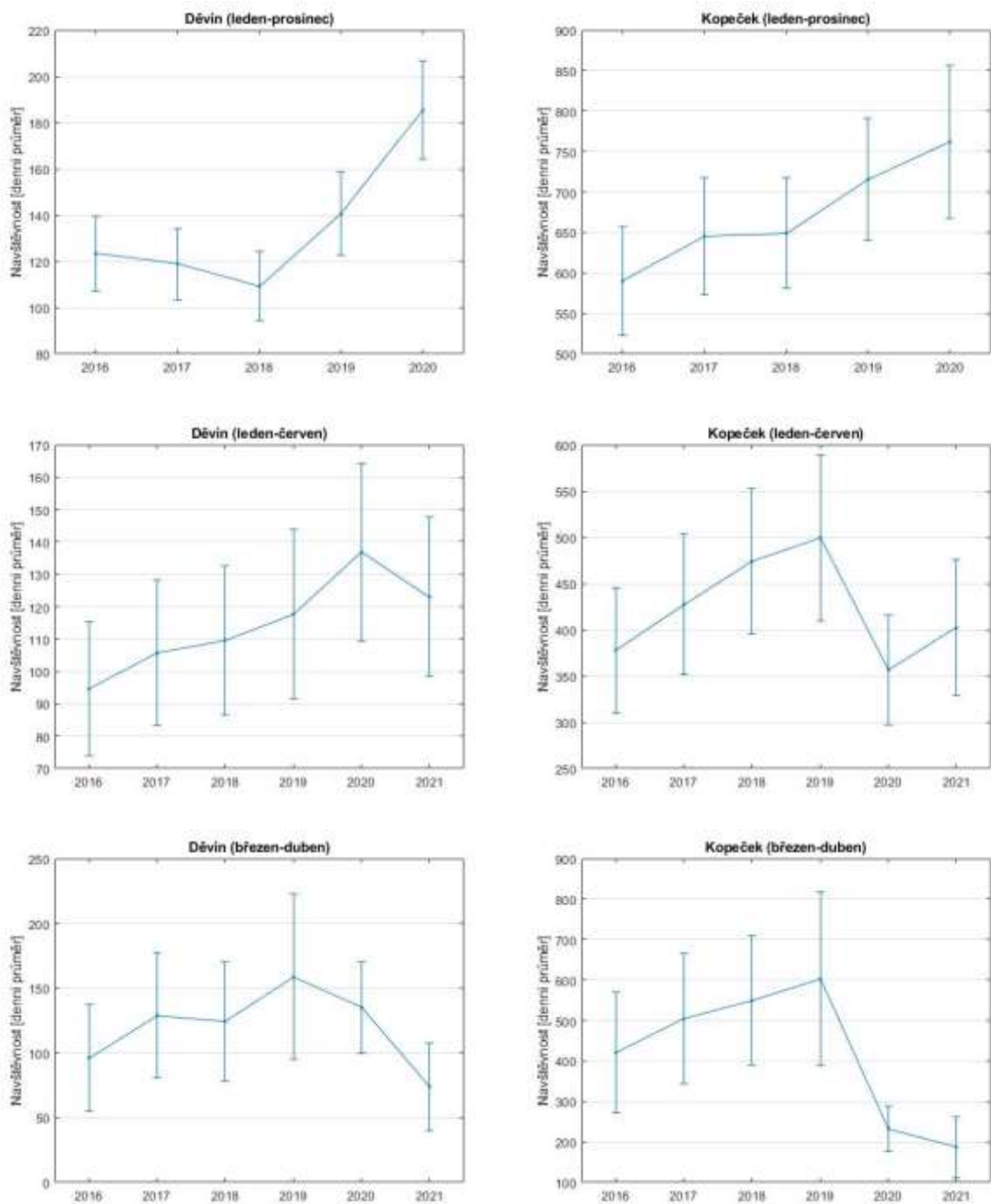
Za rok 2021 byly k dispozici údaje o návštěvnosti k červnu 2021, proto je celkový souhrn návštěvnosti v roce 2021 reportován za první polovinu roku 2021.

Podobnou situaci ilustruje graf 24, kde na jednotlivých grafech jsou pro oba sčítací profily za období 2016-2021 vyneseny jak roční průměry denní návštěvnosti, tak průměry denní návštěvnosti (za 1. pololetí roku a za období březen-říjen) se zobrazením 95% intervalu spolehlivosti k danému průměru. Při porovnání ročních průměrů denní návštěvnosti je u obou profilů patrný rostoucí trend. U profilu Děvín je statisticky významný rozdíl u ročního průměru denní návštěvnosti za rok 2020 oproti předcházejícím rokům, který je významně vyšší.

Při srovnání průměrných hodnot denní návštěvnosti pouze pro 1. pololetí roku je patrný pokles denní návštěvnosti v letech 2020 a 2021 u profilu sv. Kopeček Křížová, u profilu Děvín je pokles patrný v roce 2021. Nicméně rozdíly v denních průměrech za 1. pololetí roku nejsou při meziročním srovnání u obou profilů statisticky významné.

Statisticky významný pokles průměrné hodnoty denní návštěvnosti v letech 2020 a 2021 je pozorován u profilu sv. Kopeček Křížová, pokud je posuzováno období březen-duben daného roku. Zde je tedy patrný vliv opatření k omezení pohybu, které byly přijaty v souvislosti s pandemií koronaviru v těchto měsících. Jak bylo však zmíněno, celková roční návštěvnost nebyla tímto výkyvem výrazně ovlivněna, relativní zastoupení měsíců březen-duben na roční návštěvnosti se pohybuje v rozmezí 12-14 %.

Graf 24 – Průměrné hodnoty denní návštěvnosti za jednotlivé roky období 2016-2021 na profilech Děvín a Kopeček s 95% intervaly spolehlivosti.

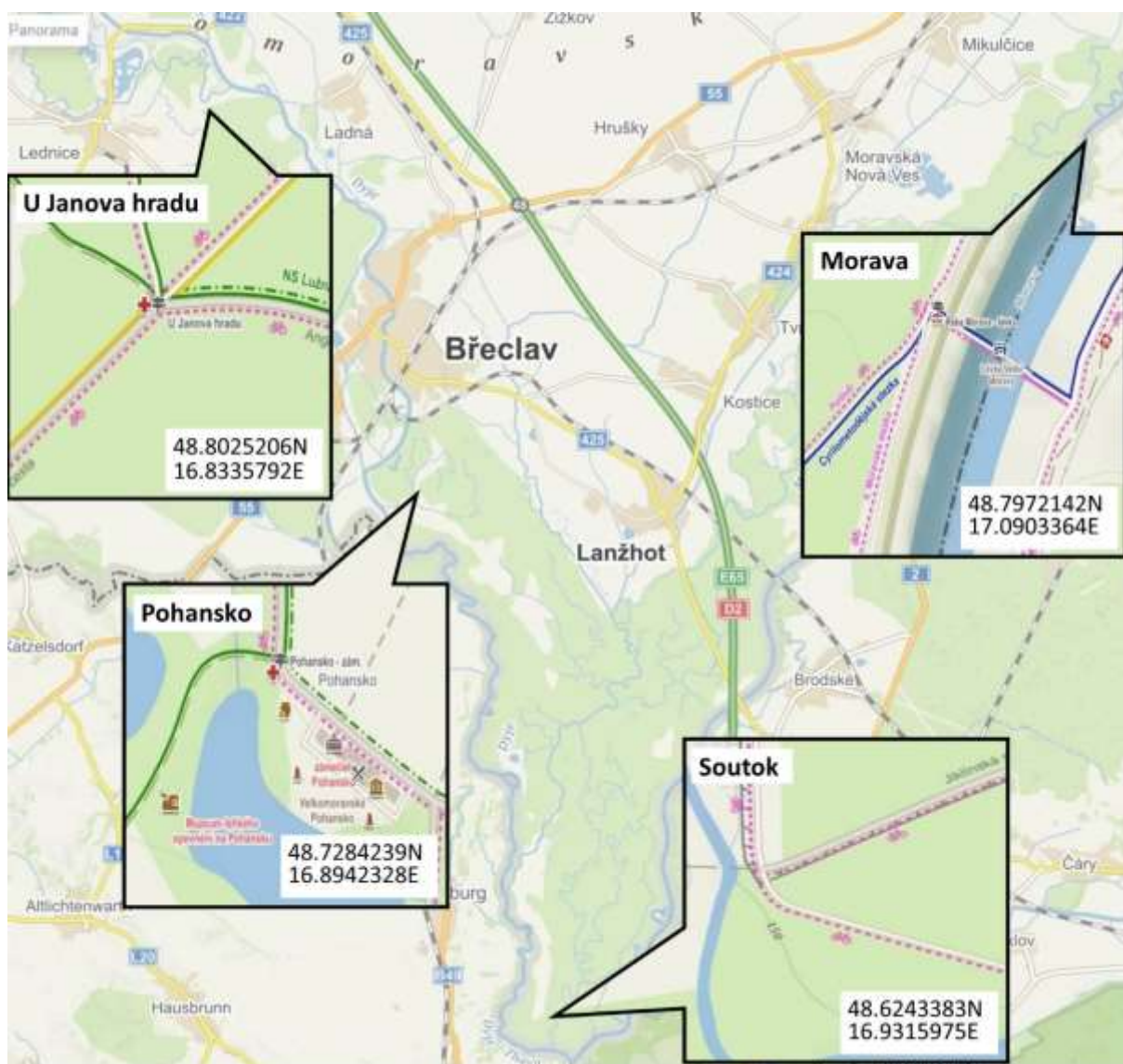

3.3 Návštěvnícká struktura oblasti Soutoku dle personálního monitoringu

Návštěvnícký profil oblasti Soutoku reprezentující návštěvníckou strukturu území byl určen na základě dat získaných personálním monitoringem. Personální monitoring (fyzické sčítání) byl realizován na území Soutoku v průběhu 3 monitorovacích dní na 4 monitorovacích profilech, které představují významné turistické orientační body a rozcestí dané oblasti. Za monitorovací profily byly zvoleny následující lokality: Pohansko-zámeček (rozcestí), U Janova hradu (rozcestí), Řeka Morava-lávka u Mikulčic, Soutok (rozcestí). Lokalizace jednotlivých monitorovacích profilů personálního monitoringu je přibližena na mapě v obrázku 9.

Obrázek 9 – Lokalizace sčítacích profilů personálního monitoringu v oblasti Soutoku.

Mapový podklad: www.mapy.cz

Na jednotlivých monitorovacích profilech byly zaznamenány počty a typy návštěvníků přicházející na profil a odcházející z profilu podle směrů pohybu.

Z hlediska počtu návštěvníků byla zaznamenána jednak velikost skupiny, jednak počet dětí, které se v dané skupině pohybovaly. Z toho byl určen počet dětí, které byly vezené v kočárku/vozičku nebo nošené v nosítku, a počet ostatních dětí do 15 let. Návštěvníci byli dále rozlišeni podle typu pohybu na pěší, cyklisty, běžce a „jiné“ (mezi ně patřila např. koloběžka, koňské spřežení). Dále byli charakterizováni podle typu skupiny na sportovce, návštěvníky se psem, městský typ návštěvníka a ostatní.

Kromě dat o pohybu nemotorizovaných osob byla sbírána také data o počtu motorových vozidel, které projely přes monitorovací profil; tato data nejsou v souhrnech započtena.

Data byla sbírána kontinuálně a agregována jak v hodinových intervalech, tak za celkovou dobu trvání personálního monitoringu v daném dni. Podrobnější informace o jednotlivých profilech personálního monitoringu a souhrnném vyhodnocení denního počtu průchodů návštěvníků na jednotlivých profilech, jak v počtech celkem, tak z hlediska typu pohybu, je uvedeno v následující tabulce 13.

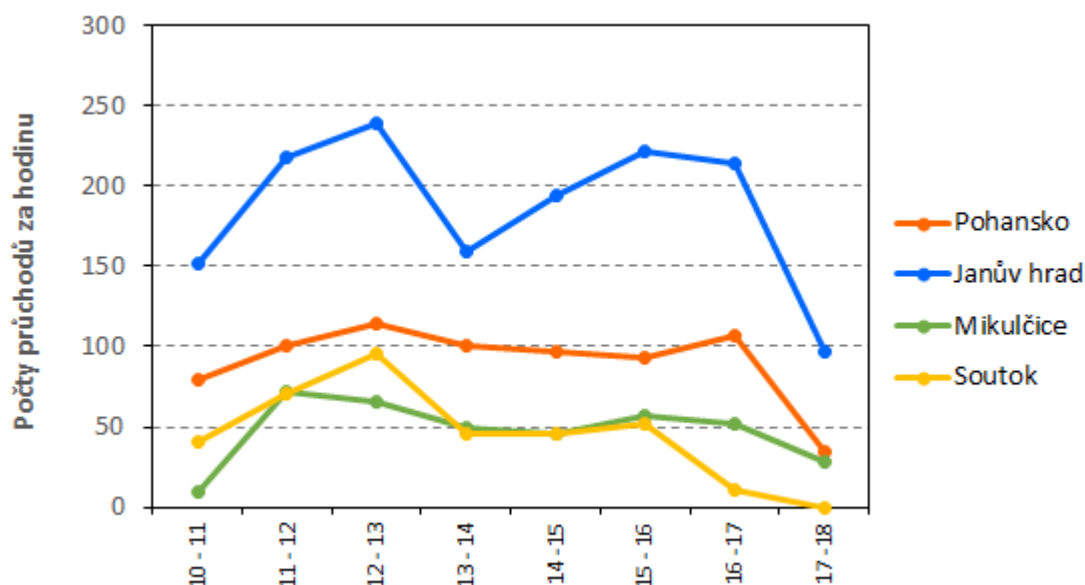
Tabulka 13 – Profily personálního monitoringu a denní souhrny.

Profil	Pohansko-zámeček, rozcestí	U Janova hradu, rozcestí	Řeka Morava, lávka u Mikulčic	Soutok, rozcestí
Datum	3. 8. 2021	31. 7. 2021	7. 8. 2021	7. 8. 2021
Sčítání od	9:45	10:00	10:50	9:30
Sčítání do	17:45	17:30	17:10	16:45
Počasí	jasno, bez srážek	polojasno, bez srážek	polojasno, bez srážek	jasno, bez srážek
Děti v kočárku	11	50	10	6
Děti do 15 let	100	161	32	29
Pěší	76	167	44	10
Cyklisté	628	1259	332	327
Běžec	1	8	0	0
Vozidlo	32	59	0	34
Se psem	19	27	9	10
Celkem	737	1493	380	375

Z 2,86 tisíce sečtených návštěvníků (bez započtení motorových vozidel) tvořilo 89 % cyklistů a 10 % pěších návštěvníků. Děti do 15 let byly zastoupeny 11 % a děti v kočárku 3 %. Návštěvníci se psem tvořili 2 % z celkového počtu průchodů/průjezdů.

Dynamika návštěvnosti na sledovaných profilech je charakterizována během dne dvěma vrcholy. Nejvyšší intenzita návštěvnosti během celého dne je patrná mezi 12. a 13. hodinou, na profilu Mikulčice (řeka Morava-lávka) mezi 11. a 12. hodinou. Další vrchol návštěvnosti na sledovaných stanovištích byl zaznamenán v odpoledních hodinách mezi 15. a 16. hodinou. Na profilu Pohansko pak mezi 16. a 17. hodinou. Vývoj návštěvnosti během dne na sledovaných profilech personálního monitoringu je zobrazen v grafu 25.

Graf 25 – Vývoj návštěvnosti na profilech personálního monitoringu v hodinovém sledu.

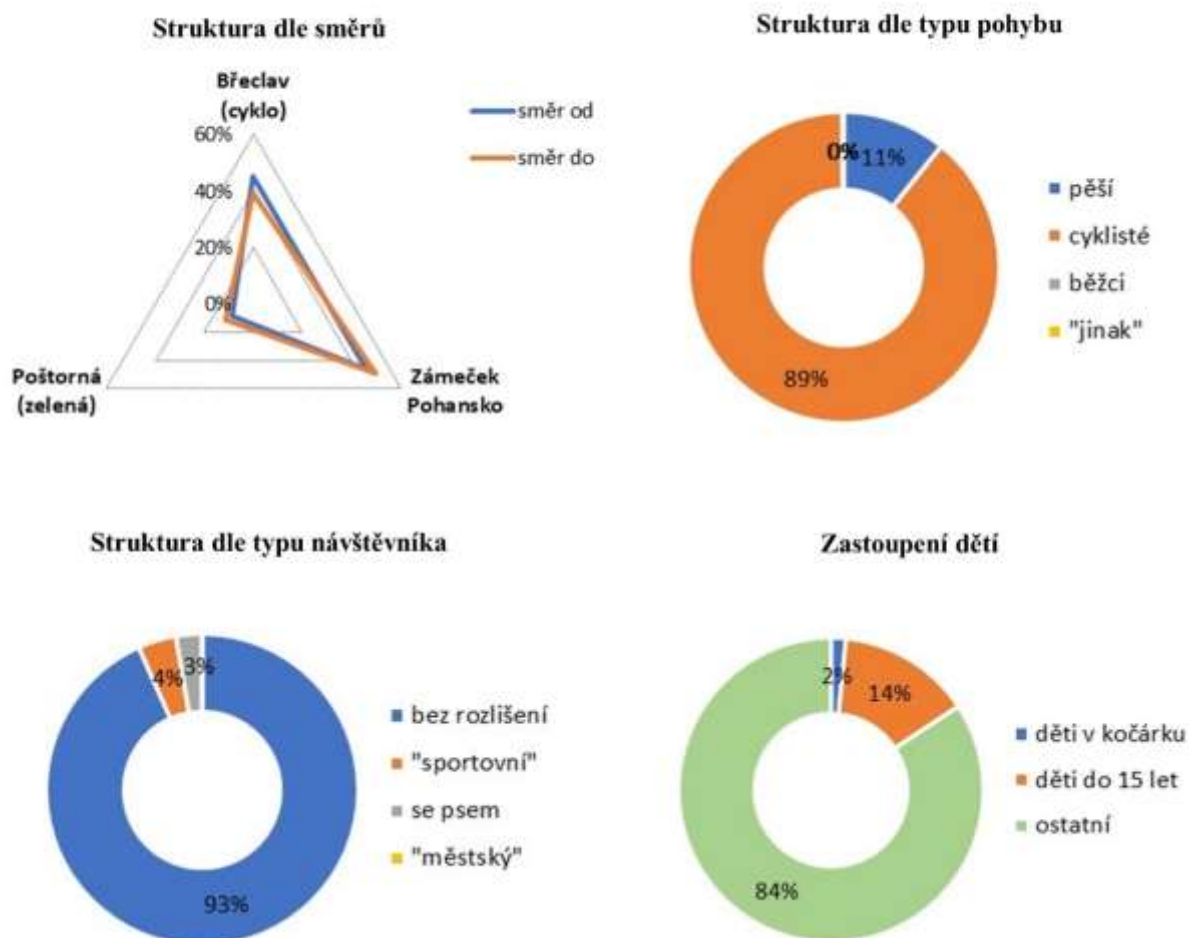
Struktura směrů příchodů a odchodů návštěvníků na jednotlivých profilech personálního monitoringu a struktura návštěvnického profilu z hlediska charakteru jejich pohybu, typu návštěvníka a zastoupení dětí je zachycena na následujících grafech 26-29.

Na profilu Pohansko-zámeček 46 % návštěvníků přišlo/přijelo po Anglické cestě od Břeclavi. Dalších 45 % průchodů tvořili návštěvníci ze směru od záměčku Pohansko a 9 % návštěvníci, kteří přišli/přijeli po zelené turistické cestě od Poštorné. Ve směru zámeček Pohansko odešlo/odjelo 50 % návštěvníků, ve směru do Břeclavi 39 % a po zeleně značené turistické cestě do Poštorné prošlo/projelo 11 % návštěvníků (graf 26).

Struktura návštěvníků podle typu pohybu na profilu Pohansko-zámeček odpovídá struktuře návštěvníků sečtených za všechny sledované profily, významně jsou tedy zastoupeni cyklisté. Sportovní typ návštěvníků byl zastoupen 4 % a návštěvníci se psem pak 3 %. Děti do 15 let byly zastoupeny 14 %, děti vezené v kočárku necelými 2 %.

Graf 26 – Struktura návštěvnosti na profilu Pohansko – zámek.

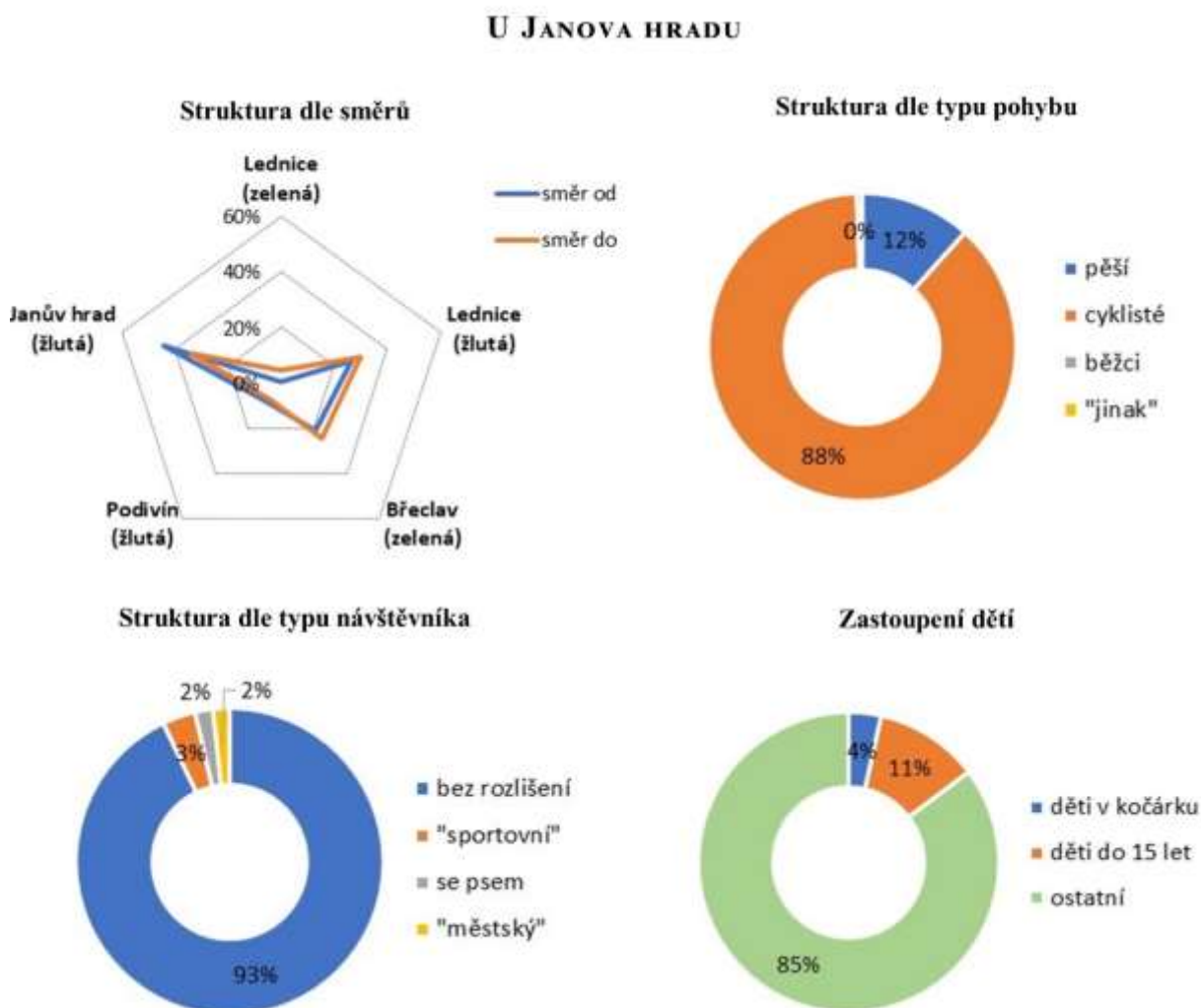
POHANSKO - ZÁMEČEK, ROZCESTÍ

Stanoviště U Janova hradu představuje profil s pěti přístupovými cestami (graf 27). Na tomto profilu 44 % návštěvníků přišlo/přijelo po zelené turistické cestě od Janova hradu, 26 % návštěvníků přišlo/přijelo po žluté turistické cestě od Lednice, 21 % po zelené turistické cestě od Břeclavi, 8 % po žluté turistické cestě od Podivína a pouze 1 % činili návštěvníci, kteří přišli/přijeli po zelené turistické cestě od zámku Lednice. Struktura odchodů návštěvníků odpovídala přibližně struktuře příchodů, kdy ve směru k Janovu hradu odešlo/odjelo 34 % návštěvníků a ve směru Lednice po žluté turistické cestě odešlo/odjelo 30 % návštěvníků.

Struktura návštěvníků podle typu pohybu na profilu U Janova hradu opět odpovídá struktuře návštěvníků za všechny sledované profily. Sportovní typ návštěvníků byl na tomto profilu zastoupen 3 %, městský typ návštěvníků a návštěvníci se psem 2 %. Zastoupení dětí odpovídá struktuře za všechny sledované profily.

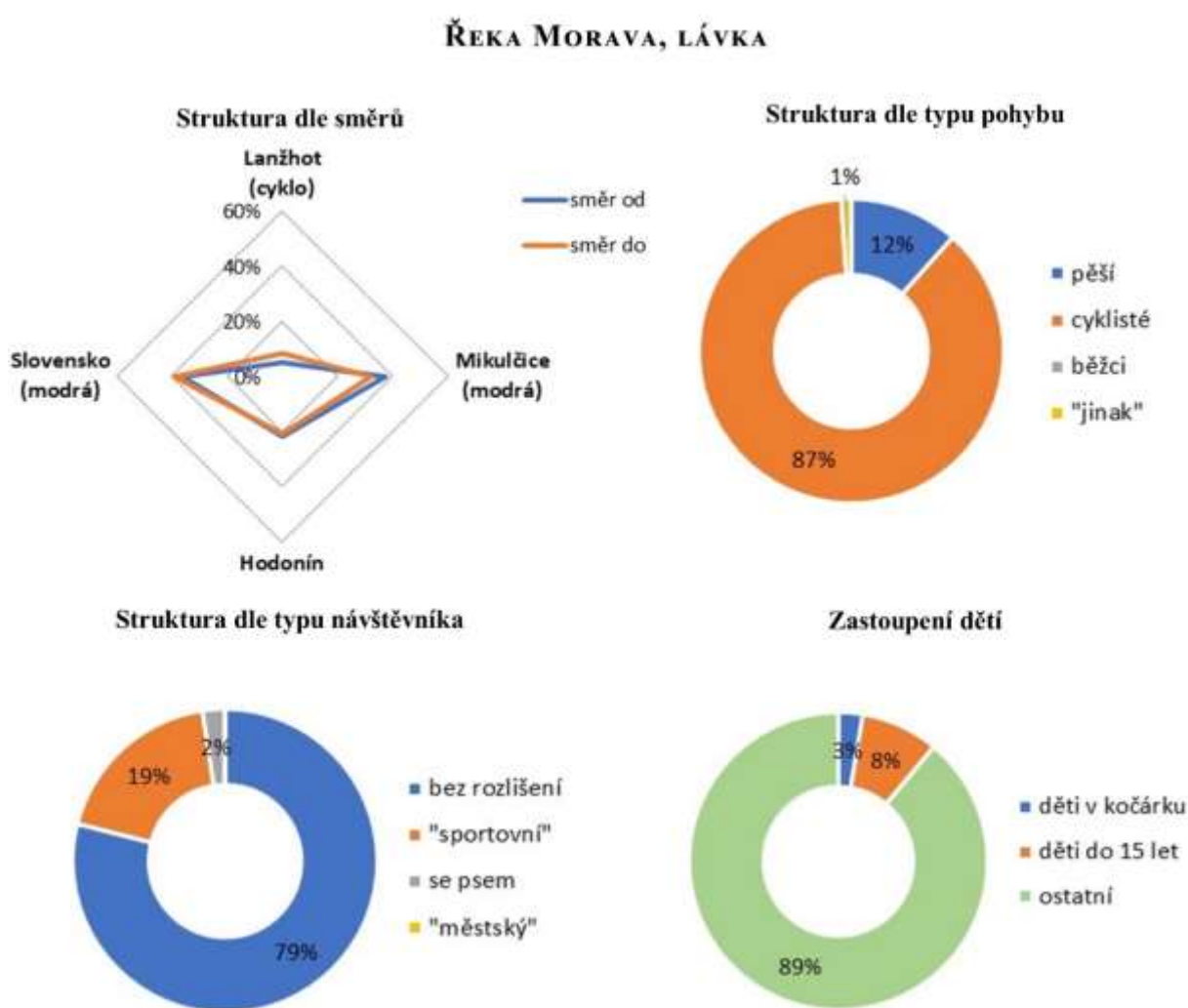
Graf 27 – Struktura návštěvnosti na profilu U Janova hradu.

Stanoviště Řeka Morava-lávka představuje profil se čtyřmi přístupovými cestami. Struktura příchodů návštěvníků na tento profil je podobná struktuře odchodů (graf 28). 37 % návštěvníků přišlo/přijelo Stinnou alejí po modré turistické cestě od Mikulčic, 36 % tvořili návštěvníci přicházející ze Slovenska, kteří přišli/přijeli po lávce přes řeku Moravu, 22 % návštěvníků přišlo/přijelo po cyklostezce od Hodonína a 5 % po cyklostezce z jihozápadního směru od Lanžhotu.

Struktura návštěvníků podle typu pohybu na profilu Řeka Morava opět odpovídá struktuře návštěvníků za všechny sledované profily, tedy s výraznou převahou cyklistů. Sportovní typ návštěvníků byl na tomto profilu zastoupen 19 %, návštěvníci se psem činili 2 %. Děti do 15 let byly zastoupeny 8 %, děti vezené v kočárku 3 %.

Graf 28 – Struktura návštěvnosti na profilu Řeka Morava, lávka.

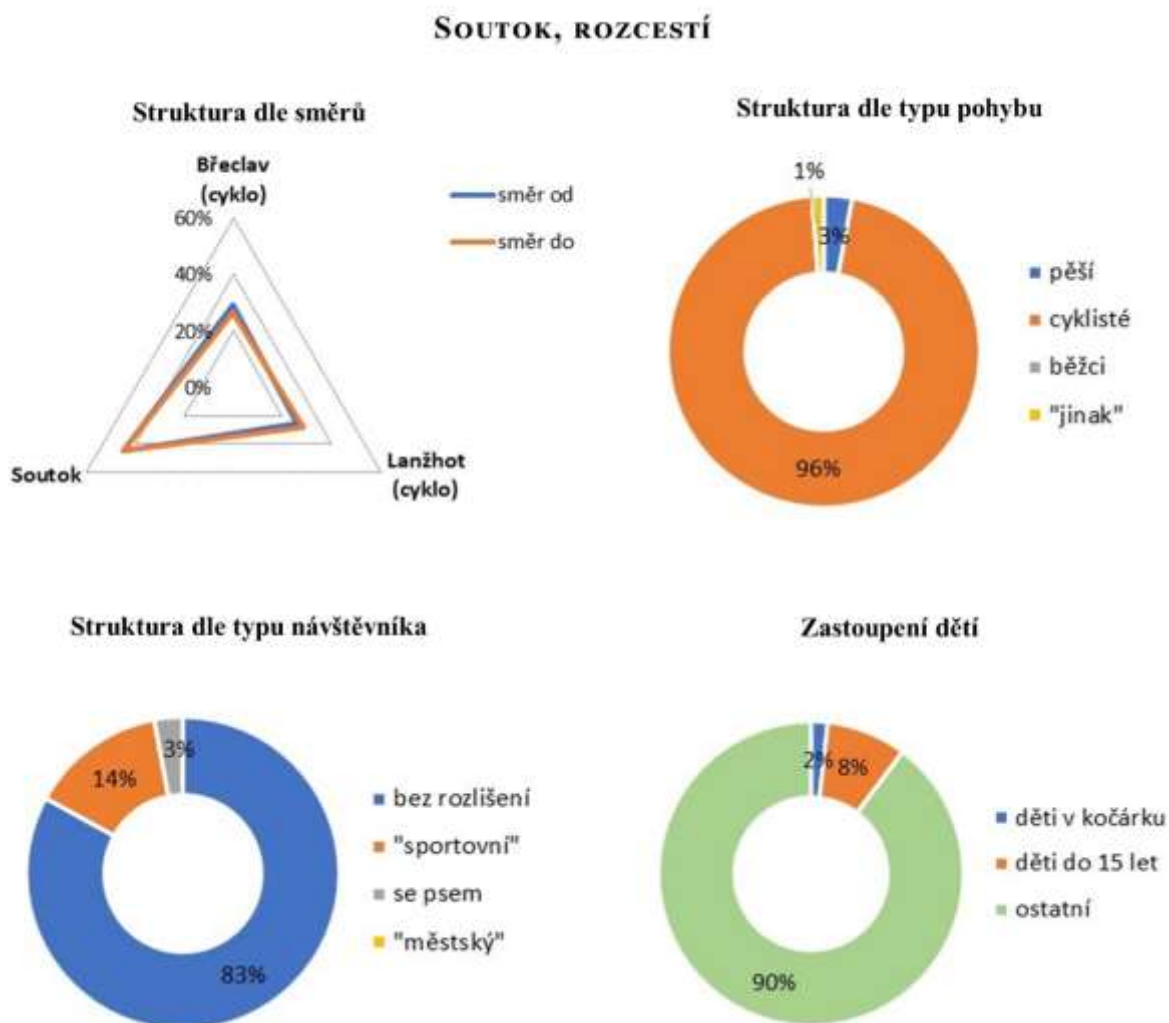

Stanoviště Soutok-rozcestí je profil v blízkosti soutoku řek Moravy a Dyje a jedná se o profil se třemi přístupovými cestami (graf 29). Struktura příchodů návštěvníků je podobná struktuře odchodů. Výrazné zastoupení, 45 %, má směr z/na místo soutoku Moravy a Dyje (trojmezí Česko-Slovensko-Rakousko). Významná část návštěvníků, kteří přijdou pěšky nebo

přijedou na kole do této lokality, navštíví samotné místo soutoku. Soutok Moravy a Dyje lze tak považovat za jeden z hlavních turistických cílů výletů do této oblasti.

Zastoupení cyklistů na tomto profilu je výraznější než za všechny sledované profily, tvoří 96 % z celkového počtu návštěvníků. Což lze vysvětlit charakterem tohoto profilu, tedy delší vzdáleností od výchozích míst jako jsou města Břeclav nebo Lanžhot. Sportovní typ návštěvníků byl na tomto profilu zastoupen 14 %, návštěvníci se psem činili 3 %. Děti do 15 let byly zastoupeny 8 %, děti vezené v cyklosedačce nebo vozítku za kolem byly zastoupeny 2 %.

Graf 29 – Struktura návštěvnosti na profilu Soutok, rozcestí.

3.4 Výběrové šetření mezi návštěvníky území

3.4.1 Příprava dotazníkového šetření

V průběhu května 2021 v rámci předvýzkumu dotazníkového šetření *on-site* proběhlo v zájmovém území oblasti Soutoku testování navrhovaného dotazníku mezi návštěvníky území. Testování probíhalo formou polostrukturovaných rozhovorů (N=21 osob) realizovaných na turistických lokalitách přírodní oblasti Soutoku (Mikulčice – slovanské hradiště, Břeclav – Pohansko, Lednice – Janův Hrad).

Na základě poznatků z předvýzkumu byl sestaven standardizovaný dotazník, jehož výsledná podoba je uvedena v příloze 1. Dotazník byl vytvořen v papírové podobě, která byla pro terénní dotazníkové šetření vybrána jako nejvhodnější.

V první části dotazníku je zjišťováno rekreační chování návštěvníků v zájmovém území (charakter jejich výletů, typy rekreačních aktivit, trasy výletů, způsob dopravy, výdaje spojené s výletem v rámci regionu Soutoku). Trasa aktuálního výletu realizovaná návštěvníkem v oblasti Soutoku byla s pomocí tazatele během rozhovoru zaznamenávána do ilustrativní mapy Soutoku (viz příloha 2).

Ve druhé části dotazníku jsou formou tzv. výběrového experimentu zjišťovány preference návštěvníků vůči různým podobám lesních porostů (odrážející způsob hospodaření), které reprezentují navrhované varianty ochrany území. Navrhované podoby lesa a posuzované situace ve výběrovém experimentu byly respondentům předkládány pomocí karet (jednalo se o zalamované karty ve formátu A5), které jsou součástí přílohy 3. Metodologie a design výběrového experimentu jsou popsány v kap. 4.2.1.

V závěru dotazníku jsou zjišťovány socio-demografické charakteristiky, jako je pohlaví, věk nebo místo bydliště.

3.4.2 Realizace dotazníkového šetření

Na území přírodní oblasti Soutoku byly pro dotazování vybrány 3 profily na frekventovaných turistických rozcestích. Jeden profil se nachází v centrální části území u zámku Pohansko. Další profil pokrývá východní část území, je to lávka přes Moravu u slovanského hradiště Mikulčice. Třetí profil je umístěn v západní části území, jedná se o rozcestí u Janova Hradu. Uvedené profily určené pro dotazování odpovídají daným profilům personálního monitoringu (viz jejich popis v kap. 3.3).

Dotazovací profily byly vybrány s ohledem na co největší diverzitu vybraných charakteristik výběrového vzorku, a to:

- a. intenzitu návštěv,
- b. dostupnost v rámci zájmové oblasti (měřenou počtem km),
- c. dostupnost pěšky, na kole (bezbariérový přístup),
- d. charakter profilu (vstupní profil, cílový profil, průběžný profil),
- e. přítomnost kulturní, přírodní památky, občerstvení, výhled apod.

Výběrová strategie šetření

Dotazování provedli zaškolení tazatelé (převážně studenti středních a vysokých škol z regionu) za přítomnosti členů výzkumného týmu. Tazatelé na profilech tvořili dvoučlenné tazatelské hlídky.

Na vybraných profilech pro kvalitativní monitoring⁴ probíhal sběr dat formou osobních rozhovorů, kdy respondenti byli do výběrového vzorku vybíráni systematicky, tj. každý x-tý průchozí na sledovaném profilu s velikostí kroku podle požadovaného vzorku a očekávaných průchodů na jednotlivých profilech (viz Braun Kohlová a kol., 2016).

Technické specifikace dotazníkového šetření

Výběrové terénní šetření *Rekreace Soutok 2021* probíhalo ve druhé třetině roku 2021, během měsíců červen, červenec a srpen (ukázky z dotazování ilustruje obrázek 10).

Před sběrem dat proběhlo testování vytvořeného dotazníku v rámci předvýzkumu, který probíhal v květnu 2021. Hlavní sběr dat probíhal od konce června do konce první dekády srpna 2021. Z hlavního sběru bylo získáno celkem 250 platných dotazníků.

Obrázek 10 – Dotazování dvoučlenných tazatelských hlídek na profilech (a) U Janova hradu, (b) Pohansko.

(a)

(b)

Absolutní a relativní počty platných dotazníků za jednotlivé měsíce sběru jsou uvedeny v tabulce 14. Nejvíce zastoupeným měsícem je červenec, kdy bylo získáno téměř 52 % dotazníků. 37 % realizovaných rozhovorů bylo uskutečněno v srpnu a zbývajících 11 % v červnu.

Rozhovory realizovalo celkem 5 tazatelů. V průměru každý tazatel realizoval 50 rozhovorů za celé dotazníkové šetření. Dotazování respondentů probíhalo vždy v časech od 9:30 do

⁴ Jako profil pro kvalitativní monitoring označujeme lokalitu pro umístění dvoučlenné tazatelské hlídky, která během monitorovacího dne realizuje osobní rozhovory s návštěvníky parku prostřednictvím standardizovaného dotazníku.

18:00 hodin, počet oslovených v jednotlivých částech dne odpovídal dennímu chodu návštěvnosti.

Tabulka 14 – Absolutní a relativní počty platných dotazníků za jednotlivé měsíce.

Měsíc	N	%
červen	28	11,2
červenec	129	51,6
srpen	93	37,2
Celkem	250	100

Nejvíce dotazníků bylo pořízeno u zámku Pohansko, významném turistickém místě pro přístup do jádrového území Soutoku. Počet respondentů na tomto profilu představuje více než polovinu vzorku (66 %). Profil U Janova hradu se podílí necelými 22 % a na rozcestí Mikulčice – Morava, lávka bylo realizováno 12 % rozhovorů (viz tabulka 15).

Tabulka 15 – Absolutní a relativní počty platných dotazníků podle míst rozhovorů.

Místo sběru	N	%
U Janova hradu	54	21,6
Mikulčice – Morava, lávka	30	12,0
Pohansko	166	66,4
Celkem	250	100

Odmítnutí

V případě, že vybraný návštěvník nebyl ochoten zúčastnit se dotazníkového šetření a vyplnit dotazník, byly o něm tazatelem zaznamenány základní údaje, zejména typ pohybu a důvod odmítnutí. Odmítnutí bylo zaznamenáváno v průběhu celého dotazníkového šetření (všech tří měsíců sběru).

Přitom bylo na všech dotazovacích profilech celkově zaregistrováno 114 odmítnutí, což znamená míru odmítnutí 31,3 %. Obvyklým důvodem odmítnutí bylo, že oslovený nechtěl odpovídat (kvůli komárům / horku / nedostatku času), a u cyklistů také to, že pouze projížděli dotazovacím stanovištěm.

Ze všech odmítnutých tvořili 93 % cyklisté a 7 % pěší návštěvníci, což je v souladu s relativní četností těchto dvou skupin ve výběrovém vzorku. Z pohledu četnosti míst odmítnutí podle dotazovacích stanovišť bylo zaznamenáno 63,2 % odmítnutí na Pohansku, 32,4 % u Janova hradu a 4,4 % u Mikulčic. To přibližně odpovídá poměru jednotlivých dotazovaných profilů na celkovém počtu pořízených dotazníků.

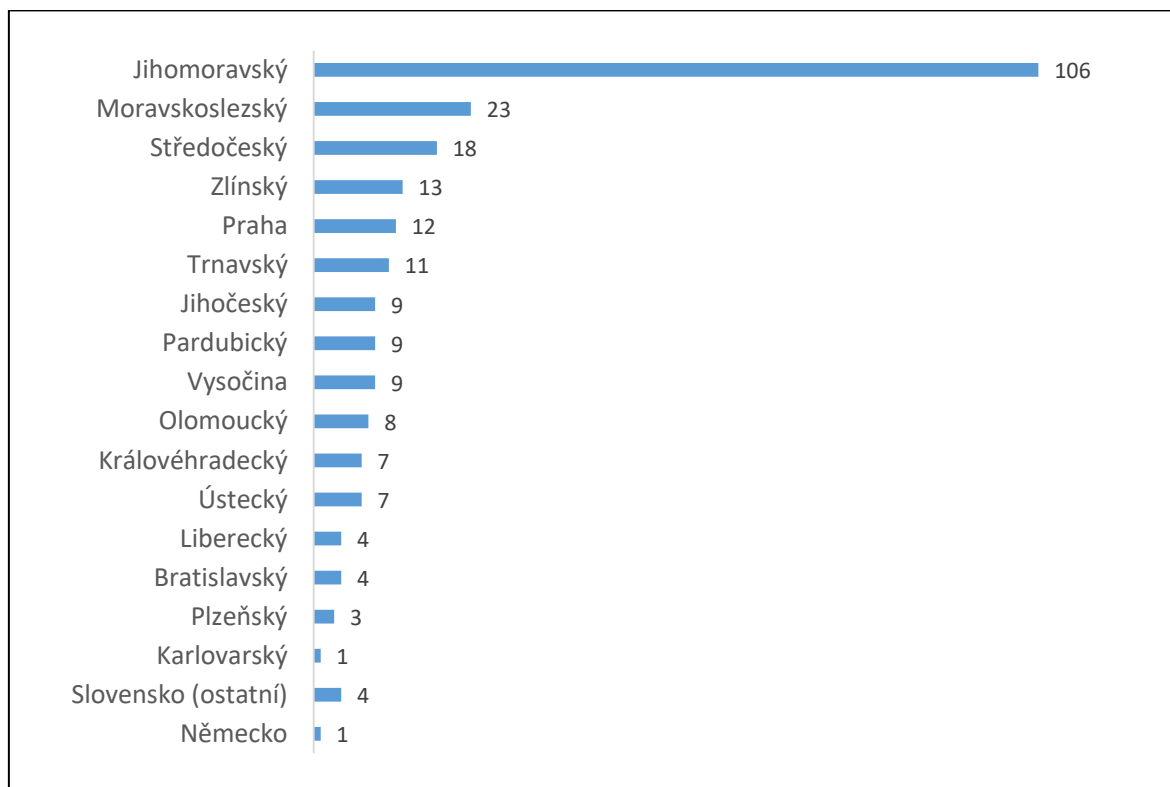
3.4.3 Vyhodnocení popisných statistik a četností vzorku

V této části studie jsou představeny charakteristiky sběru dat a zejména popisné statistiky výběrového souboru. Popisné statistiky jsou odhadnuty z výběrového souboru, který je tvořen 250 respondenty. Jsou zde prezentovány individuální charakteristiky respondentů (tzv. návštěvnický profil), údaje o počtech a charakteru výletů realizovaných do přírodní oblasti Soutoku, jakož i souhrnná deskriptivní statistika týkající se výdajů návštěvníků v regionu.

Určení návštěvnického profilu prostřednictvím kvalitativního monitoringu

Návštěvníci přijíždějí do oblasti Soutoku z celé České republiky i ze zahraničí. Více než 42 % respondentů z výběrového vzorku pochází z Jihomoravského kraje, v jehož nejjižnější části se přírodní oblast Soutoku nachází. Dalšími nejčastěji zastoupenými regiony byly s 9,2 % a 7,2 % respondentů kraje Moravskoslezský a Středočeský. Jejich zastoupení je i při přepočtu na počet obyvatel prakticky srovnatelné s počtem návštěvníků geograficky bližšího Zlínského kraje (5,2 %). Následuje Praha (4,8 %) a Trnavský kraj (4,2 %). Další kraje, které sousedí s jihem Moravy, tedy Jihočeský, Olomoucký a Vysočina byly zastoupeny 3,2-3,6 % respondentů, ostatní kraje České republiky a Slovenska pak dosahovaly četnosti méně než 3 %. Přírodní oblast Soutoku sousedí podél řeky Moravy se Slovenskem, i když míst, kde je možné překročit řeku je v dosahu cyklistického výletu do oblasti Soutoku pouze několik (u Hodonína, Mikulčic a Lanžhota, popř. sezónní lodní dopravou z Adamova). Horší dostupnosti také odpovídá celkové zastoupení slovenských respondentů (7,6 %). Absolutní četnosti respondentů podle krajů jejich bydliště v České republice, popř. na Slovensku jsou prezentovány v grafu 30.

Graf 30 – Absolutní počty respondentů podle krajů/regionů, N=249.

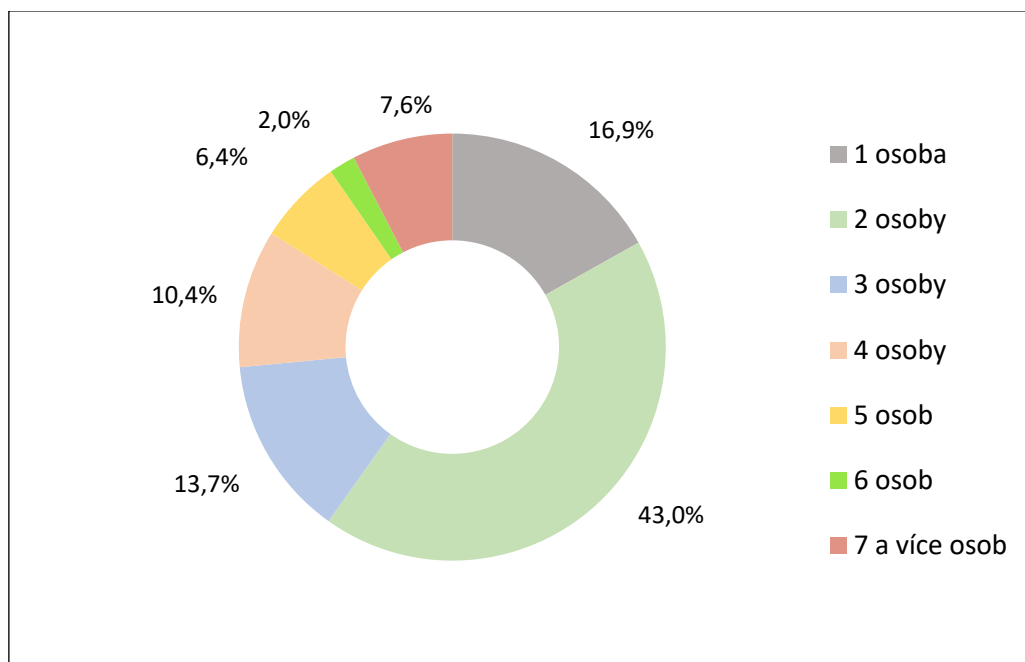
Při detailnějším členění na jednotlivá sídla, kde respondenti bydlí, pětina respondentů jsou obyvatelé Břeclavi a Lanžhota (20,8 %). Obyvatelé ostatních obcí a měst bezprostředně sousedících s přírodní oblastí Soutoku tvoří 7,2 % respondentů. Dále následuje Brno (6,4 %) a velká města dalších krajů ČR zastoupených ve vzorku.

Z hlediska pohlaví vzorek tvoří 48 % žen a 52 % mužů, což se velmi blíží rozdělení v populaci ČR. Z hlediska věku výrazně převažují skupiny návštěvníků v produktivním věku, z nichž je 55,2 % ve věku od 40 do 59 let a 22,4 % zaujímá věková skupina od 20 do 39 let. Respondenti ve věku 60 a více let tvoří 18,8 %.

Podle způsobu pohybu respondentů na sledovaném výletě vzorek ukazuje výraznou převahu cyklistů (79,6 %) nad pěšími návštěvníky (18 %) v oblasti Soutoku⁵. Zbývajících 2,4 % respondentů zvolilo jiný způsob pohybu. Jednalo se zejména o koloběžku a v jednom případě to byla loď jako převládající nemotorový způsob dopravy.

Samostatně sledovanou charakteristikou byla velikost a složení skupiny, ve které respondent dorazil na dotazovací profil. Pouze každý šestý respondent (16,8 %) byl na výletě sám, zbývajících 83 % dotázaných se pohybovalo jako součást skupiny o dvou nebo více osobách (graf 31). U 51,7 % respondentů se jednalo o skupinu o dvou osobách, při pohledu optikou celého výběrového vzorku šlo o 42,8 % ze všech respondentů. Průměrná velikost skupiny (za všechny skupiny ve vzorku) byla 3,7 osob. Ve velké skupině (7 a více osob) se pohybovalo 8 % z celého vzorku respondentů, průměr velikosti skupin větších než 7 respondentů pak činil 9,5 osoby.

Graf 31 - Rozložení respondentů pohybujících se ve skupině podle velikosti skupiny, N=250.

⁵ Poměr mezi cyklisty a pěšími se vztahuje k letnímu období. Rozdělení v ostatních ročních obdobích bude jiné, zastoupení pěších bude pravděpodobně vyšší.

Ve skupinách byl také sledován počet dětí do 15 let. Respondenti s jedním či více dětmi byli ve vzorku zastoupeni 35,6 %.

Charakteristiky výletů v oblasti Soutoku

V úvodní části rozhovoru odpovídali respondenti na několik otázek o aktuálním výletu. Jako výchozí místo výletu uváděla největší část respondentů Břeclav (34 %), Lednici (14 %) a Lanžhot (10 % dotazovaných). Nadpoloviční většina těchto tří výchozích míst koresponduje s nejčastěji uváděným bydlištěm či místem ubytování dotazovaných a skutečností, že většina respondentů vyráží na výlet přímo z místa svého bydliště nebo ubytování. Dalšími nejčastěji uváděnými odpověďmi byly Valtice (5,2 %) a Hodonín (4,8 %). Ostatní místa v regionu i jiných částech ČR byla zastoupena výrazně méně často, avšak 4,4 % dotazovaných vyrazilo na výlet ze Slovenska.

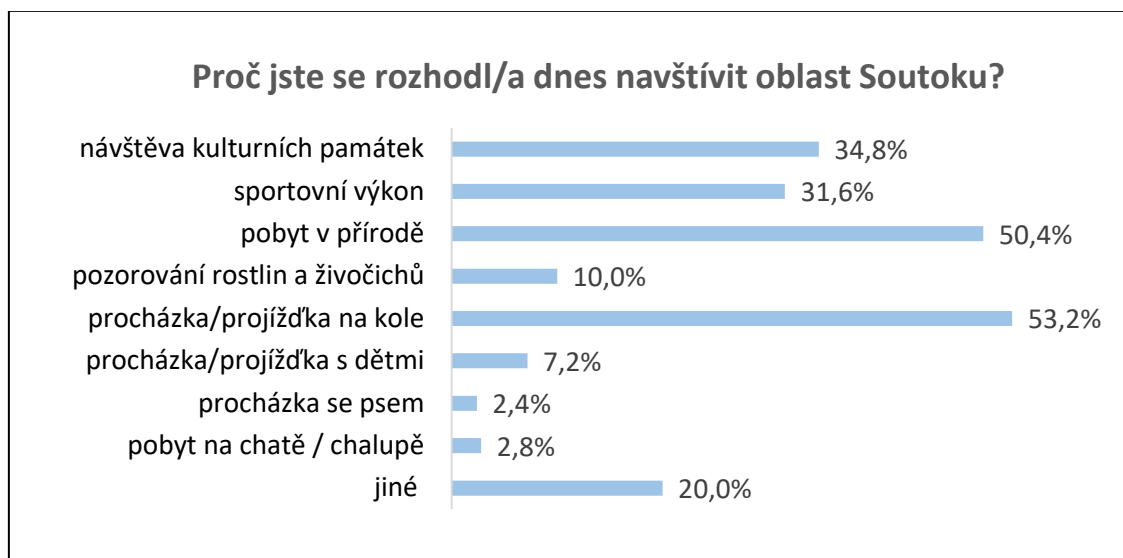
Na uvedenou polohu výchozího bodu výletu navazovala otázka upřesňující typ místa, z něhož respondenti na výlet vyráželi. Pro dvě třetiny respondentů bylo výchozím místem přímo jejich bydliště nebo místo ubytování. Ostatní návštěvníci se vydali na výlet z parkovišť v blízkém okolí, případně zastávky/stanice veřejné dopravy. Relativní četnosti respondentů podle výchozího místa výletu jsou uvedeny v grafu 32.

Graf 32 – Rozložení respondentů podle typu výchozího místa výletu, N=250.

Další otázka v úvodní části rozhovoru zjišťovala motiv, kvůli němuž na dnešní výlet dotazovaní návštěvníci vyráželi, přičemž bylo možné uvést více důvodů. Všechny důvody a jejich relativní četnosti ukazuje graf 33. Více než polovina respondentů uvedla jako důvod výletu pobyt v přírodě a projížďku na kole (procházku u pěších). Přibližně třetina dotazovaných také v rámci výletu realizuje sportovní výkon nebo návštěvu kulturních památek. Oproti tomu pozorování rostlin a živočichů provozuje na aktuálním výletu pouze desetina respondentů a ostatní aktivity z nabídky v dotazníku jsou ještě méně časté.

Graf 33 – Relativní četnosti činností, kterým se návštěvníci věnují na aktuálním výletě.

Jiný důvod, než které byly uvedeny jmenovitě v dotazníku, uvedlo 20 % dotazovaných. Nejčastější uváděné jiné důvody shrnuje tabulka 16.

Tabulka 16 – Jiné důvody návštěvy oblasti Soutoku, N=60.

Jiné důvody návštěvy oblasti Soutoku	N	%
dovolená	6	2,4
občerstvení	6	2,4
víno, vinařská turistika	5	2,0
návštěva, setkání s přáteli	5	2,0
poznání nové oblasti	3	1,2
z práce / do práce	3	1,2
vidět soutok Moravy a Dyje	2	0,8
ostatní	20	8,0
celkem	50	20

Respondenti také odhadovali délku celé trasy výletu v kilometrech, kterou během výletu ujdou pěšky, nebo ujedou na kole. Průměrná délka výletu činí 29,3 km (s.d. $\pm 22,9$ km; medián 25 km)⁶ a hodnota odpovídá dominantnímu podílu cyklistů mezi respondenty a jejich většímu rozsahu pohybu.

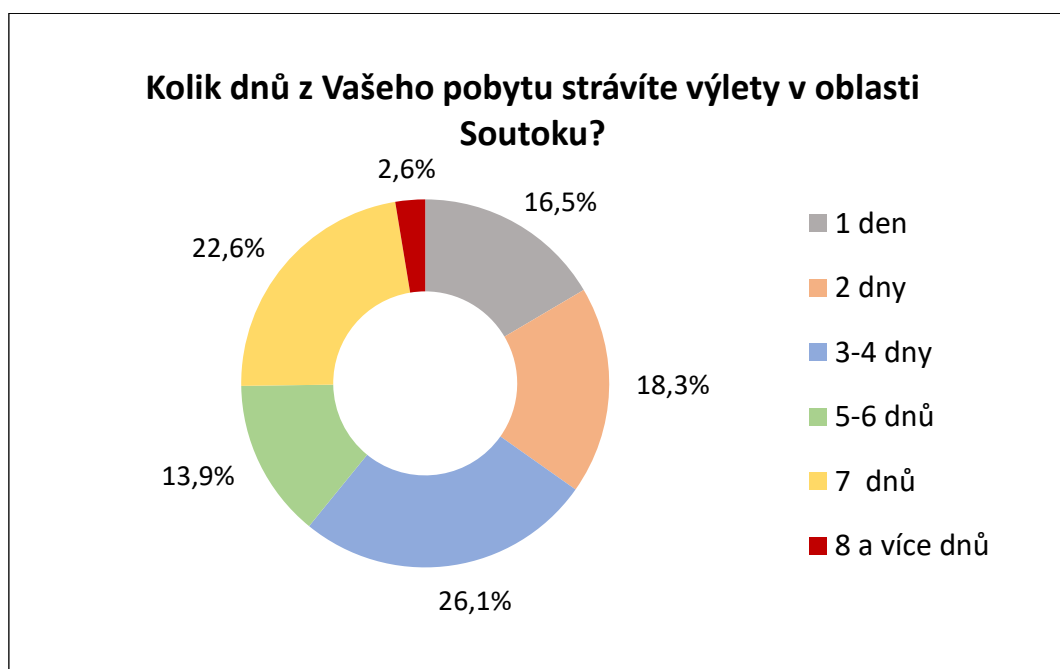
Na krátkodobé vycházce do 4 hodin bylo 27 % dotazovaných návštěvníků. Stejně zastoupení měli návštěvníci na celodenním jednodenním výletě. 46 % respondentů byli návštěvníci na výletě v rámci vícedenního pobytu.

⁶ s.d. – směrodatná odchylka.

U krátkodobých / jednodenních výletů byly zjišťovány použité motorové dopravní prostředky během výletu. Tři pětiny respondentů žádný dopravní prostředek nepoužily, ostatní dotazovaní nejčastěji využili na cestu za účelem výletu do/z regionu Soutoku auto (28,1 %) a vlak (6,7 %). Průměrná vzdálenost, kterou během dne na výletě lidé takto dopravním prostředkem procestovali, činila 63,4 km (s.d. $\pm 49,7$; medián 60 km).

U výletů v rámci vícedenních pobytů byla součástí rozhovoru otázka, kolik dnů v rámci pobytu dotazovaní stráví výlety v oblasti Soutoku (graf 34). Třetina dotazovaných věnuje výletům v oblasti Soutoku 1-2 dny, čtvrtina pak 3-4 dny. Téměř 23 % respondentů na vícedenním pobytu uvedlo, že výlety v oblasti Soutoku realizuje po dobu 7 dnů.

Graf 34 – Rozložení respondentů na vícedenním pobytu podle počtu dnů na výletech v oblasti Soutoku, N=115.

U vícedenních pobytů jako nejčastější obec místa ubytování uváděli respondenti Lednici (28,7 %), Břeclav (9,6 %) a Valtice (8,7 %). Více než 5 % ubytovaných ještě zaznamenal Hlohovec a Velké Bílovice. Celkově ze všech respondentů na vícedenních pobytech se ubytovalo 84,3 % dotazovaných přímo v obcích regionu Soutoku (uvedených na mapě v příloze č. 2). Doprava do místa ubytování z místa bydliště probíhala takřka výhradně autem (88 % dotázaných). Vlakem přijelo necelých 8 % respondentů. Průměrná vzdálenost realizovaná návštěvníky na vícedenních pobytech dopravním prostředkem z místa bydliště do místa ubytování činila 227,2 km (s.d. $\pm 110,0$; medián 230 km).

Charakteristiky výdajů respondentů při výletech

Další část dotazníku se věnovala výdajům, které respondenti utratili během jejich jednodenního výletu, resp. celého vícedenního pobytu přímo v regionu Soutoku. Region

Soutoku představovalo přírodní území navrhované CHKO Soutok a nejbližší města a obce ležících kolem CHKO Soutok (území regionu je uvedeno na orientační mapě v příloze 2).

V souhrnu za všechny respondenty činily výdaje na osobu a jeden den 506 Kč (s.d. ± 722 ; medián 200 Kč), přičemž hodnota směrodatné odchylky 722 Kč svědčí o výrazném rozptylu hodnot u jednotlivých respondentů.

Mezi výdaji návštěvníků na krátkých / jednodenních výletech, resp. na vícedenních pobytech jsou významné rozdíly jak ve velikosti výdajů přepočtených na osobu a den, tak i v jejich struktuře. Výdaje spojené s jednodenním výletem činily v průměru na osobu 118 Kč (s.d. ± 179 ; medián 50 Kč)⁷, přičemž směrodatná odchylka 179 Kč opět svědčí o výrazném rozptylu hodnot. Ve struktuře této částky zcela dominují výdaje na jídlo a pití (85 %), výrazně menší byly výdaje za dopravu (7 %) a vstupné (5,6 %). Ostatní položky (parkovné, suvenýry, ostatní výdaje), které spolu tvořily pouze 3 % celkových výdajů, se v průměru pohybovaly ve výši 0,30-1,50 Kč. Přitom ale téměř čtvrtina lidí (23 %) uvedla nulové celkové výdaje v rámci svého jednodenního výletu.

Mnohonásobně vyšší byly výdaje na osobu a den u návštěvníků na vícedenním pobytu, kde součástí jejich výdajů byly i výdaje za ubytování (relevantní pouze u respondentů ubytovaných v regionu Soutoku). Výdaje na osobu a den v průměru dosahovaly 966 Kč (s.d. ± 845 ; medián 783 Kč). Největším podílem, 42,7 %, byly zastoupeny výdaje za ubytování. 40 % tvořily výdaje za stravování (jídlo a pití), výrazně nižší byly výdaje za dopravu i suvenýry (shodně 6 %) a vstupné (4,7 %). Zbývající necelé 1 % výdajů pak připadalo na parkovné a ostatní výdaje.

Vztah respondentů k oblasti Soutoku

Ve výběrovém vzorku převažovali návštěvníci, kteří byli na výletě / pobytu v oblasti Soutoku opakovaně (78,8 %), zbývajících 21,2 % dotazovaných bylo v regionu poprvé. Poprvé v oblasti Soutoku bylo 29,2 % návštěvníků na vícedenních pobytech, 14 % návštěvníků na jednodenních výletech.

Četnost výletů respondentů během jednoho roku ukazuje graf 35. Převažují respondenti, kteří do oblasti zavítají jednou či několikrát do roka (celkem 57 %), ale také téměř pětina všech návštěvníků na výlet do oblasti Soutoku vyrazí jednou či vícekrát týdně. To odpovídá částečně příměstskému charakteru rekreační oblasti a koresponduje s podílem lidí ve vzorku, kteří bydlí v nejbližších městech a obcích.

Další otázka směřovala k činnostem, které návštěvníci obvykle na výletech v oblasti Soutoku realizují. Různorodost a vysoká četnost některých aktivit svědčí o tom, že respondenti mají k oblasti Soutoku osobní vztah, rádi sem vyrazí za různými rekreačními aktivitami. V průměru každý z respondentů uvedl dohromady 2 až 3 aktivity, které v oblasti Soutoku obvykle uskutečňuje.

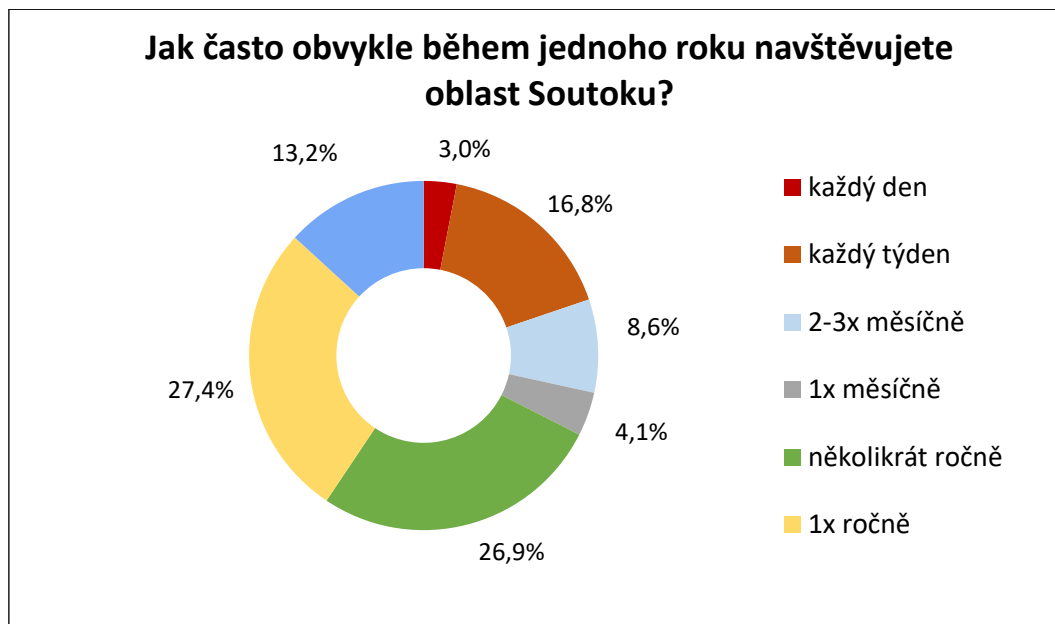
Téměř všichni dotazovaní v oblasti Soutoku realizují projížďky na kole / cykloturistiku (86,7 %), polovina lidí sem pravidelně míří také na pěší procházky. Návštěvu kulturních

---

⁷ Za všechny respondenty na jednodenním výletu, včetně těch, kteří uvedli výdaje nulové.

památek či událostí v oblasti Soutoku realizuje 36,5 % respondentů. Na vycházky s dětmi sem vyrazí 14,5 % respondentů a se psem 10 % lidí. Oproti tomu běhu či kondiční cyklistice se věnuje v oblasti Soutoku jen 7,6 % a houby nebo lesní plody tady sbírá pouze 5,2 % ze všech respondentů ve vzorku. Ostatní typy aktivit zde realizuje 18,6 % lidí. Mezi nimi nejčastěji (4,4 %) zaznívaly odpovědi tematicky spojené s vinařstvím (degustace, exkurze za vínem), dále pak také relaxace, dovolená a odpočinek (2,4 %), plavání a koupání (2 % ze všech respondentů ve vzorku).

Graf 35 – Rozložení respondentů podle počtu návštěv oblasti Soutoku během roku, N=197.

Preference návštěvníků vůči různým podobám lesních porostů, které reprezentují možné varianty ochrany území oblasti Soutoku, byly zjišťovány v rámci výběrového experimentu. Výsledky analýzy dat z výběrového experimentu jsou představeny v kap. 4.2.2.

V návaznosti na výběrový experiment byla položena respondentům otázka, která zjišťovala, jak by se změnila četnost návštěv oblasti Soutoku u daného návštěvníka, pokud by lesy na Soutoku byly téměř všechny různověké. Jednalo by se o situaci, která odpovídá postupné změně stejnověkých porostů na různověké, tedy variantě ochrany ve formě vyhlášení CHKO Soutok.

83,7 % respondentů uvedlo, že by oblast Soutoku navštěvovali po této změně stejně často jako dosud. 13,5 % dotazovaných by navštěvovalo oblast Soutoku častěji, 1,4 % méně často a 1,4 % respondentů se nedokázalo rozhodnout.

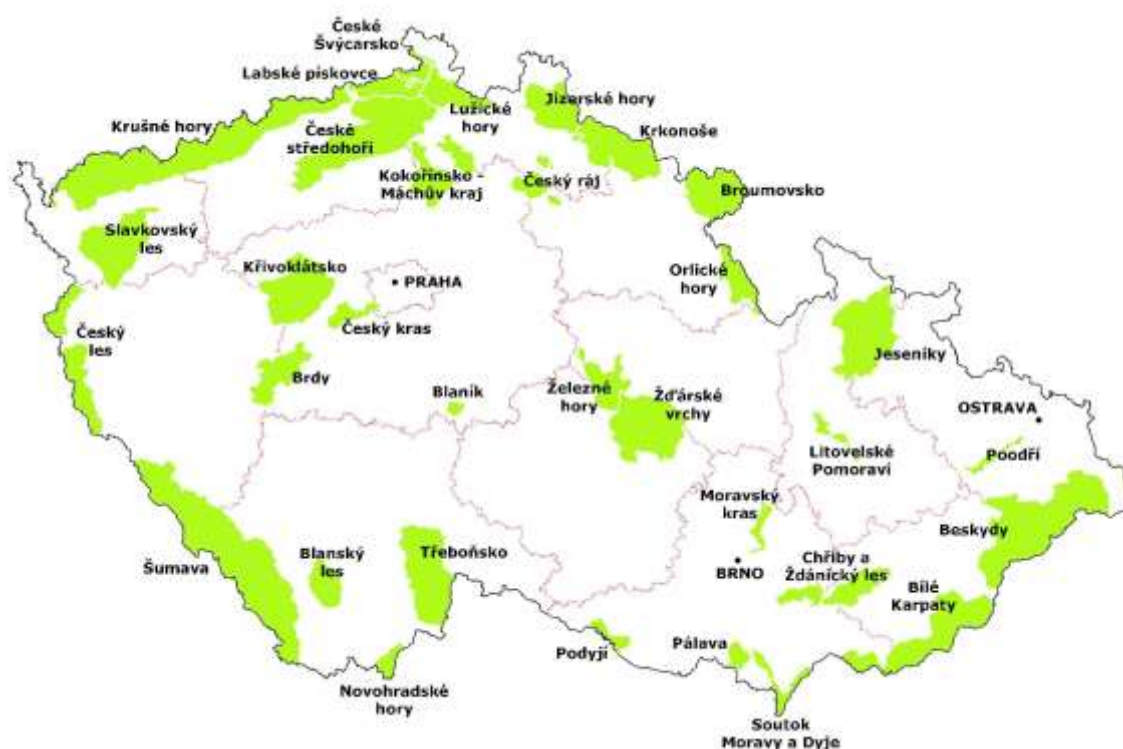
3.5 Výběrové šetření obecné populace České republiky

3.5.1 Příprava dotazníkového šetření

Příprava výběrového šetření obecné populace ČR (šetření *off-site*) probíhala od června do srpna 2021. V červnu a červenci 2021 byl připraven scénář a obsah dotazníkového šetření, který byl poté testován v rámci předvýzkumu formou polostrukturovaných rozhovorů (N=7 osob) a následně obsahově a formulačně dopracován.

Podmínkou účasti respondenta na dotazníkovém šetření bylo, zda daný respondent v posledním roce – od září 2020 do srpna 2021 – uskutečnil alespoň jeden jednodenní nebo vícedenní výlet do některé z významných přírodních oblastí ČR. Za významné přírodní oblasti byly považovány všechny národní parky, CHKO a další rekreačně významné oblasti včetně Soutoku. Jednalo se celkem o 33 přírodních oblastí, které jsou zobrazeny na následující mapě v obrázku 11⁸.

Obrázek 11 – Mapa významných přírodních oblastí ČR pro šetření *Rekreace v chráněných a přírodních oblastech České republiky*.

⁸ U přírodní oblasti Šumava vzhledem ke shodnému názvu i ucelenému charakteru této oblasti nebyl rozlišován NP a CHKO Šumava.

Předmětem zájmu šetření byla rekreace v přírodě, za výlety do uvedených přírodních oblastí nebyly považovány návštěvy příbuzných a známých, pracovní cesty, organizované tábory a zájezdy, návštěvy památek a kulturních akcí, chataření a chalupaření.

U respondentů, kteří splnili úvodní kritérium, bylo v první části šetření zjišťováno jejich současné rekreační chování. Ve struktuře jednodenních a vícedenních výletů byl zjišťován počet jejich výletů uskutečněných za poslední rok do uvedených přírodních oblastí. U vícedenních pobytů byl rovněž zjišťován počet dní strávených celkem na těchto pobytech v dané oblasti. V této části šetření byla také respondentům položena otázka zjišťující rekreační aktivity realizované během obvyklého výletu do přírody a velikost skupiny, v níž se typicky výlety uskutečňovaly.

Ve druhé části šetření byl realizován výběrový experiment, v rámci kterého byly zjišťovány preference obecné populace vůči třem různým podobám lesních porostů, které reprezentují možné varianty ochrany území. Design a posuzované situace zahrnuté ve výběrovém experimentu byly shodné s podobou výběrového experimentu realizovaného v šetření mezi současnými návštěvníky Soutoku (viz kap. 3.4). Metodologie a design výběrového experimentu jsou dále popsány v kap. 4.2.1.

V rámci šetření byly zjišťovány rovněž demografické charakteristiky respondentů, jako je pohlaví, věk, vzdělání a místo bydliště. Výsledná podoba dotazníku je představena v příloze 4.

3.5.2 Realizace dotazníkového šetření

Sběr sociologických dat od respondentů probíhal pomocí standardizovaného elektronického dotazníku (on-line dotazník). Po otestování elektronické verze dotazníku a zapracování všech dílčích úprav byl dotazník připraven pro ostrý sběr, který proběhl v období od 14. 9. do 20. 9. 2021.

Dotazník byl distribuován mezi vybrané členy panelu respondentů agentury SC&C, kteří byli pro oslovení k účasti v šetření vybráni záměrným kvótním výběrem. Výběr byl proveden na základě sociodemografických charakteristik odpovídajících obecné dospělé populaci České republiky ve věku 18-75 let. Pro potřeby šetření byli respondenti dle trvalého bydliště rozděleni do 3 skupin podle dojezdnosti do území oblasti Soutoku:

- 40 % zastoupení obyvatel Jihomoravského a Zlínského kraje (cca poloměr 100 km dojezdnosti do oblasti Soutoku),
- 30 % zastoupení krajů s poloměrem dojezdnosti cca 250 km včetně Prahy (cca 2,5 až 3 hodiny autem),
- 30 % ostatní kraje s dojezdností nad 250 km.

Potenciální respondenti byli k výzkumu přizváni prostřednictvím elektronické pošty (e-mailem), kdy jim byl e-mailem zaslán odkaz na dotazník a jedinečný přístupový kód do dotazníku. Obsahem pozvánky byla také stručná charakteristika výzkumu. Respondenti z hůře dostupných skupin (např. lidé s nižším vzděláním) byli po 4 dnech, pokud nevstoupili do dotazníku, opakovaně požádáni o vyplnění dotazníku. Za vyplnění dotazníku byli respondenti ohodnoceni finanční odměnou.

Pro získání 500 vyplněných dotazníků od respondentů, kteří za uplynulý rok navštívili nějakou CHKO, NP, či další přírodní oblast v ČR ze seznamu uvedených přírodních oblastí, ať už během jednodenního výletu (celodenní výlet, minimálně od 4 hodin délky trvání) či vícedenního pobytu, bylo potřeba oslovit 3 248 respondentů.

Do dotazníku vstoupilo 730 respondentů. Úspěšně vyplněný dotazník odeslalo 513 respondentů. Polovina těch, kteří do dotazníku vstoupili, ale nedokončili, ukončila vyplňování po prvních otázkách. Druhá polovina nesplňovala úvodní kritérium a v posledním roce neuskutečnili žádný jednodenní nebo vícedenní výlet.

Průměrná délka vyplňování dotazníku byla necelých 10 minut.

3.5.3 Vyhodnocení popisných statistik a četností vzorku

V této části jsou představeny charakteristiky pořízených dat v rámci šetření a zejména popisné statistiky výběrového souboru. Popisné statistiky jsou odhadnuty z výběrového souboru, který je tvořen 513 respondenty. V dalších částech této kapitoly uváděné statistiky či četnosti jsou ovlivněny rozložením daného vzorku vzhledem ke kvótě dle zastoupení jednotlivých krajů ve výběrovém vzorku. Jsou zde prezentovány individuální charakteristiky respondentů (tzv. návštěvnický profil) a údaje o počtech a charakteru výletů realizovaných do přírodních oblastí ČR.

Sociodemografické charakteristiky

Ve výběrovém vzorku je rozdělení respondentů podle pohlaví (muži 48,7 %, ženy 51,3 %) odpovídající jejich podílům v celé populaci ČR. Obdobně členění respondentů ve vzorku podle vzdělání, které ukazuje zastoupení 45,2 % základního a středoškolského vzdělání bez maturity a 54,8 % vzdělání s maturitou a vyššího, se blíží vzdělanostní struktuře pro celou českou populaci. Rozdělení vzorku podle věkových skupin bylo následující: 37,8 % dotazovaných ve věku 18-39 let, 40,5 % ve věku 40-59 let a zbývajících 21,7 % dosáhlo věku 60 a více let. Věkové rozmezí dotazovaných ve vzorku se pohybuje od 20 do 87 let, medián činil 44 let a průměrný věk 46 let. To je více oproti průměrnému věku za celou českou populaci, ale současně v souladu se zacílením vzorku na dospělé obyvatele od 18 let.

Geografické rozložení výběrového vzorku (podle kraje bydliště dotazovaných) se oproti zastoupení obecné dospělé populace dle této charakteristiky liší. Ve vzorku dominuje Jihomoravský kraj se zastoupením 26,8 %. Výrazně vyšší podíl Jižní Moravy byl v souladu se zadáním šetření vzhledem k umístění přírodní oblasti Soutoku v tomto kraji. Společně se všemi sousedními kraji (Zlínský, Olomoucký, Vysočina, Jihočeský) tvoří respondenti z těchto pěti krajů téměř polovinu vzorku. Vzdálenější kraje, avšak se stále výhodným dopravním spojením do oblasti Soutoku dálničními a železničními koridory, tvoří 21,3 % (Moravskoslezský, Středočeský a Praha) a zbývající kraje v Čechách jsou ve vzorku zastoupeny podílem 32,5 %.

Navštěvované přírodní oblasti v ČR

Statistika návštěvnosti uváděných přírodních oblastí (ve smyslu uskutečnění alespoň jednoho výletu během posledního roku respondentem), bez rozlišení jednodenních výletů a pobytů, ukazuje několik zajímavých skutečností.

Více navštěvované jsou přírodní oblasti s rozvinutou infrastrukturou cestovního ruchu a dobrou dostupností z velkých měst a hustě zalidněných oblastí (Jizerské hory, Třeboňsko, České Švýcarsko, Český ráj, Pálava, Moravský kras). Vysokou návštěvnost vykazují také významné horské oblasti. To se týká především všech našich rozlehlých nejvyšších horských oblastí (Beskydy, Jeseníky, Krkonoše a Šumava). Naopak výrazně nižší návštěvnost ve vzorku dosáhly rozlohou menší oblasti s periferní polohou nebo málo rozvinutou turistickou infrastrukturou (např. Blaník, Blanský les, Český les, Lužické hory a Železné hory). Dalším možným faktorem ovlivňujícím počty uváděných návštěv je povědomí lidí o daných oblastech. Nízkou návštěvností se vyznačují také přírodní oblasti s nízkou nadmořskou výškou (Český kras, Litovelské Pomoraví, Podyjí nebo Poodří). Mezi tyto oblasti patří také oblast Soutoku.

Návštěvnost do všech národních parků a 14 dalších vybraných (nejvíce navštěvovaných a dalších typických) přírodních oblastí v Čechách a na Moravě v rámci vzorku ukazuje graf 36. Vyšší podíly návštěvnosti moravských hor oproti českým jsou ovlivněny vyšším počtem respondentů z moravských krajů ve vzorku. Návštěvnost Soutoku, do něž uskutečnilo za poslední rok alespoň jeden výlet 2,3 % dotazovaných, odpovídá výše uvedeným parametrům oblastí s nízkou návštěvností. Poodří (1,4 %) nebo Novohradské hory (1,6 %) jsou příkladem oblastí, které vykázaly ještě nižší návštěvnost než Soutok.

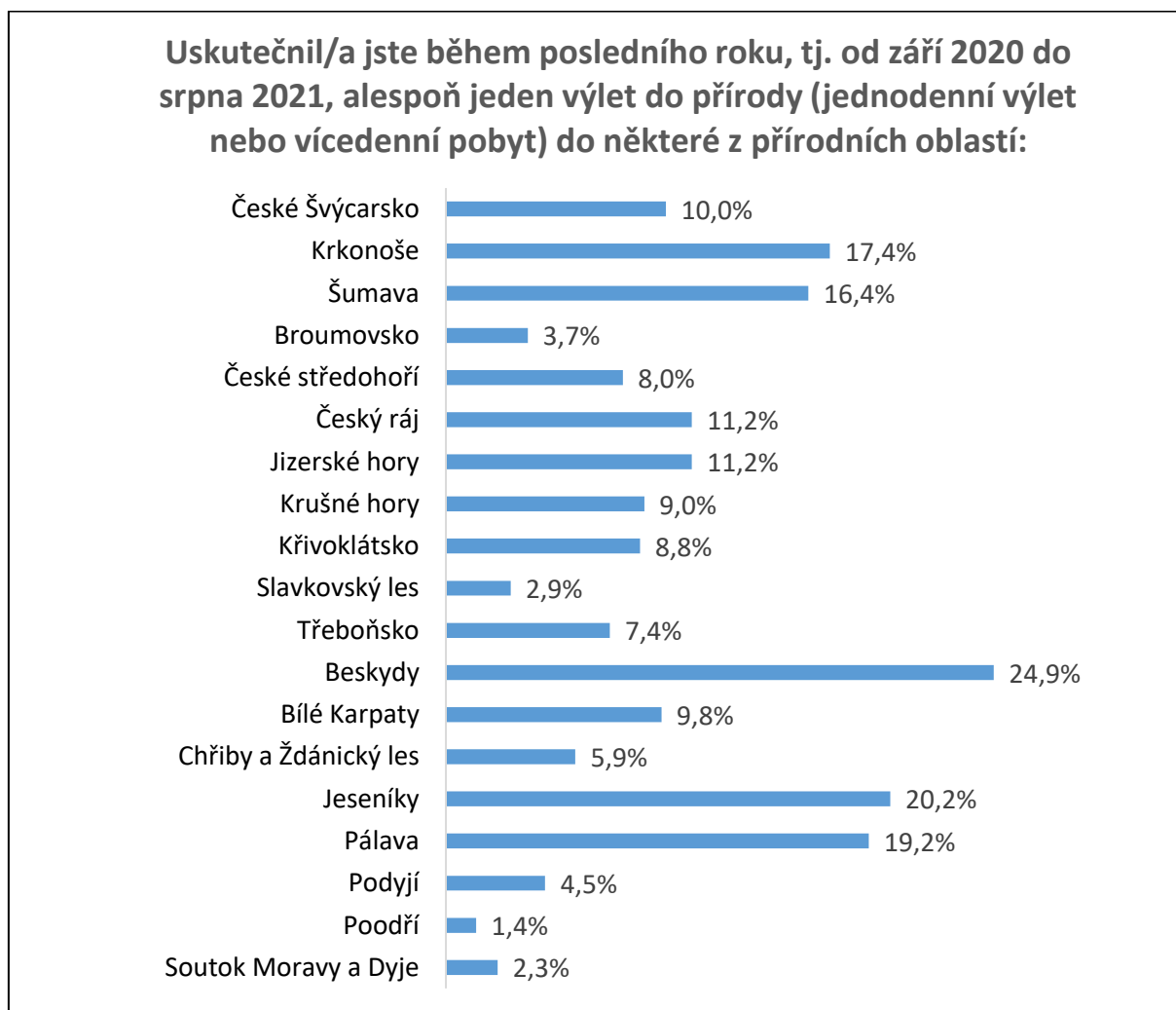
Průměrný počet jednodenních výletů, které respondenti od září 2020 do srpna 2021 do přírodních oblastí zahrnutých do šetření celkem realizovali, činí 2,3 (za respondenty realizující jednodenní výlety); žádný jednodenní výlet neuskutečnilo 5,87 % dotazovaných. Průměrný počet vícedenních pobytů (za respondenty realizující vícedenní pobyty) za stejné období dosáhl 1,9 a žádný vícedenní pobyt nerealizovalo 37,8 % respondentů. Z toho plyne, že na vícedenní pobyt vyjely v tomto období pouze tři pětiny dotazovaných. Tento podíl může být ovlivněn restrikcemi a významným omezením služeb, které panovalo na území České republiky v souvislosti s pandemií koronaviru v posledním čtvrtletí roku 2020 i v první polovině roku 2021.

Další doplňující informací charakterizující současné rekreační chování respondentů je zastoupení vícedenních, resp. jednodenních výletů na celkové návštěvnosti dané přírodní oblasti. Počet vícedenních pobytů realizovaných za poslední rok v porovnání s jednodenními výlety převládá u dvou přírodních oblastí: Krkonoše (55 % návštěv pobytových) a Šumava (51 %). U několika dalších přírodních oblastí se pohybuje podíl vícedenních pobytů mezi 35-50 %.

Pokud porovnáme počet dnů celkem strávených v dané oblasti na vícedenních pobytech s počtem jednodenních výletů, pak vícedenní návštěvnost převažuje nad jednodenní také u Českého Švýcarska, Jizerských hor, Lužických hor, Krušných hor, Blanského lesa, Třeboňska, Broumovska, Orlických hor, Žďárských vrchů, Železných hor, Jeseníků, Poodří a Pálavy. Jedná se tedy převážně o přírodní oblasti v periferní poloze, s větší rozlohou nebo

s horší dopravní dostupností. V případě Soutoku vícedenní návštěvnost představuje 48 % z celkové návštěvnosti území.

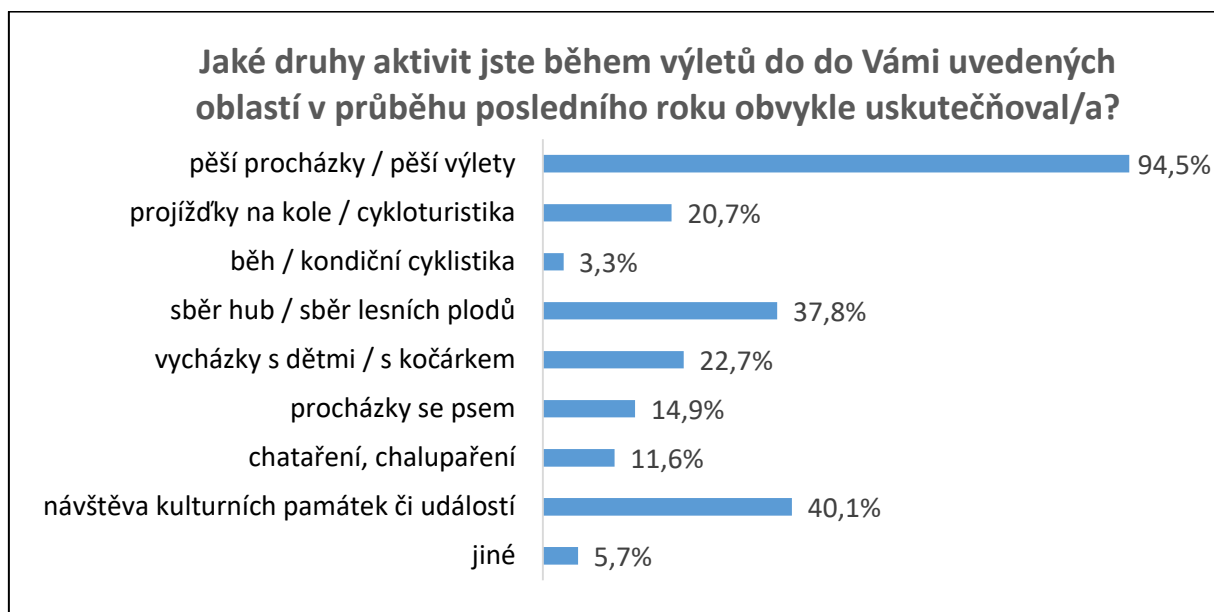
Graf 36 - Rozložení respondentů podle návštěvnosti vybraných přírodních oblastí, N=511.

Druhy aktivit realizovaných na výletech

Doplňující otázky k rekreačnímu chování respondentů byly věnovány charakteristikám uskutečňovaných výletů v přírodních oblastech, zejména druhům aktivit, které respondenti na výletech během posledního roku obvykle uskutečňovali. Respondenti mohli uvést více odpovědí, v průměru uváděli celkem 2,5 aktivit, které v navštívených přírodních oblastech obvykle uskutečňovali. Relativní četnosti jednotlivých aktivit ukazuje graf 37. Více než 9 z 10 respondentů podnikalo pěší výlety / procházky; oproti tomu na kole realizovala výlety pouze pětina respondentů. Celkem 40 % respondentů obvykle během výletů navštěvovalo kulturní památky či události a necelých 38 % respondentů sbíralo houby či lesní plody. Ostatní aktivity jako procházky se psem, chataření / chalupaření nebo běh / kondiční cyklistika byly respondenty uváděny méně často. Necelá čtvrtina respondentů uskutečňovala výlet obvykle s dětmi.

Graf 37 – Relativní četnosti aktivit, kterým se návštěvníci obvykle věnují na výletech.

Jiné druhy aktivit, než které byly uvedeny jmenovitě v dotazníku, uvedlo 5,7 % dotazovaných. Mezi nimi byly opakovaně uváděny běžky (0,8 % dotazovaných), koupání a bivakování / tramping (obě po 0,6 %). Ostatní aktivity jako geocaching, vodní turistika, sledování ptáků, motovýlety či lyžování uvedli vždy 1-2 respondenti. Při srovnání s ostatními aktivitami, které byly uváděny návštěvníky při *on-site* šetření, návštěvníci Soutoku realizují více jiných aktivit (uvedlo je 18,8 % dotázaných) a současně jde o pestřejší škálu aktivit (kromě zimních sportů). Zcela specifické jsou pak aktivity spojené s vínem, které v *off-site* šetření nebyly prakticky uváděny, ale v *on-site* šetření na Soutoku je uvedlo 4,4 % dotazovaných.

Poslední sledovanou charakteristikou návštěvníků byla velikost a složení skupiny, ve které obvykle respondenti výlety realizovali. 12,5 % respondentů bylo obvykle na výletě samo. Ve skupině obvykle na výlet vyrazí 87,5 % respondentů. Průměrná velikost skupiny pak byla 3,7 osob a medián 3 osoby (hodnota průměrné velikosti skupiny je srovnatelná s odhadem z *on-site* šetření). Průměrný počet dětí ve skupině činil 0,8 dítěte ve věku do 15 let (v případě *on-site* šetření byl průměrný počet dětí ve skupině 0,6).

4. Vyhodnocení současného stavu návštěvnosti a její změny v případě vyhlášení CHKO Soutok

4.1 Celková návštěvnost oblasti Soutoku a její prostorová distribuce po území

Vyhodnocení současného stavu návštěvnosti v oblasti Soutoku v agregované podobě za celé území a odhad prostorové distribuce návštěvnosti v zájmovém území bylo provedeno na základě extrapolace dat návštěvnosti naměřených v rámci kvantitativního (automatický a personální monitoring) a kvalitativního monitoringu (výběrové šetření *on-site*, tj. v zájmovém území Soutoku), kdy výsledky uvedených metod monitoringu byly představeny v předchozí kapitole.

Na základě naměřených dat z automatického monitoringu, kalibrací těchto záznamů o data naměřená z personálního monitoringu a korekcí o násobné průchody na sčítacích profilech zjištěné z dat o trasách výletů návštěvníků z dotazníkového terénního šetření byla odhadnuta celková návštěvnost a počty návštěvníků, kteří uskutečnili ve sledovaném období od druhé poloviny září 2020 do první poloviny září 2021 výlet do oblasti Soutoku.

Východiskem pro tuto extrapolaci byla provedená kontinuální měření návštěvnosti na třech sčítacích profilech automatického monitoringu v oblasti Soutoku, kdy za období od 27. 10. 2020 do 12. 9. 2021 (jedná se o 321 monitorovacích dnů) bylo sečteno 379 tis. průchodů / průjezdů.

Časové řady návštěvnosti z měření ASZ byly následně extrapolovány na období jednoho roku (365 monitorovacích dní) od 13. 9. 2020 do 12. 9. 2021. Pro tuto extrapolaci byla využita data z kontinuálního měření ASZ na sčítacím profilu sv. Kopeček Křížová, pro který údaje o návštěvnosti za období od 13. 9. 2020 do 26. 10. 2020 byly k dispozici. Měření z tohoto monitorovacího profilu byla zvolena z důvodu existence silné korelace s měřeními návštěvnosti na profilech z oblasti Soutoku. S využitím odhadnutých lineárních regresních modelů vysvětlujících variabilitu návštěvnosti na profilech v oblasti Soutoku v závislosti na návštěvnosti měřené na profilu sv. Kopeček Křížová byla provedena predikce návštěvnosti za chybějící časový úsek pro oblast Soutoku. Návštěvnost oblasti Soutoku reprezentovaná 3 monitorovacími profilem činila po této imputaci časové řady 447 tis. průchodů / průjezdů.

Takto doplněné údaje o návštěvnosti byly upraveny kalibračními koeficienty, které byly odhadnuty na základě kalibračního sčítání provedeného na jednotlivých profilech pro ověření přesnosti daného sčítače (viz kap. 3.1.5). Návštěvnost oblasti Soutoku po kalibraci sčítačů činila 515 tis. průchodů / průjezdů za rok. Kalibrační sčítání poskytlo rovněž informace o vytíženosti jednotlivých směrů na sledovaných profilech, proto bylo možné návštěvnost diferencovat podle směrů monitorované stezky.

Záznamy tras výletů návštěvníků, kteří zaznamenávali své trasy do mapy v průběhu dotazníkového terénního šetření *Rekreace Soutok 2021* (viz kap. 3.4), umožnily vyhodnotit a provést korekci návštěvnosti o násobné průchody na sčítacích profilech. Tato korekce umožnila přepočít návštěvnosti reprezentované počty průchodů / průjezdů na sledovaných

sčítacích profilech na počet návštěvníků měřených osobo-dny strávenými výlety v oblasti Soutoku. Počet návštěvníků oblasti Soutoku po této korekci činil téměř 299 tis. osobo-dnů.

V následující tabulce 17 jsou představeny postupné korekce naměřených průchodů automatickým sčítacím zařízením a výsledným odhadem počtu návštěvníků pro území Soutoku. Z 379 tis. průchodů zaznamenaných sčítacími zařízeními tvoří celkový počet návštěvníků téměř 299 tis., tedy 79 %.

Tabulka 17 – Celková návštěvnost a počty návštěvníků oblasti Soutoku ve sledovaném období 27. 10. 2020 – 12. 9. 2021.

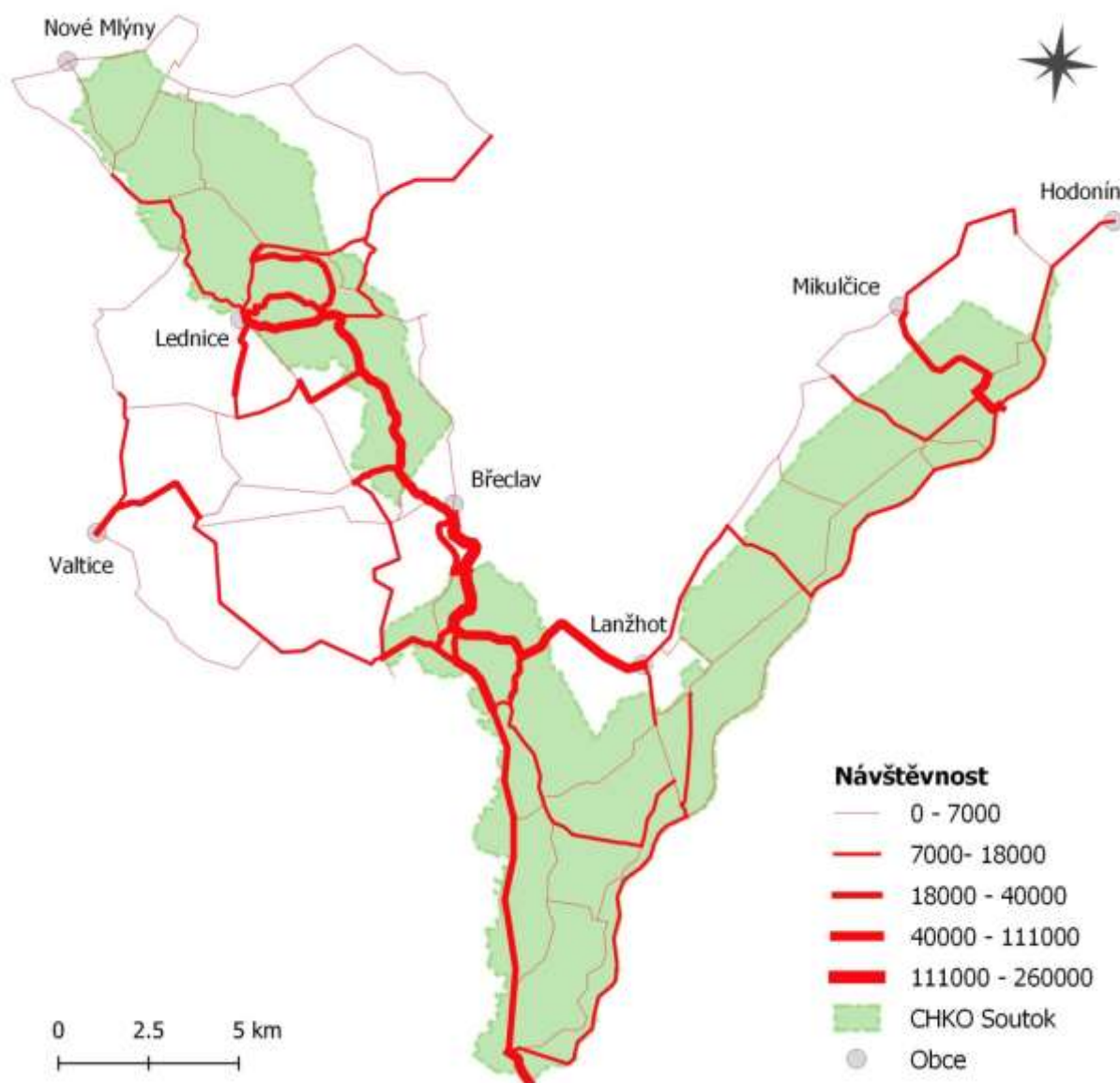
Číslo	Název profilu	Návštěvnost ASZ (27.10.20-12.9.21)	Návštěvnost za 1 rok (13.9.20-12.9.21)	Návštěvnost po kalibraci sčítače	Směr	Průchody dle směrů	Počty návštěvníků celkem po korekci průchodů (osobo-dny)
STK1	Lednická	156 421	182 417	209 780	Lednice	102 792	102 792
					Břeclav	106 988	56 640
STK2	Pohansko	149 416	175 019	206 522	Pohansko	103 261	81 850
					Břeclav	103 261	8 559
STK3	Mikulčice	73 661	89 650	98 615	Morava	50 294	46 152
					Mikulčice	48 322	2 735
Celkem		379 498	447 086	514 917		514 917	298 729

Pozn.: ASZ – Automatické sčítací zařízení.

Při prostorovém vyhodnocení záznamů tras výletů z dotazníkového terénního šetření *Rekreace Soutok 2021* a jejich extrapolaci s využitím dat ASZ je výsledkem mapa intenzit návštěvnosti na turistických trasách oblasti Soutoku. Mapa je představena na následujícím obrázku 12.

Obrázek 12 – Mapa predikovaných intenzit návštěvnosti na turistických trasách oblasti Soutoku (počty průchodů / průjezdů návštěvníků, druhá polovina září 2020 – první polovina září 2021).

4.2 Změna návštěvnosti území Soutoku v případě vyhlášení CHKO Soutok

4.2.1 Metodologie řešení

Aktuální volba přírodních oblastí k rekreaci

Modelování současného stavu návštěvnosti oblasti Soutoku a její změny vyvolané změnou ochrany území ve formě vyhlášení CHKO, resp. MZCHÚ vychází z teorie maximalizace náhodného užítku (McFadden, 1974)⁹. Výchozím modelovým nástrojem, který byl sestaven pro účely vyhodnocení současné návštěvnosti a vychází z teorie náhodného užítku (*random utility model*, RUM), je pravděpodobnostní model aktuální volby přírodních oblastí návštěvníky pro jejich rekreaci. V literatuře zabývající se poptávkou po rekreaci hovoříme o modelu cestovních nákladů vícero rekreačních míst (*travel cost multi-site model*, TCM), protože tento model explicitně řeší substituci mezi jednotlivými rekreačními oblastmi, kdy jednou z vysvětlujících proměnných jsou vynaložené cestovní náklady návštěvníků (nebo v našem případě vzdálenost dopravním prostředkem) do daných rekreačních oblastí.

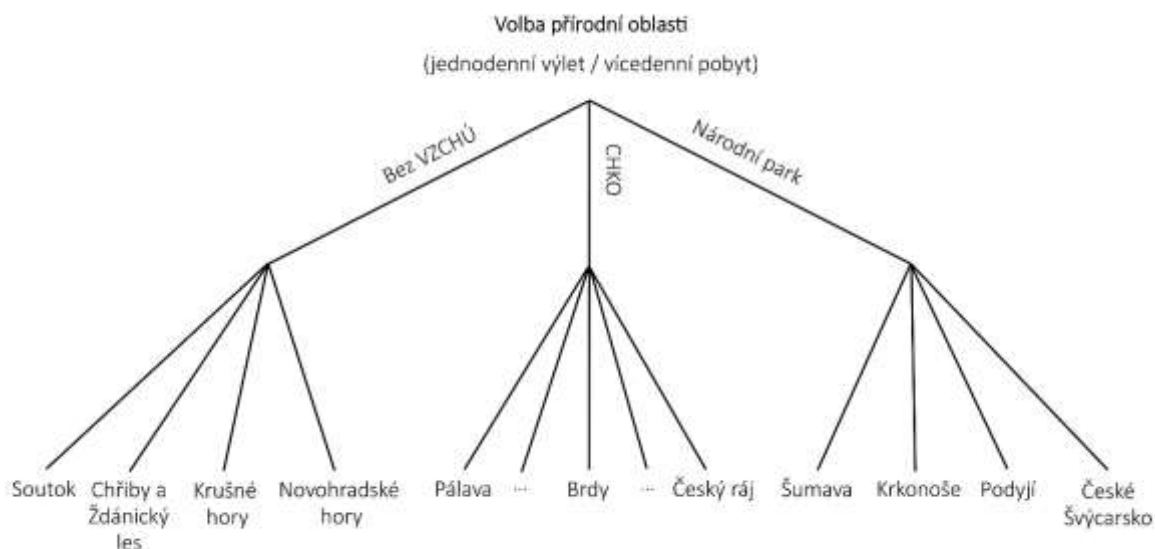
Tento model byl odhadnut na datech z výběrového šetření na obecné populaci ČR o volbách a počtech jednodenních a vícedenních výletů, které byly realizovány respondenty tohoto šetření do 33 významných přírodních oblastí ČR během posledního roku (uplynulých 12 měsíců) od září 2020 do srpna 2021. Vzdálenost dopravním prostředkem z místa bydliště návštěvníka do jednotlivých 33 přírodních oblastí, jako jedna z vysvětlujících proměnných v modelu, byla s využitím prostorové analýzy dopočtena v prostředí QGIS. RUM TCM reprezentuje systém poptávek po jednodenní a vícedenní rekreaci do 33 přírodních oblastí a umožňuje mimo jiné predikci aktuální, resp. současné jednodenní a vícedenní návštěvnosti oblasti Soutoku (a dalších začleněných přírodních oblastí).

Při tvorbě RUM TCM byla navíc předpokládána dvouúrovňová rozhodovací struktura volby přírodní oblasti pro realizaci jednodenního nebo vícedenního výletu. Na první úrovni rozhodování byla modelována volba respondentů mezi širšími skupinami přírodních oblastí, které byly vymezeny jako přírodní oblasti bez VZCHÚ (velkoplošné zvláště chráněné území), chráněné krajinné oblasti a národní parky. Na druhé úrovni rozhodování byla modelována volba mezi jednotlivými přírodními oblastmi dané širší skupiny. Dvouúrovňová rozhodovací struktura volby přírodních oblastí pro rekreaci je ilustrována na obrázku 13.

---

⁹ Teorie náhodného užítku předpokládá, že spotřebitel při volbě mezi jednotlivými alternativami (chápáno jako možné alternativy daného nakupovaného zboží nebo dané služby, ale také lze alternativy chápat ve formě přírodních oblastí, které lze volit pro rekreaci) maximalizuje svůj užitek. Pokud spotřebitel při své volbě zvolí jednu alternativu před druhou, pak lze předpokládat, že vybraná alternativa mu poskytuje nejvyšší užitek. Dále teorie předpokládá, že užitek spotřebitele je latentní konstrukt, který nelze pozorovat přímo. Latentní užitek lze rozložit do dvou částí: na systematickou a náhodnou složku. Užitek z jednotlivých alternativ lze však pozorovat nepřímo. Na základě pozorování opakujících se voleb spotřebitele mezi jednotlivými alternativami lze usuzovat, jak daná alternativa a její charakteristiky ovlivňují volbu spotřebitele, a tedy ve výsledku jeho užitek.

Obrázek 13 – Dvouúrovňová rozhodovací struktura hnízdového (nested) logit modelu.

Podmíněná volba přírodních oblastí k rekreaci

Druhým modelovým nástrojem je pravděpodobnostní model podmíněné (hypotetické) volby přírodních oblastí návštěvníky pro jejich potenciální rekreaci, který byl sestaven pro účely vyhodnocení změny návštěvnosti oblasti Soutoku, pokud dojde ke změně formy ochrany území, tedy vyhlášení CHKO, resp. MZCHÚ. V literatuře environmentálního oceňování hovoříme též o výběrovém experimentu (*choice experiment*, CE).

Výběrový experiment byl odhadnut na datech z výběrového šetření mezi současnými návštěvníky Soutoku (*on-site*) a také na datech z výběrového šetření na obecné populaci ČR (*off-site*). Předmětem rozhodování respondentů v těchto výběrových experimentech byla volba jedné ze dvou nabízených přírodních oblastí pro jedenodenní rekreaci¹⁰, přičemž jednotlivé přírodní oblasti se lišily typem lesa rostoucího v dané lokalitě (resp. formou ochrany území) a vzdáleností dopravním prostředkem z místa bydliště.

Odhady parametrů pro jednotlivé typy lesa, resp. formy ochrany území, z výběrových experimentů současných návštěvníků a obecné populace ČR o podmíněných volbách přírodních oblastí, byly následně použity pro kalibraci RUM TCM modelu. Kalibrace RUM TCM modelu o podmíněné volby návštěvníků umožnila propojit skutečné chování návštěvníků (aktuální volby přírodních oblastí) s jejich podmíněným chováním (hypotetické volby přírodních oblastí) a vyhodnotit tak navrhované varianty ochrany pro území Soutoku.

¹⁰ Respondenti v rámci výběrového experimentu realizovali 6 po sobě jdoucích voleb. Při každé z těchto voleb se rozhodovali mezi dvěma nabízenými přírodními oblastmi (které se vždy lišily typem lesa a vzdáleností z místa bydliště) a alternativní možností „zůstat doma“.

Design výběrového experimentu

Výběrový experiment je jednou z používaných metod vyjádřených preferencí, která umožňuje vyhodnotit preference jak současných návštěvníků nějaké rekreační oblasti (v našem případě oblasti Soutoku), tak i potenciálních návštěvníků z obecné populace vůči navrhované změně v dané oblasti, jakou je např. změna způsobu ochrany území nebo změna lesnického hospodaření (více o metodě např. Louviere, Hensher a Swait, 2000).

Jednotlivé varianty ochrany území Soutoku byly ve výběrovém experimentu reprezentovány podobou lesního porostu, která odpovídá dané variantě ochrany území, resp. způsobu hospodaření. V tomto smyslu současný stav ochrany byl reprezentován stejnověkým porostem, ochrana ve formě CHKO byla reprezentována ve výběrovém experimentu různověkým typem lesa a ochrana formou MZCHÚ byla reprezentována střídajícím se typem stejnověkého a různověkého lesa. Každý z hodnocených typů lesních porostů byl ve výběrovém experimentu reprezentován dvojicí barevných fotografií (viz obrázek 14).

Obrázek 14 – Vizuální reprezentace typů lesa použitých ve výběrovém experimentu.

Ilustrace vizuálního stimulu		Popisek
		Stejnověký les
		Střídající se typy lesa: Jedna polovina lesních ploch stejnověký les Druhá polovina lesních ploch různověký les
		Různověký les

Fotografie byly pořízeny v oblasti Soutoku v průběhu jara a léta 2021. Použití fotografií jako validních stimulů pro hodnocení preferencí dokumentují např. Palmer a Hoffman (2001). Dvojice fotografií byla použita s cílem ukázat přirozenou rozmanitost každého typu lesa a minimalizovat efekt nápadných prvků, které by mohly ovlivnit hodnocení založené jen na jedné fotografii (Tveit a kol., 2006). S výjimkou pravidelné výsadby stromů do řad, nejsou součástí fotografií žádné projevy lidské činnosti ani efemerní prvky prostředí. Lesní porosty byly fotografovány zevnitř porostu s cílem ukázat homogenní vegetaci.

Samotným předmětem rozhodování respondentů ve výběrovém experimentu byla volba mezi dvěma generickými – nepojmenovanými – přírodními oblastmi pro realizaci jednodenního výletu a možností zůstat doma. Respondenti volili v 6ti situacích po sobě mezi dvěma alternativami přírodních oblastí, které se lišily v následujících dvou atributech:

- i) typem lesního porostu reprezentovaným fotografiemi a slovním popisem,
- ii) vzdáleností dopravním prostředkem do dané přírodní oblasti.

Úrovně těchto dvou atributů charakterizující danou přírodní oblast jsou specifikovány v následující tabulce 18.

Tabulka 18 – Experimentální atributy a jejich úrovně.

Atribut	Úrovně	
	<i>Bez informace o formě ochrany</i>	<i>S informací o formě ochrany</i>
Typ lesa:	<p>Stejnověký les</p> <p>Střídající se typy lesa:</p> <p>Jedna polovina lesů stejnověký les.</p> <p>Druhá polovina lesů různověký les.</p> <p>Různověký les</p>	<p>Stejnověký běžný hospodářský les</p> <p>Střídající se typy lesa:</p> <p>Jedna polovina lesů stejnověký hospodářský les.</p> <p>Druhá polovina lesů různověký les v přírodní rezervaci.</p> <p>Různověký les v chráněné krajinné oblasti</p>
Vzdálenost od domova:	15, 30, 60, 90, 120 km	

Ve výběrovém experimentu u šetření na obecné populaci ČR bylo navíc manipulováno s informací o tom, že lesní porosty se nacházejí v oblasti s určitou formou ochrany. V případě různověkého lesa se jednalo o les v chráněné krajinné oblasti, u střídajícího se typu lesa se jednalo o přírodní rezervaci. Respondenti byli náhodně přiřazeni buď do varianty dotazníku s popiskami o formě ochrany území, nebo bez této informace (viz tabulka 18).

Ukázka rozhodovací situace ve výběrovém experimentu z dotazníkového šetření na obecné populaci je na obrázku 15. Jak bylo zmíněno, typ lesního porostu vyskytující se v dané přírodní oblasti byl ve výběrovém experimentu reprezentován dvojicí fotografií. Vždy nad každou dvojicí fotografií byla umístěna informace o typu zobrazeného lesního porostu. V případě různověkého lesa s informací o formě ochrany lesa bylo uvedeno „Různověký les v chráněné krajinné oblasti“.

Obrázek 15 – Ukázka rozhodovací situace ve výběrovém experimentu v on-line dotazníkovém šetření na obecné populaci ČR.

více než 25 let poctivého výzkumu

Představte si následující dvě přírodní oblasti, které se liší typem lesa a vzdáleností z místa Vašeho bydliště.

Přírodní oblast 1	Přírodní oblast 2
Vzdálenost od domova 90 km	Vzdálenost od domova 30 km
Typ lesa: Různověký les v chráněné krajinné oblasti	Typ lesa: Stejnověký běžný hospodářský les
	
	

Kterou z těchto dvou přírodních oblastí byste si vybral/a pro Váš jednodenní výlet?

☐ Přírodní oblast 1
☐ Přírodní oblast 2
☐ Raději zůstanu doma

Předchozí
Další

Copyright © 2018 SC&C - Marketing & Social Research - Všechna práva vyhrazena

Hnízdový logitový model aktuální volby přírodních oblastí pro jednodenní a vícedenní rekreaci

V případě dat o aktuálních výletech obecné populace do významných přírodních oblastí ČR vysvětlujeme hnízdovým logitovým modelem (*nested logit*, NL) pravděpodobnost, že si respondent zvolí ke své jednodenní nebo vícedenní rekreaci jednu ze 33 přírodních oblastí. CHKO České středohoří je zvolena jako referenční oblast, vůči které jsou ostatní přírodní oblasti porovnávány.

Efekt vzdálenosti dopravním prostředkem (*vzdálenost*) do přírodní oblasti z místa bydliště respondenta je v obou hnízdových logitových modelech – odhady modelu pro jednodenní výlety jsou v tabulce 19, resp. odhady modelu pro vícedenní pobyty jsou uvedeny v tabulce 20. Výsledky odhadů jsou v souladu s očekáváním negativní a statisticky významné. S rostoucí vzdáleností přírodní oblasti od místa bydliště klesá pravděpodobnost volby dané přírodní oblasti pro realizování jednodenního výletu ($b = -0,034, p < 0,01$), resp. vícedenního pobytu ($b = -0,009, p < 0,001$).

Výsledky odhadů NL modelu pro jednodenní návštěvy (tabulka 19) a pro vícedenní návštěvy (tabulka 20) obsahují pro každou přírodní oblast alternativně-specifickou konstantu, která vyjadřuje šanci volby dané oblasti pro realizaci výletu v porovnání s referenční oblastí, pokud by vzdálenost do všech oblastí byla stejná. Pro oblast Soutoku u jednodenních výletů je alternativně-specifická konstanta -5,722 a je ze všech oblastí nejnižší, což vyjadřuje velmi malou šanci volby této oblasti pro jednodenní výlety v porovnání s ostatními oblastmi.

U vícedenních výletů je alternativně-specifická konstanta pro oblast Soutoku -1,624 a je ze všech oblastí třetí nejnižší. Nižší šanci volby oblasti pro vícedenní pobyty v porovnání se Soutokem mají Novohradské hory a Blaník.

Oba hnízdové logitové modely předpokládají existenci struktury tří skupin (hnízd) přírodních oblastí, které jsou charakterizovány podle formy velkoplošné ochrany území. Jednu skupinu tvoří oblasti bez velkoplošné ochrany jako je oblast Soutoku, druhou skupinu tvoří chráněné krajinné oblasti a třetí skupinou jsou národní parky. V tomto smyslu byla v rámci obou hnízdových modelů vysvětlována volba respondentů mezi uvedenými skupinami přírodních oblastí na základě jejich socio-demografických charakteristik – pohlaví, věku a vzdělání. Jako referenční skupina byla definována skupina přírodních oblastí bez velkoplošné ochrany.

Logitový model pro jednodenní výlety prokázal efekt věku, kdy s vyšším věkem lze předpokládat vyšší pravděpodobnost uskutečnění jednodenního výletu do chráněné krajinné oblasti ($b = 0,019, p < 0,01$) nebo národního parku ($b = 0,012, p < 0,01$), v porovnání s oblastmi bez velkoplošné ochrany (tabulka 19).

Obdobně efekt věku byl prokázán pro vícedenní výlety, kdy s vyšším věkem roste pravděpodobnost volby chráněné krajinné oblasti ($b = 0,009, p < 0,05$) nebo národního parku ($b = 0,017, p < 0,05$) pro vícedenní rekreaci (tabulka 20). Efekt pohlaví a vzdělání na toto rozhodování mezi skupinami přírodních oblastí u jednodenních výletů ani vícedenních pobytů prokázán nebyl.

Tabulka 19 – Hnízdový logitový model pro jednodenní výlety do 33 přírodních oblastí ČR.

Počet pozorování = 103257			Wald chi2(39) = 568.21		
Počet voleb = 3129			Prob > chi2 = 0.000		
Log likelihood = -7585.6604					
Oblast	reg. koef.	stand. chyba	p-hodnota	95 % interval spolehlivosti	
České středohoří	-	-	-	-	-
České Švýcarsko	1.494	0.341	0.000	0.825	2.162
Jizerské hory	0.612	0.238	0.010	0.145	1.078
Labské pískovce	-0.603	0.258	0.020	-1.109	-0.096
Lužické hory	-0.523	0.264	0.048	-1.039	-0.006
Český les	1.223	0.260	0.000	0.713	1.733
Krušné hory	2.424	0.420	0.000	1.600	3.248
Slavkovský les	-0.809	0.339	0.017	-1.473	-0.144
Blaník	-3.309	0.544	0.000	-4.375	-2.242
Brdy	0.477	0.241	0.048	0.004	0.951
Český kras	-1.767	0.347	0.000	-2.448	-1.086
Český ráj	0.364	0.230	0.114	-0.087	0.814
Kokořínsko – Máchův kraj	-0.370	0.244	0.131	-0.848	0.109
Křivoklátsko	-0.089	0.245	0.718	-0.569	0.392
Blanský les	-3.371	0.808	0.000	-4.954	-1.788
Novohradské hory	-3.903	1.228	0.001	-6.309	-1.497
Šumava	3.611	0.402	0.000	2.823	4.398
Třeboňsko	-0.115	0.296	0.698	-0.695	0.465
Broumovsko	-1.556	0.400	0.000	-2.340	-0.772
Orlické hory	-1.344	0.336	0.000	-2.002	-0.685
Krkonoše	2.144	0.362	0.000	1.433	2.854
Žďárské vrchy	-0.977	0.270	0.000	-1.506	-0.448
Železné hory	-1.258	0.296	0.000	-1.838	-0.677
Beskydy	1.585	0.238	0.000	1.119	2.051
Jeseníky	0.665	0.234	0.005	0.206	1.124
Litovelské Pomoraví	-2.808	0.378	0.000	-3.549	-2.066
Poodří	-3.435	0.456	0.000	-4.330	-2.540
Bílé Karpaty	-0.697	0.258	0.007	-1.202	-0.191
Chřiby a Žďánický les	-0.530	0.413	0.199	-1.339	0.279
Moravský kras	-0.741	0.239	0.002	-1.209	-0.273
Pálava	-0.275	0.241	0.253	-0.747	0.196
Podyjí	0.278	0.389	0.475	-0.484	1.040
Soutok Moravy a Dyje	-5.722	1.102	0.000	-7.882	-3.562
vzdalenost	-0.034	0.002	0.000	-0.038	-0.030
Typ oblasti z hlediska ochrany					
BEZ VZCHŮ					
pohlaví	(base)				
vek	(base)				
maturita	(base)				
CHKO					
pohlaví	-0.609	0.149	0.000	-0.901	-0.317
vek	0.019	0.006	0.001	0.008	0.030
maturita	-0.410	0.150	0.006	-0.704	-0.117
NP					
pohlaví	-0.813	0.178	0.000	-1.161	-0.464
vek	0.012	0.007	0.066	-0.001	0.025
maturita	-0.054	0.182	0.768	-0.411	0.304
Parametr rozdílnosti skupin					
tau bez vzchu	3.104	0.335		2.448	3.760
tau chko	1.702	0.106		1.494	1.909
tau np	1.666	0.153		1.365	1.966
LR test for IIA (tau = 1): chi2(3) = 112.99; Prob > chi2 = 0.0000					

Tabulka 20 – Hnízdový logitový model pro vícedenní výlety do 33 přírodních oblastí ČR.

Počet pozorování = 36762			Wald chi2(39) = 242.19		
Počet voleb = 1114			Prob > chi2 = 0.000		
Log likelihood = -3141.5662					
Oblast	reg. koef.	stand. chyba	p-hodnota	95 % interval spolehlivosti	
České středohoří	-	-	-	-	-
České Švýcarsko	0.277	0.533	0.604	-0.769	1.322
Jizerské hory	1.421	0.342	0.000	0.751	2.092
Labské pískovce	0.301	0.311	0.332	-0.308	0.911
Lužické hory	0.600	0.303	0.048	0.006	1.193
Český les	1.288	0.351	0.000	0.599	1.977
Krušné hory	0.781	0.767	0.308	-0.722	2.284
Slavkovský les	0.361	0.330	0.274	-0.285	1.007
Blaník	-2.159	0.939	0.022	-4.000	-0.318
Brdy	0.380	0.307	0.216	-0.222	0.983
Český kras	-0.862	0.461	0.061	-1.766	0.041
Český ráj	1.040	0.311	0.001	0.431	1.649
Kokořínsko – Máchův kraj	0.200	0.308	0.517	-0.404	0.804
Křivoklátsko	0.424	0.301	0.159	-0.165	1.013
Blanský les	-0.255	0.417	0.540	-1.072	0.562
Novohradské hory	-2.118	1.192	0.076	-4.455	0.218
Šumava	1.240	0.590	0.036	0.082	2.397
Třeboňsko	0.838	0.308	0.006	0.235	1.441
Broumovsko	0.669	0.307	0.029	0.068	1.271
Orlické hory	0.492	0.302	0.103	-0.099	1.084
Krkonoše	1.099	0.581	0.059	-0.040	2.237
Žďárské vrchy	0.911	0.294	0.002	0.334	1.488
Železné hory	0.585	0.291	0.044	0.015	1.154
Beskydy	2.015	0.391	0.000	1.250	2.781
Jeseníky	1.788	0.365	0.000	1.072	2.504
Litovelské Pomoraví	-0.345	0.364	0.343	-1.059	0.368
Poodří	-0.742	0.468	0.113	-1.659	0.175
Bílé Karpaty	0.507	0.299	0.090	-0.078	1.092
Chřiby a Ždánický les	-0.987	0.760	0.194	-2.476	0.501
Moravský kras	0.331	0.286	0.247	-0.230	0.891
Pálava	1.554	0.340	0.000	0.888	2.219
Podyjí	-0.759	0.569	0.183	-1.874	0.357
Soutok Moravy a Dyje	-1.624	0.871	0.062	-3.331	0.083
vzdalenost	-0.009	0.001	0.000	-0.012	-0.006
Typ oblasti z hlediska ochrany					
BEZ VZCHŮ					
pohlaví	(base)				
vek	(base)				
maturita	(base)				
CHKO					
pohlaví	-0.604	0.286	0.035	-1.165	-0.043
vek	0.009	0.011	0.388	-0.012	0.031
maturita	-0.080	0.282	0.777	-0.633	0.473
NP					
pohlaví	-0.806	0.305	0.008	-1.403	-0.209
vek	0.017	0.012	0.140	-0.006	0.040
maturita	0.401	0.302	0.185	-0.192	0.993
Parametr rozdílnosti skupin					
tau bez vzchu	1.023	0.287		0.460	1.586
tau chko	0.832	0.138		0.563	1.102
tau np	0.960	0.221		0.528	1.392
LR test for IIA (tau = 1): chi2(3) = 2.91; Prob > chi2 = 0.4052					

Podmíněný logitový model hypotetické volby přírodních oblastí k rekreaci

V případě dat z výběrového experimentu vysvětlujeme podmíněným logitovým modelem (*conditional logit*) pravděpodobnost, že si respondent zvolí ke své jednodenní rekreaci přírodní oblast s jedním ze třech posuzovaných typů lesního porostu – stejnověký les, střídající se les (kombinace stejnověkého a různověkého lesa) nebo různověký les. Stejnověký typ lesa byl při vyhodnocení modelu definován jako referenční.

Efekt typu lesa – střídající se (*lesStridajici*) nebo různověký les (*lesRuznoveky*) – je ve všech podmíněných logitových modelech vyhodnocen jako pozitivní a statisticky významný ($p < 0,001$). To znamená, že pravděpodobnost realizování jednodenního výletu do přírodní oblasti, kde je střídající se les nebo různověký typ lesa, je signifikantně vyšší než do oblasti, kde je les stejnověký. Efekt typu lesa byl prokázán jak u současných návštěvníků Soutoku (tabulka 21), tak u obecné populace ČR (tabulka 22).

Rovněž pozitivní vliv typu lesa na volbu přírodní oblasti pro jednodenní výlet je patrný z modelu (tabulka 23) odhadnutého na spojených datech za oba výběrové vzorky (současní návštěvníci Soutoku a obecná populace ČR). Z výsledku tohoto modelu vidíme, že střídající se typ lesa je vnímán u obecné populace (*sberStridajici*) jako méně atraktivní pro jednodenní rekreaci, než je tomu u současných návštěvníků Soutoku ($b = -0,238$, $p < 0,05$).

Efekt vzdálenosti dopravním prostředkem (*vzdalenost*) do přírodní oblasti je u všech modelů dle očekávání negativní a statisticky významný. S rostoucí vzdáleností přírodní oblasti od místa bydliště klesá pravděpodobnost uskutečnění jednodenního výletu do této oblasti.

U současných návštěvníků území Soutoku bylo prokázáno (tabulka 21), že návštěvníci na vícedenních pobytech v porovnání s jednodenními návštěvníky území vnímají střídající se typ lesa jako více atraktivní ($b = 0,478$, $p < 0,06$).

Tabulka 21 – Podmíněný logitový model na datech z výběrového experimentu současných návštěvníků Soutoku.

Počet pozorování = 2896			LR chi2(8) = 400.44		
Log likelihood = -803.45737			Prob > chi2 = 0.000		
			Pseudo R2 = 0.1995		
Proměnná	reg. koef.	stand. chyba	p-hodnota	95 % interval spolehlivosti	
lesStridajici	1.088	0.099	0.000	0.895	1.282
lesRuznoveky	1.276	0.090	0.000	1.099	1.452
vzdalenost	-0.013	0.001	0.000	-0.015	-0.011
vicedenniStr	0.478	0.246	0.052	-0.005	0.961

U obecné populace ČR byl ve výběrovém experimentu zjišťován efekt informace o formě ochrany území dané přírodní oblasti. V případě střídajícího se typu lesa se jednalo o informaci, že polovina lesů v přírodní oblasti jsou stejnověké hospodářské lesy, druhá polovina lesů jsou různověké lesy v přírodní rezervaci. V případě přírodní oblasti, kde se na celém území vyskytuje různověký les, byla doplněna informace, že se jedná o chráněnou krajinnou oblast. Z odhadů uvedených v tabulce 22 je patrné, že efekt této informace hraje

významnou roli v případě různověkého lesa (*informaceRuznoveky*), kdy pravděpodobnost realizování jednodenního výletu do přírodní oblasti, kde je různověký les a zároveň chráněná krajinná oblast, je signifikantně vyšší než do oblasti, kde je rovněž různověký les, ale oblast není chráněnou krajinnou oblastí ($b = 0,240, p < 0,05$).

U obecné populace (tabulka 22) byl dále prokázán efekt pohlaví v interakci se vzdáleností (*pohlaviVzdalenost*) a vliv vzdělání v interakci se střídajícím se typem lesa (*maturitaStridajici*) a vzdáleností (*maturitaVzdalenost*). U mužů není efekt vzdálenosti v porovnání se ženami tak silný ($b = 0,005, p < 0,05$). Návštěvníci s maturitou vnímají střídající se typ lesa jako více atraktivní pro jejich jednodenní výlet, než je tomu u návštěvníků bez maturitního vzdělání ($b = 0,281, p < 0,05$). Naopak u návštěvníků s maturitou je efekt vzdálenosti do přírodní oblasti vnímán silněji, než je tomu u návštěvníků bez maturity ($b = -0,006, p < 0,01$).

Tabulka 22 – Podmíněný logitový model na datech z výběrového experimentu obecné populace ČR.

Počet pozorování = 5752			LR chi2(8) = 1098.45		
Log likelihood = -1444.266			Prob > chi2 = 0.000		
			Pseudo R2 = 0.2755		
Proměnná	reg. koef.	stand. chyba	p-hodnota	95 % interval spolehlivosti	
lesStridajici	0.592	0.095	0.000	0.406	0.778
lesRuznoveky	1.137	0.087	0.000	0.965	1.308
vzdalenost	-0.026	0.002	0.000	-0.030	-0.022
informaceRuznoveky	0.240	0.115	0.037	0.015	0.465
pohlaviVzdalenost	0.005	0.002	0.022	0.001	0.009
maturitaStridajici	0.281	0.123	0.022	0.041	0.521
maturitaVzdalenost	-0.006	0.002	0.006	-0.010	-0.002

Vyhodnocením modelu na spojených datech za oba výběrové vzorky (tabulka 23) bylo prokázáno, že dojezdová vzdálenost do přírodní oblasti má silnější efekt u obecné populace, než je tomu u současných návštěvníků Soutoku (*sberVzdalenost*). Parametr vzdálenosti v interakci s typem sběru (*on-site* šetření je vymezeno jako referenční skupina) prokazuje, že s rostoucí vzdáleností od přírodní oblasti klesá pravděpodobnost uskutečnění jednodenního výletu rychleji u obecné populace, než je tomu u současných návštěvníků Soutoku ($b = -0,014, p < 0,001$).

Tabulka 23 – Podmíněný logitový model na spojených datech z výběrového experimentu současných návštěvníků Soutoku a obecné populace ČR.

Počet pozorování = 8648			LR chi2(8) = 1482.45		
Log likelihood = -2255.9412			Prob > chi2 = 0.000		
			Pseudo R2 = 0.2473		
Proměnná	reg. koef.	stand. chyba	p-hodnota	95 % interval spolehlivosti	
lesStridajici	1.123	0.086	0.000	0.955	1.291
lesRuznoveky	1.257	0.055	0.000	1.150	1.364
vzdalenost	-0.014	0.001	0.000	-0.017	-0.012
sberStridajici	-0.238	0.113	0.036	-0.460	-0.016
sberVzdalenost	-0.014	0.002	0.000	-0.017	-0.011
labStr	-0.304	0.113	0.007	-0.525	-0.083

pohlaví	Vzdalenost	0.003	0.001	0.060	0.000	0.005
---------	------------	-------	-------	-------	-------	-------

4.2.3 Vyhodnocení efektu vyhlášení CHKO a MZCHÚ na celkovou roční návštěvnost a potenciální návštěvnost Soutoku

Celková roční návštěvnost oblasti Soutoku odhadnutá na základě extrapolace dat z měření kvantitativního a kvalitativního monitoringu činí 299 tis. osobo-dní, kdy sledovaným obdobím je celý rok od 13. 9. 2020 do 12. 9. 2021. V modelu náhodného užítku RUM TCM tato hodnota reprezentuje současný stav návštěvnosti Soutoku, vůči které model predikuje změnu návštěvnosti (tzv. potenciální návštěvnost) vyvolanou možnou změnou ochrany území – vyhlášením CHKO, resp. MZCHÚ.

RUM TCM model byl parametrizován na základě odhadnutých parametrů hnízdového logitového modelu pro jednodenní a vícedenní výlety (tabulka 19 a 20). Po dosazení vstupních hodnot do modelu jako velikost populace dle krajů (ČSÚ, 2021), ze které se rekrutují návštěvníci jednotlivých přírodních oblastí, vč. oblasti Soutoku, průměrný počet jednodenních a vícedenních výletů a průměrný počet dní strávených na vícedenních pobytech odvozených z dat o výletech do přírodních oblastí z výběrového *off-site* šetření, byly modelem predikovány pravděpodobnosti uskutečnění jednodenního a vícedenního výletu do oblasti Soutoku dle jednotlivých krajů bydliště návštěvníka (tabulka 24 a graf 38). Dále byla predikována současná roční návštěvnost Soutoku ve struktuře dle krajů bydliště a typu návštěvníka (tabulka 25).

Tabulka 24 – Vstupní veličiny pro odhad skutečné jednodenní a vícedenní návštěvnosti Soutoku RUM TCM modelem s predikovanými pravděpodobnostmi realizace jednodenního nebo vícedenního výletu podle kraje bydliště návštěvníka Soutoku.

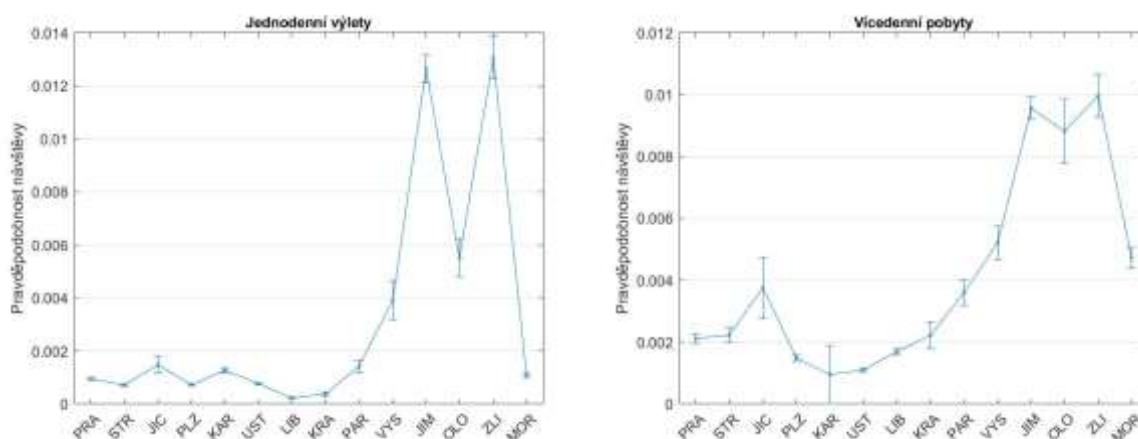
Kraj	Populace ve věkové kategorii 0-90 let*	Průměrný počet jednodenních výletů	Průměrný počet vícedenních pobytů	Průměrný počet dní na vícedenních pobytech	Pravděpod. návštěvy – jednodenní výlety	Pravděpod. návštěvy – vícedenní pobyty
Praha	1 327 811	3.9	2.6	4.8	0.0008	0.0018
Středočeský	1 392 718	5.7	2.0	4.2	0.0006	0.0019
Jihočeský	640 723	3.6	1.4	3.4	0.0012	0.0032
Plzeňský	588 669	7.2	2.6	3.5	0.0006	0.0013
Karlovarský	292 248	3.5	0.3	3.3	0.0010	0.0008
Ústecký	814 288	7.5	2.3	4.0	0.0006	0.0009
Liberecký	440 650	7.6	2.0	2.5	0.0002	0.0014
Královéhradecký	548 055	3.2	1.6	3.7	0.0003	0.0019
Pardubický	520 505	3.7	2.0	3.5	0.0011	0.0031
Vysočina	506 561	2.8	2.1	3.3	0.0031	0.0044
Jihomoravský	1 189 150	5.9	2.4	4.0	0.0100	0.0081
Olomoucký	627 601	5.5	1.2	4.3	0.0044	0.0075
Zlínský	577 372	7.4	1.7	3.6	0.0105	0.0084
Moravskoslezský	1 187 965	8.2	2.9	2.8	0.0009	0.0040

Celkem / průměr	10 654 316	5.4	1.9	3.6	0.0025	0.0035
------------------------	-------------------	------------	------------	------------	---------------	---------------

Pozn.: *ČSÚ (2021).

Jak je patrné na grafu 38, nejvyšší pravděpodobnost realizace jednodenního výletu do oblasti Soutoku mají obyvatelé z Jihomoravského a Zlínského kraje, tedy obyvatelé s poloměrem dojezdnosti do cca 100 km, a z dalších dobře dostupných krajů jako je Olomoucký kraj a kraj Vysočina. U vícedenních návštěv je nejvyšší pravděpodobnost návštěvy Soutoku u obyvatel Jihomoravského, Zlínského kraje a Olomouckého kraje, dále v pořadí z kraje Vysočina, Moravskoslezského kraje, Jihočeského a Pardubického kraje. Zde se jedná o zastoupení krajů s poloměrem dojezdnosti do oblasti Soutoku do cca 200 km.

Graf 38 – Průměrné hodnoty pravděpodobnosti aktuální volby oblasti Soutoku pro realizaci jednodenního nebo vícedenního výletu predikované RUM TCM modelem v krajské struktuře podle místa bydliště návštěvníka s 95% intervaly spolehlivosti.

V tabulce 25 jsou prezentovány odhady návštěvnosti modelem náhodného užitku RUM TCM strukturované podle typu – jednodenní nebo vícedenní – a podle kraje bydliště návštěvníka. Podle tohoto hlediska je návštěvnost členěna na návštěvníky z Jihomoravského a Zlínského kraje a z ostatních krajů. Návštěvnosti z Jihomoravského a Zlínského kraje pro současný (výchozí) stav ochrany odpovídá cca 152 tis. osobo-dnů, což představuje 51 % z celkové návštěvnosti území Soutoku. V tomto případě je velice dobrá shoda modelu s pozorovaným zastoupením této skupiny návštěvníků ve výběrovém vzorku rekrutovaného v *on-site* šetření, kdy relativní četnost návštěvníků z Jihomoravského a Zlínského kraje je 52 %. Pro současný stav ochrany území je odhadnuta vícedenní návštěvnost Soutoku na téměř 192 tis. osobo-dnů, což odpovídá 64 % z celkové návštěvnosti území. Pozorované zastoupení vícedenní návštěvnosti ve výběrovém vzorku činí 77 %.

RUM TCM model byl rovněž kalibrován odhadnutými parametry podmíněného logitového modelu na datech z výběrového experimentu současných návštěvníků Soutoku (tabulka 21) a na datech z výběrového experimentu obecné populace ČR, tj. potenciálních návštěvníků Soutoku (tabulka 22). Následně byla kalibrováním RUM TCM modelem vyhodnocena

změna současné roční návštěvnosti Soutoku – diferencovaná dle krajů bydliště a typu návštěvníka – podle jednotlivých variant ochrany území (tabulka 25).

Tabulka 25 – Celková roční návštěvnost a potenciální návštěvnost diferencovaná podle typu návštěvníka, kraje bydliště návštěvníka a varianty ochrany území Soutoku (počty návštěvníků v osobo-dnech za rok).

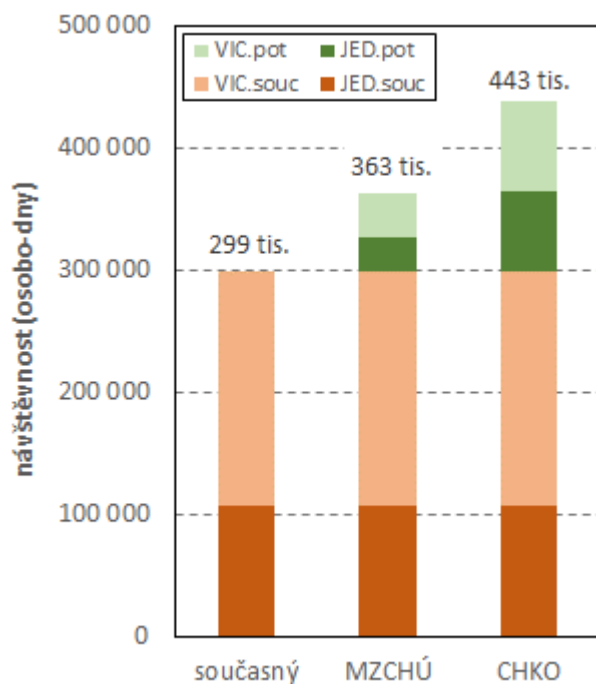
Typ návštěvníka / varianta ochrany		Návštěvnost celkem			Potenciální návštěvnost		
		jednodenní	vícedenní	celkem	jednodenní	vícedenní	celkem
Současný stav	JHM+ZLI	74 320	78 500	152 819	-	-	-
	ostatní	32 464	113 445	145 910	-	-	-
	celkem	106 784	191 945	298 729	-	-	-
MZCHÚ	JHM+ZLI	94 529	93 154	187 684	20 210	14 655	34 865
	ostatní	40 655	134 701	175 356	8 191	21 255	29 446
	celkem	135 185	227 855	363 040	28 401	35 910	64 311
CHKO	JHM+ZLI	121 071	110 522	231 594	46 752	32 023	78 774
	ostatní	51 176	159 928	211 104	18 712	46 482	65 194
	celkem	172 247	270 450	442 697	65 463	78 505	143 968

Pozn.: JHM – Jihomoravský kraj, ZLI – Zlínský kraj.

Varianta ochrany území ve formě vyhlášení MZCHÚ zvýší návštěvnost území Soutoku o 22 %, tj. v důsledku navrhované varianty se zvýší roční návštěvnost o cca 64 tis. osobo-dnů. Jednodenní návštěvnost území se zvýší o 27 %, zejména se jedná o jednodenní návštěvníky z Jihomoravského nebo Zlínského kraje. Vícedenní návštěvnost území se zvýší o 19 %, přičemž převažují návštěvníci z ostatních vzdálenějších krajů, než je Jihomoravský nebo Zlínský kraj. Celková roční návštěvnost je v této variantě po započtení současné a potenciální návštěvnosti 363 tis. osobo-dnů (viz graf 39).

Varianta ochrany území ve formě vyhlášení CHKO zvýší roční návštěvnost území Soutoku o 144 tis. osobo-dnů, tj. v důsledku takto realizované podoby ochrany dojde k nárůstu návštěvnosti o 48 %. U jednodenní návštěvnosti území dojde k nárůstu o 61 %, jedná se ze 71 % o návštěvníky z Jihomoravského nebo Zlínského kraje. Vícedenní návštěvnost území se zvýší o 41 %, kdy ze 60 % se jedná o návštěvníky z ostatních vzdálenějších krajů, než je Jihomoravský nebo Zlínský kraj. Celková roční návštěvnost činí v této variantě po započtení současné a potenciální návštěvnosti 443 tis. osobo-dnů (viz graf 39).

Graf 39 – Porovnání současné celkové roční návštěvnosti (jednodenní a vícedenní) a změny počtu návštěvníků (tzv. potenciální návštěvníci) dle jednotlivých variant ochrany území Soutoku (v osobo-dnech za rok).

Pozn.: JED.souc – jednodenní návštěvníci ve smyslu současného stavu ochrany území, VIC.souc – vícedenní návštěvníci ve smyslu současného stavu ochrany území, JED.pot – potenciální jednodenní návštěvníci ve smyslu navrhované varianty ochrany území, VIC.pot – potenciální vícedenní návštěvníci ve smyslu navrhované varianty ochrany území.

5. Vyhodnocení efektu vyhlášení CHKO Soutok na hospodařící subjekty v oblasti cestovního ruchu v řešeném území

Regionální ekonomické efekty, které jsou generovány výdaji návštěvníků oblasti Soutoku, byly vyhodnoceny pro stávající stav ochrany území Soutoku a pro navrhované varianty ochrany ve formě vyhlášení CHKO, resp. MZCHÚ. Výpočet regionálních ekonomických efektů vychází z meziodvětvové národní a regionální (input-output, I-O) analýzy. Na základě I-O analýzy byly odvozeny multiplikátory přímých a nepřímých dopadů pro jednotlivé typy výdajů návštěvníků, které byly zjišťovány v dotazníkovém terénním šetření *Rekreace Soutok 2021*. Jedná se o výdaje za ubytování (u vícedenních pobytů), stravování, dopravu, parkovné, nákup suvenýrů, vstupné a další služby a ostatní výdaje, které byly návštěvníky Soutoku utraceny během jejich výletů či pobytů přímo v regionu Soutoku. Ekonomické efekty jsou měřeny jako roční efekty a jsou vyjádřeny v cenách roku 2021.

Výpočet ekonomických efektů je odvozen z hrubé přidané hodnoty a mezispotřeby odvětví, jejichž zboží a služby jsou nakupovány návštěvníky ve zkoumaném regionu Soutoku – území měst a obcí nacházejících se na území CHKO Soutok a v její bezprostřední blízkosti (blíže území reprezentuje mapa v příloze 2) – během jejich výletů a pobytů. Sledovány jsou jednak přímé efekty (ekonomické dopady 1. stupně), tedy změny v ekonomice regionu v důsledku přímých výdajů návštěvníků oblasti Soutoku, ale i nepřímé efekty (ekonomické dopady 2. stupně a dalších řádů), které představují změny v regionální ekonomice vlivem produkce navazujících odvětví. Přímé efekty jsou spojeny s výdaji jednodenních a pobytových návštěvníků plynoucí regionálním poskytovatelům turistických produktů a služeb (např. sektor ubytování či stravování), nepřímé efekty reprezentují zvýšení obrátu u dodavatelů těmto poskytovatelům turistických produktů a služeb.

Z pohledu analýzy ekonomických dopadů v důsledku přímých výdajů návštěvníků v regionu Soutoku jsou sledovány dopady na zvýšení celkové produkce (obratu) ekonomiky regionu, hrubé přidané hodnoty (resp. hrubého domácího produktu – HDP), regionálního důchodu, který je tvořen mzdami a platy zaměstnanců a zisky firem a podnikatelů, mzdových příjmů zaměstnanců a zaměstnanosti.

5.1 Metodologie řešení

Region Soutoku byl vymezen pro účely výpočtu ekonomických efektů, vyvolaných poptávkou návštěvníků Soutoku, jako katastrální území měst a obcí, na jejichž administrativním území se celá CHKO nachází, včetně měst a obcí, které se nacházejí v bezprostřední blízkosti dané oblasti. Pro výpočet ekonomických efektů návštěvníků regionu Soutoku byly zvoleny metodické postupy založené na meziodvětvové analýze (input-output, I-O analýza) toků zboží a služeb mezi jednotlivými odvětvími české ekonomiky a mezi jednotlivými odvětvími ekonomiky Jihomoravského kraje (podle Raabová, 2013). Tato metoda umožňuje zjistit, jaký bude mít zvýšení poptávky po sledovaných produktech a službách díky návštěvníkům oblasti Soutoku celkový dopad na řadu souhrnných ukazatelů výkonnosti jak národní, tak i regionální ekonomiky, jako je zvýšení produkce (obrat), hrubé

přidané hodnoty (resp. HDP), zaměstnanosti, mzdových příjmů zaměstnanců či zisků firem a podniků v národní ekonomice (nebo přímo v určitém regionu, pokud známe regionální toky produkce).

Výhodou I-O analýzy je zejména to, že díky ní lze zjistit přímé i nepřímé dopady způsobené ekonomickou aktivitou navazujícího řetězce subdodavatelů všech produktů a služeb potřebných k zajištění nabídky aktivit cestovního ruchu a služeb pro návštěvníky, tzn. i multiplikačních efektů.

Souhrnné vstupní údaje o výdajích návštěvníků oblasti Soutoku byly proto podrobeny meziodvětvové (input-output) analýze, která vychází ze statistik národních účtů a tabulek dodávek a užití Českého statistického úřadu (ČSÚ), ve kterých jsou zaznamenány toky zboží a služeb mezi jednotlivými odvětvími české ekonomiky. Sledovanými ukazateli ekonomických dopadů zvýšení poptávky v regionu díky návštěvníkům oblasti Soutoku byly:

- Celková hodnota produkce, jež zahrnuje i veškerou mezispotřebu.
- Hrubá přidaná hodnota (HPH), která nezahrnuje mezispotřebu. HPH odpovídá přibližně hrubému domácímu produktu (HDP), kdy HDP tvoří jak HPH, tak čisté daně na produkty.
- Celkový důchod, který je tvořen mzdami a platy zaměstnanců, zisky firem a podniků, které jsou počítány jako čistý provozní přebytek, a smíšeným důchodem drobných podnikatelů (fyzických osob).
- Mzdové příjmy zaměstnanců, které tvoří mzdy, platy a sociální příspěvky (tzv. náhrady zaměstnancům dle Metodiky národních účtů ČSÚ).
- Zaměstnanost, která je představována tvorbou nových celoročních pracovních míst přepočítaných na plný pracovní úvazek.

Pro přesnější odhad multiplikačních efektů byla rovněž zohledněna specifika regionální struktury ekonomiky (produkce, hrubé přidané hodnoty, zaměstnanosti) Jihomoravského kraje, na jehož území region Soutoku leží, s využitím regionálních input-output tabulek.

Výpočtu ekonomických dopadů předcházelo očištění jednotlivých jednotkových výdajů návštěvníků (resp. kupních cen sledovaných produktů a služeb) od (bližší viz Raabová, 2013):

- daně z přidané hodnoty – použity aktuální sazby DPH pro jednotlivé produkty a služby,
- případné obchodní marže u zboží nakupovaných v malo a velkoobchodech dle statistických dat (ČSÚ, 2020h) o průměrných obchodních maržích jednotlivých produktů,
- podílu zahraničního a meziregionálního importu na celkové produkci produktů v daném kraji – použita data z regionálních symetrických input-output tabulek pro Jihomoravský kraj (Fischer et al., 2018).

5.2 Použitá data

Pro výpočet ekonomických dopadů byla použita data z monitoringu současné návštěvnosti v oblasti Soutoku a predikované odhady změn návštěvnosti vlivem navrhovaných variant ochrany území, tzv. potenciální návštěvnost (viz kap. 3 a kap. 4.2.3), a to:

- Průměrné výdaje návštěvníků na osobu a den (brutto a netto) pro 7 kategorií výdajů ve struktuře dle typu návštěvníka – jednodenní a vícedenní hosté. Z výdajů byly sledovány výdaje za ubytování u vícedenních návštěvníků, dále pro obě skupiny návštěvníků výdaje za stravování (jídlo a nápoje), výdaje na dopravu (především tankování pohonných hmot), poplatky za parkovné, nákup suvenýrů, vstupné a další poplatky (vstupné do kulturních památek a muzeí, půjčovné sportovního vybavení, místní poplatky apod.) a ostatní nerozlišené výdaje.
- Počty současných návštěvníků za sledované období 2020/2021 (tj. za období od druhé poloviny září 2020 do první poloviny září 2021) odvozených z dat kontinuálního monitoringu a dotazníkového terénního šetření a následné extrapolace ve struktuře jednodenní a pobytové návštěvníci.
- Změna ročního počtu návštěvníků oblasti Soutoku, tzv. potenciální návštěvníci, v důsledku navrhovaných variant ochrany území ve formě vyhlášení CHKO, resp. MZCHÚ, odvozena z dat dotazníkového šetření na obecné populaci a následné predikci modelem náhodného užítu ve struktuře jednodenních a vícedenních návštěvníků.

Další vstupní data, potřebná pro samotnou ekonomickou analýzu a výpočty, byla získána zejména z veřejné databáze a odvětvových statistik ČSÚ. Jde o datové zdroje týkající se organizační statistiky a meziodvětvové (input-output) analýzy vycházející ze statistik národních účtů ČSÚ, konkrétně:

- počty ekonomických subjektů ve zkoumaných okresech (ČSÚ, 2020a),
- symetrické tabulky Input-Output typu produkt x produkt v podrobném produktovém členění – CPA 184 – pro rok 2015 (ČSÚ, 2020b, 2020c, 2020d, 2020e),
- počty zaměstnanců v odvětvích členěných podle ekonomické činnosti (sekce CZ-NACE) a krajů (ČSÚ, 2020f, 2020g).

Dále byly využity výstupy výzkumného projektu VŠE v Praze Regionalizace odhadu hrubého domácího produktu výdajovou metodou včetně experimentálně sestavených regionálních input-output tabulek (Fischer et al., 2018), zejména pak regionální symetrické input-output tabulky pro Jihomoravský kraj v produktovém členění CPA 19 pro rok 2013.

Multiplikátory¹¹ odvozené na základě národní a regionální I-O analýzy, které byly následně použity pro výpočet přímých, nepřímých a celkových dopadů návštěvnosti na ekonomiku regionu Soutoku, jsou představeny pro sledované ekonomické ukazatele ve struktuře zkoumaných výdajů v tabulce 26.

---

¹¹ Multiplikátor vyjadřuje změnu sledovaného ekonomického ukazatele, pokud dojde ke zvýšení výdajů dané položky o 1 Kč.

Tabulka 26 – Odvozené multiplikátory pro výpočet ekonomických dopadů výdajů návštěvníků oblasti Soutoku na ekonomiku regionu Soutoku.

Kategorie výdajů / multiplikátor	Multipl. produkce	Multiplikátor hrubé přidané hodnoty		Multiplikátor důchodu		Multiplikátor mzdových příjmů		Multiplikátor zaměstnanosti	
	celkový	přímý	nepřímý	přímý	nepřímý	přímý	nepřímý	přímý	nepřímý
Ubytování	1,605	0,269	0,232	0,184	0,159	0,112	0,059	0,399	0,163
Stravování	1,790	0,405	0,246	0,352	0,176	0,153	0,071	0,399	0,213
Doprava	1,717	0,028	0,068	0,016	0,046	0,005	0,019	0,187	0,075
Parkovné	1,524	0,765	0,181	0,374	0,123	0,370	0,059	0,903	0,148
Suvenýry	2,112	0,332	0,306	0,258	0,224	0,123	0,093	0,342	0,263
Vstupné	1,705	0,619	0,229	0,302	0,159	0,314	0,065	0,611	0,161
Ostatní výdaje	2,112	0,332	0,306	0,258	0,224	0,123	0,093	0,342	0,263

Uvedené multiplikátory regionálních ekonomických efektů návštěvnosti Soutoku v tabulce 26 jsou srovnatelné s výší multiplikátorů, které byly odvozené pro výpočet ekonomických efektů návštěvnosti NP Šumava (Melichar a Pavelčík, 2020). Ekonomické efekty návštěvnosti v NP Šumava byly sledovány v rámci přeshraničního socioekonomického monitoringu v NP Šumava a Bavorský les v letech 2017-2019 (Porst a kol., 2020). Srovnání lze ilustrovat na multiplikátoru produkce, pro další typy multiplikátorů je porovnání obdobné. U výdajů na ubytování, stravování a vstupné je hodnota multiplikátoru produkce pro ekonomiku regionu NP Šumava ve srovnání s regionem Soutoku mírně vyšší – u ubytování a stravování o 7 %, u vstupného o 29 %. U dalších srovnatelných položek je naopak nepatrně vyšší multiplikátor produkce pro ekonomiku regionu Soutoku – u dopravy o 15 %, u parkovného o 2 %, u suvenýrů o 5 % a u ostatních výdajů o 19 %.

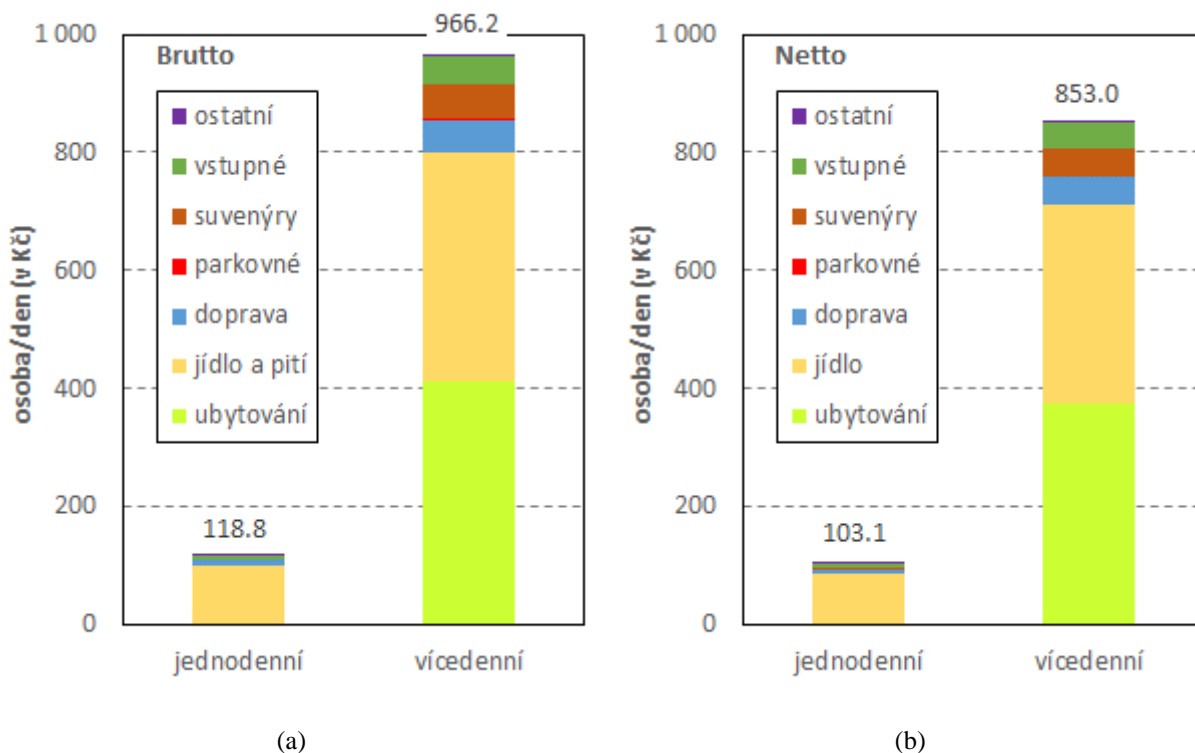
5.3 Vyhodnocení efektu vyhlášení CHKO a MZCHÚ na celkové výdaje návštěvníků Soutoku

Výdaje zjišťované v dotazníkovém terénním šetření u současných návštěvníků oblasti Soutoku jsou vyjádřeny v kupních cenách daných produktů a služeb k cenové hladině roku 2021 (brutto vyjádření, resp. hrubé výdaje). Dle použité metodologie (Raabová, 2013) byly výdaje v brutto vyjádření očištěny o daň z přidané hodnoty, dále pak o obchodní marže v sektoru ubytování, stravování a maloobchodu, a o podíl zahraničního a meziregionálního dovozu na celkovém regionálním produktu (netto vyjádření, resp. čisté výdaje). Průměrné výdaje současných návštěvníků přepočtené na osobu a den vyjádřené v kupních cenách (brutto) a očištěné o zmíněné korekce (netto) a jejich struktura dle jednotlivých výdajových položek a typu návštěvníka jsou zobrazeny v grafu 40.

Průměrné výdaje na osobu a den u jednodenních výletů činí v brutto vyjádření necelých 119 Kč (graf 40a), v netto vyjádření 103 Kč (graf 40b). Celých 85 % z této částky tvoří výdaje jednodenních návštěvníků na jídlo a nápoje. U vícedenních pobytů jsou průměrné výdaje na osobu a den ve výši 966 Kč v brutto vyjádření (graf 40a), v netto vyjádření jsou 853

Kč (graf 40b). Výdaje za ubytování se podílí na této částce 43 % a výdaje za jídlo a nápoje 40 %.

Graf 40 – Jednotkové výdaje návštěvníků oblasti Soutoku v brutto a netto vyjádření (v cenách roku 2021).

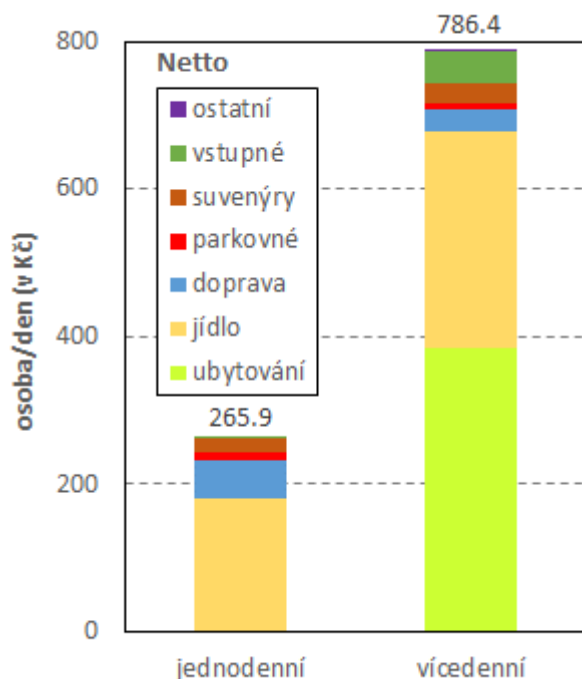

V grafu 41 jsou pro porovnání vyneseny výdaje návštěvníků NP Šumava v netto vyjádření, které byly zjištěny v rámci přeshraničního socioekonomického monitoringu v NP Šumava a Bavorský les v letech 2017-2019 (Porst a kol., 2020).

Výdaje jednodenních návštěvníků na osobu a den činí 266 Kč a jsou 2,6x vyšší, než je tomu u jednodenních návštěvníků Soutoku. Výdaje za jídlo a nápoje se podílí na této částce 68 % a výdaje za dopravu 19 %. Výdaje za jídlo a nápoje jsou 2x vyšší, než je tomu u návštěvníků Soutoku. Výrazně vyšší jsou i výdaje za dopravu, které jsou více jak 7x vyšší než v případě Soutoku. Výdaje za suvenýry jsou 16x a platby za parkovné 39x vyšší než u návštěvníků Soutoku. Naopak platby za vstupné jsou v porovnání se Soutokem o 40 % nižší.

Výdaje vícedenních návštěvníků na osobu a den jsou 786 Kč a jsou v porovnání se Soutokem o 10 % nižší. Výdaje za ubytování a výdaje za vstupné jsou u obou oblastí srovnatelné. Výdaje za jídlo a nápoje jsou o 10 %, za dopravu o 40 % a za nákup suvenýrů o 50 % nižší než u návštěvníků Soutoku. Naopak platby za parkovné jsou téměř 4x vyšší než v případě Soutoku.

Graf 41 – Jednotkové výdaje jednodenních a vícedenních návštěvníků NP Šumava v netto vyjádření (v cenách roku 2021).

Výsledné roční výdaje celkem vyjádřené v kupních cenách (brutto) a očištěné o zmíněné korekce (netto) jsou uvedeny v tabulce 27. Pro stávající stav ochrany oblasti Soutoku činí vypočtené roční výdaje generované současnými návštěvníky území v původních kupních cenách 198,1 mil. Kč, z čehož 94 % tvoří výdaje vícedenních návštěvníků. Tomu odpovídají čisté výdaje, které jsou očištěné o dané korekce ve výši 120,4 mil. Kč. V případě čistých výdajů se jedná o přímý dopad vyvolaný výdaji návštěvníků Soutoku na zvýšení produkce (obratu) ekonomiky regionu (viz tabulka 28).

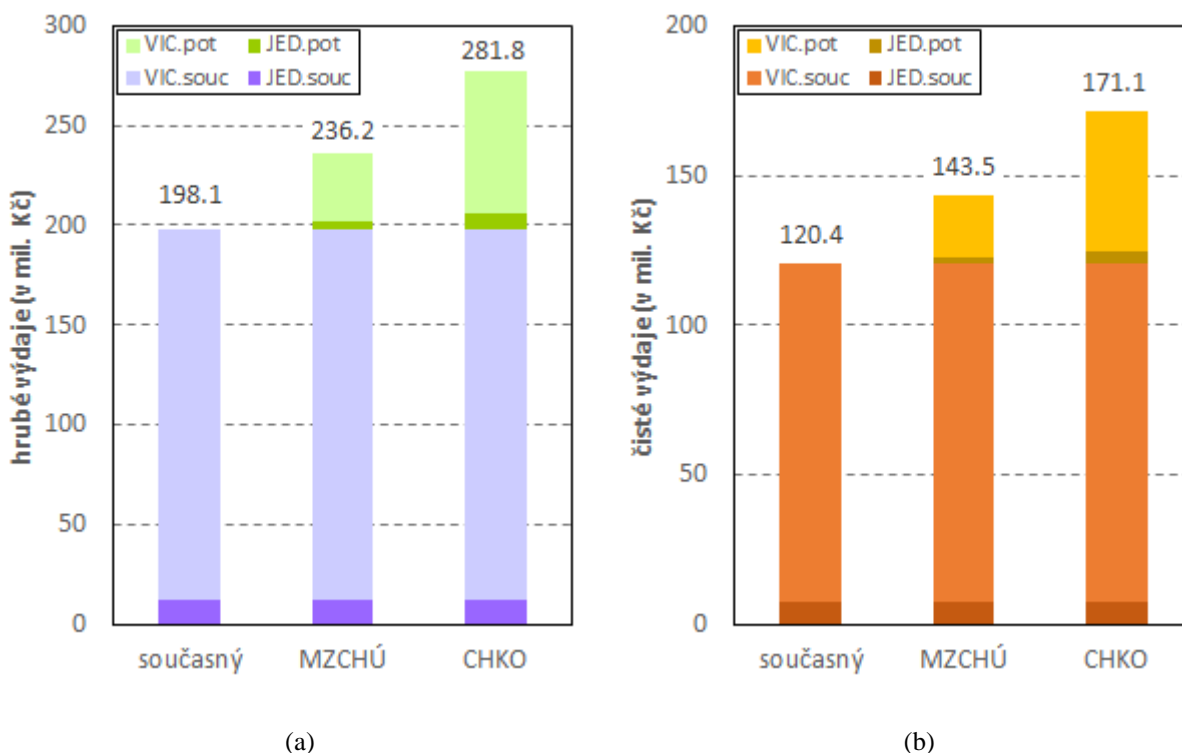
Tabulka 27 – Celkové roční výdaje návštěvníků v původních hodnotách a v čistém vyjádření podle typu návštěvníka a varianty ochrany (v mil. Kč, ceny roku 2021).

Typ návštěvníka / varianta ochrany	Současný stav		MZCHÚ		CHKO	
	hrubé	čisté	hrubé	čisté	hrubé	čisté
Návštěvnost celkem, z toho	198.13	120.37	236.20	143.47	281.76	171.11
jednodenní	12.68	7.40	16.06	9.37	20.46	11.94
vícedenní	185.45	112.97	220.15	134.10	261.30	159.17
Potenciální návštěvnost, z toho	-	-	38.07	23.10	83.62	50.74
jednodenní	-	-	3.37	1.97	7.78	4.54
vícedenní	-	-	34.69	21.13	75.85	46.20

Zvýšení ročního počtu návštěvníků oblasti Soutoku v důsledku navrhované varianty ochrany území ve formě vyhlášení MZCHÚ zvýší celkové roční výdaje vyjádřené v kupních cenách na 236,2 mil. Kč. Potenciální návštěvnost v této variantě zvýší hrubé výdaje o 38,1

mil. Kč (tabulka 27 a graf 42a). Jak ukazuje graf 42b, této variantě ochrany odpovídají čisté výdaje ve výši 143,5 mil. Kč, tedy potenciální návštěvnost vygeneruje o 23,1 mil. Kč čistých výdajů více oproti současnému stavu.

Graf 42 – Porovnání celkových ročních hrubých a čistých výdajů návštěvníků Soutoku podle variant ochrany území (v mil. Kč, ceny roku 2021).

Pozn.: JED.souc – jednodenní návštěvníci ve smyslu současného stavu ochrany území, VIC.souc – vícedenní návštěvníci ve smyslu současného stavu ochrany území, JED.pot – potenciální jednodenní návštěvníci ve smyslu navrhované varianty ochrany území, VIC.pot – potenciální vícedenní návštěvníci ve smyslu navrhované varianty ochrany území.

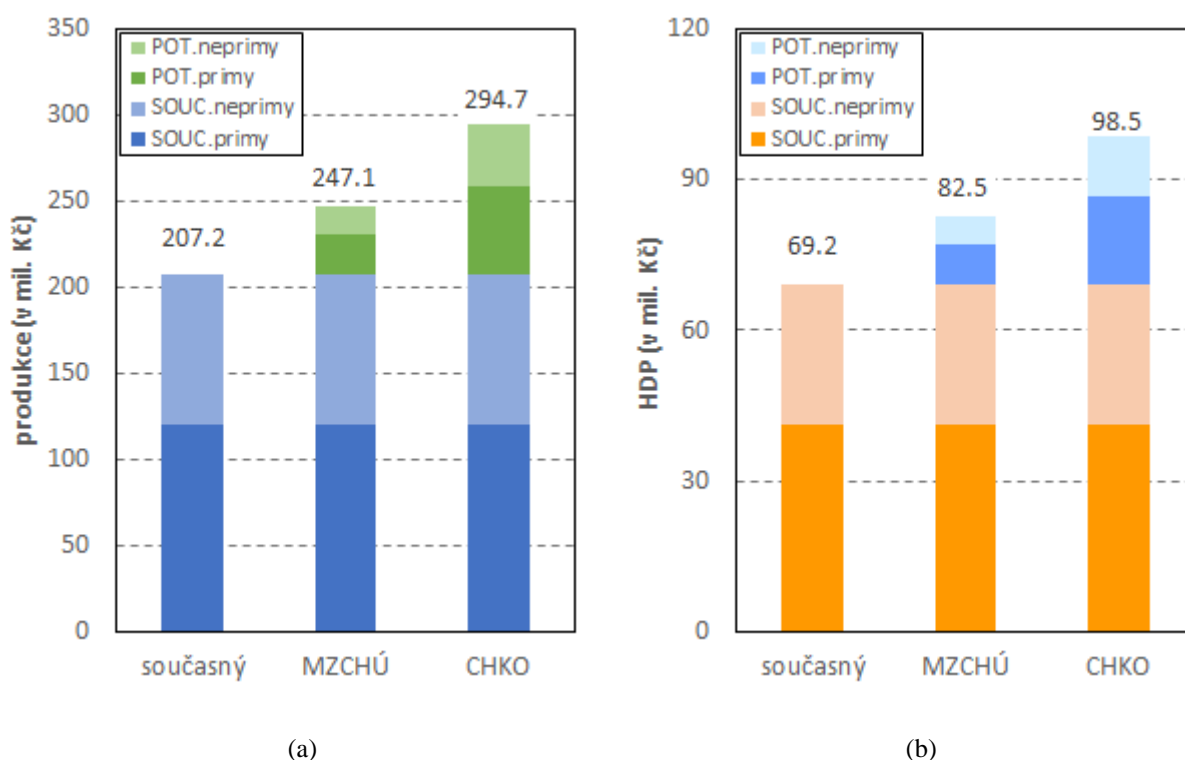
V případě navrhované varianty ochrany území ve formě vyhlášení CHKO se zvýší hrubé roční výdaje návštěvníků na 281,8 mil. Kč (graf 42a). Potenciální návštěvnost v této variantě ochrany zvýší hrubé výdaje o více jak 83,6 mil. Kč, kdy z 91 % se na těchto dodatečných výdajích podílí vícedenní návštěvníci. Pro tuto variantu ochrany jsou přímé dopady vyvolané návštěvníky Soutoku 171,1 mil. Kč (graf 42b). Oproti současnému stavu ochrany území Soutoku se jedná o dodatečné zvýšení čistých výdajů generované potenciální návštěvností o 50,7 mil. Kč.

5.4 Vyhodnocení primárních a sekundárních ekonomických efektů návštěvnosti Soutoku v návaznosti na vyhlášení CHKO a MZCHÚ

5.4.1 Ekonomické dopady výdajů návštěvníků na produkci a hrubou přidanou hodnotu

Roční hrubé výdaje ve výši 198 mil. Kč (tabulka 27) utracené návštěvníky Soutoku během sledovaného období 2020/2021 v regionu Soutoku způsobily zvýšení roční produkce (obratu) regionální ekonomiky o 207,2 mil. Kč (viz graf 43a). Výdaje ve výši 120,4 mil. Kč plynuly regionálním poskytovatelům turistických produktů a služeb, zejména pak do sektoru ubytování a stravování, které se podílí na zvýšení přímého obratu (produkci) 83 %. Jedná se o tzv. přímé dopady návštěvnosti. Nepřímé dopady ve formě zvýšení obratu u dodavatelů těchto poskytovatelů turistických produktů a služeb činily 86,9 mil. Kč. Výdaje vícedenních návštěvníků se podílí na tvorbě produkce regionální ekonomiky z 94 %.

Graf 43 – Porovnání ekonomického dopadu návštěvníků Soutoku dle variant ochrany území na roční produkci (obrat) ekonomiky regionu Soutoku a na roční hrubou přidanou hodnotu (res. HDP) regionu Soutoku (v mil. Kč, ceny roku 2021).

Pozn.: SOUC.primy – přímý dopad současné návštěvnosti na změnu ekonomického ukazatele, SOUC.neprimy – nepřímý dopad současné návštěvnosti na změnu ekonomického ukazatele, POT.primy – přímý dopad potenciální návštěvnosti ve smyslu navrhované varianty ochrany území na změnu ekonomického ukazatele, POT.neprimy – nepřímý dopad potenciální návštěvnosti ve smyslu navrhované varianty ochrany území na změnu ekonomického ukazatele.

Varianta ochrany území ve formě vyhlášení MZCHÚ vlivem nárůstu ročního počtu návštěvníků v oblasti Soutoku zvýší produkci regionální ekonomiky o 19,2 %. Produkce se

zvýší o 39,8 mil. Kč na 247,1 mil. Kč (graf 43a). Přímé dopady se podílí na zvýšení produkce 58 %, nepřímé dopady se podílí 42 %.

Varianta ochrany formou vyhlášení CHKO zvýší produkci regionální ekonomiky o 42,2 %. Dojde ke zvýšení produkce o 87,5 mil. Kč na 294,7 mil. Kč (graf 43a). Struktura přímých a nepřímých dopadů je shodná s variantou MZCHÚ. Přímé dopady se podílí na zvýšení produkce o 50,7 mil. Kč, nepřímé pak o 36,7 mil. Kč.

Ukazatel hrubé přidané hodnoty započítává oproti ukazateli produkce mezispotřebu vstupů pouze jednou, proto nedochází k nadhodnocení dopadů jako v případě multiplikátoru produkce. V tomto smyslu výdaje návštěvníků oblasti Soutoku během sledovaného období 2020/2021 vyvolaly celkový dopad na zvýšení roční hrubé přidané hodnoty (resp. HDP) regionální ekonomiky ve výši 69,2 mil. Kč (viz graf 43b). Odečteme-li těchto 69,2 mil. Kč od celkového dopadu na zvýšení produkce (207,2 mil. Kč), získáme hodnotu mezispotřeby ve výši 138 mil. Kč, tedy hodnotu nákupu produktů a služeb od navazujících odvětví. Přímé dopady návštěvnosti se podílí na tvorbě HDP 41 mil. Kč, nepřímé dopady se podílí na zvýšení HDP o 28,2 mil. Kč.

Varianta ochrany MCHÚ zvýší HDP ekonomiky regionu Soutoku o 13,3 mil. Kč na 82,5 mil. Kč (graf 43b), kdy přímé dopady návštěvnosti na zvýšení HDP činí 7,9 mil. Kč a nepřímé jsou 5,4 mil. Kč.

Oproti současnému stavu ochrany území varianta ochrany vyhlášením CHKO zvýší HDP o 29,3 mil. Kč na 98,5 mil. Kč, kdy přímé dopady se na tvorbě HDP podílí 59 %, nepřímé se podílí 41 % (graf 43b).

5.4.2 Ekonomické dopady výdajů návštěvníků na regionální důchod

Ekonomické dopady výdajů návštěvníků na důchod (příjem) regionu zahrnují oproti hrubé přidané hodnotě pouze příjmy zaměstnanců ve formě mezd a platů a zisky firem a podniků. Mzdové příjmy zaměstnanců a zisk firem a drobných podnikatelů se přímo i nepřímo (zprostředkovaně) zvýšily v důsledku výdajů návštěvníků Soutoku během sledovaného období 2020/2021 o 50,8 mil. Kč (graf 44a). Z toho přímé dopady na zvýšení regionálního důchodu činily 31 mil. Kč, nepřímé dopady pak 19,8 mil. Kč.

Varianta ochrany území ve formě vyhlášení MZCHÚ zvýší roční regionální důchod o 9,8 mil. Kč na 60,6 mil. Kč. Z toho přímé dopady činí 6 mil. Kč, nepřímé dopady tvoří 3,8 mil. Kč z celkového zvýšení regionálního důchodu. Varianta ochrany ve formě vyhlášení CHKO zvýší regionální důchod o 21,5 mil. Kč na 72,3 mil. Kč. Přímé efekty jsou 13,2 mil. Kč, nepřímé efekty jsou 8,4 mil. Kč (graf 44a).

5.4.3 Ekonomické dopady výdajů návštěvníků na zaměstnanost a mzdové příjmy zaměstnanců

Budeme-li sledovat ekonomické dopady vyvolané výdaji návštěvníků oblasti Soutoku za sledované období 2020/2021 ve formě zvýšení mzdových příjmů u zaměstnanců v odvětvích ubytování, stravování, dopravy apod. (přímý efekt) a navazujících odvětvích (nepřímý efekt), pak celkové dopady na zvýšení náhrad zaměstnancům v regionu Soutoku činily 24,3 mil. Kč

(viz graf 44b). Z toho významnou část tvořily přímé efekty ve výši 16,6 mil. Kč, zejména pak přímé efekty v odvětví ubytování a stravování (80 % přímých efektů). Nepřímé efekty tvořily 7,8 mil. Kč.

Varianta ochrany území MZCHÚ zvýší roční mzdové příjmy o 4,7 mil. Kč na 16,6 mil. Kč. Z toho přímé dopady se podílí na zvýšení mezd 3,2 mil. Kč, nepřímé dopady jsou 1,5 mil. Kč. Varianta ochrany CHKO zvýší roční mzdové příjmy o 10,3 mil. Kč na 34,6 mil. Kč. Přímé efekty jsou 7 mil. Kč, nepřímé efekty jsou 3,3 mil. Kč (graf 44b).

Graf 44 – Porovnání ekonomického dopadu výdajů návštěvníků Soutoku dle variant ochrany území na roční důchod regionu Soutoku a na roční mzdové příjmy zaměstnanců v regionu Soutoku (v mil. Kč, ceny roku 2021).

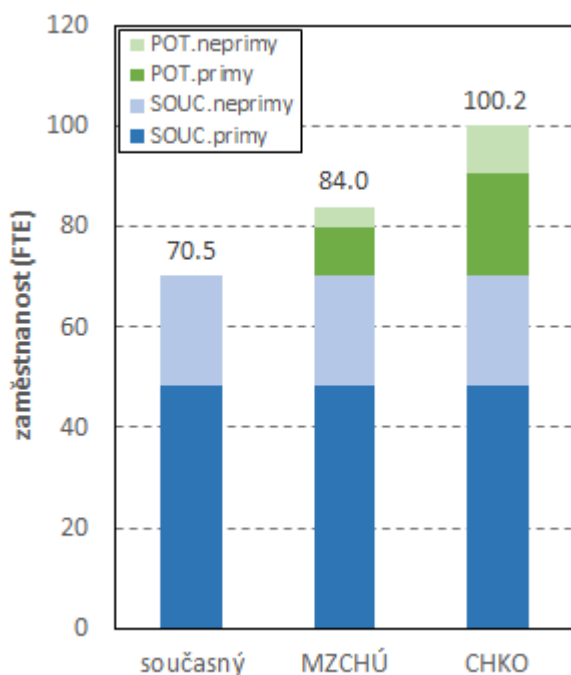
Pozn.: SOUC.primy – přímý dopad současné návštěvnosti na změnu ekonomického ukazatele, SOUC.neprimy – nepřímý dopad současné návštěvnosti na změnu ekonomického ukazatele, POT.primy – přímý dopad potenciální návštěvnosti ve smyslu navrhované varianty ochrany území na změnu ekonomického ukazatele, POT.neprimy – nepřímý dopad potenciální návštěvnosti ve smyslu navrhované varianty ochrany území na změnu ekonomického ukazatele.

Výdaje návštěvníků v regionu Soutoku přispěly ve sledovaném období 2020/2021 k tvorbě, resp. zachování 48,2 pracovních míst v odvětvích ubytování, stravování, dopravy, poskytování pohonných hmot apod. (přímé dopady). Sektor ubytování a stravování se podílel na přímých efektech 83 %. Nepřímé dopady ve formě tvorby či zachování pracovních míst v navazujících odvětvích činily 22,2 pracovníků na plný úvazek (FTE). Celkem dopad na zvýšení zaměstnanosti v regionu Soutoku činil 70,5 pracovních míst na plný úvazek (graf 45).

V porovnání se současným stavem ochrany území varianta vyhlášení MZCHÚ zvýší počty pracovních míst o 13,5 FTE, varianta vyhlášení CHKO zvýší počty pracovních míst o 29,7

FTE. V případě varianty MZCHÚ přímé dopady na tomto zvýšení činí 9,3 FTE, u varianty CHKO se přímé dopady podílí 20,3 FTE (graf 45).

Graf 45 – Porovnání ekonomického dopadu výdajů návštěvníků Soutoku dle variant ochrany území na roční zaměstnanost (tvorbu pracovních míst) v regionu Soutoku (počty pracovních míst, FTE, 2021).

Pozn: SOUC.primy – přímý dopad současné návštěvnosti na změnu ekonomického ukazatele, SOUC.neprimy – nepřímý dopad současné návštěvnosti na změnu ekonomického ukazatele, POT.primy – přímý dopad potenciální návštěvnosti ve smyslu navrhované varianty ochrany území na změnu ekonomického ukazatele, POT.neprimy – nepřímý dopad potenciální návštěvnosti ve smyslu navrhované varianty ochrany území na změnu ekonomického ukazatele.

FTE – plný pracovní úvazek (*full-time equivalent*).

5.4.4 Shrnutí

Během sledovaného období 2020/2021 oblast Soutoku navštívilo 298 729 návštěvníků, jejichž výdaje ve výši 198,1 mil. Kč přispěly ke zvýšení produkce (obratu) v regionu Soutoku celkem o 207,2 mil. Kč, včetně multiplikačních efektů. Přímé efekty na prvotní poskytovatele turistických produktů a služeb (v odvětvích ubytování, stravování, dopravy, maloobchodu, tankování pohonných hmot apod.) dosahovaly 120,4 mil. Kč. Z celkových dopadů na produkci připadlo 69,2 mil. Kč na celkové zvýšení hrubé přidané hodnoty, resp. hrubého domácího produktu ekonomiky regionu (viz tabulka 28).

Výdaje návštěvníků oblasti Soutoku rovněž přispěly ve sledovaném období 2020/2021 ke zvýšení příjmu v regionu ve výši 50,8 mil. Kč. Z toho 24,3 mil. Kč tvořily mzdové příjmy zaměstnanců přímých poskytovatelů turistických produktů a služeb a jejich subdodavatelů. Výdaje návštěvníků zároveň přispěly k tvorbě či zachování 70,5 pracovních míst v regionu Soutoku.

Tabulka 28 – Celkové roční ekonomické dopady výdajů návštěvníků Soutoku podle varianty ochrany území: dopady na produkci, HDP, regionální důchod, mzdy zaměstnanců a zaměstnanost (v Kč, ceny roku 2021).

Typ ekonomického efektu / varianta ochrany	Přímé dopady	Nepřímé dopady	Dopady celkem
Dopady na produkci			
Současný stav	120.37	86.88	207.25
MZCHÚ	143.47	103.59	247.06
CHKO	171.11	123.60	294.71
Dopady na HDP			
Současný stav	41.02	28.21	69.23
MZCHÚ	48.92	33.62	82.55
CHKO	58.40	40.10	98.50
Dopady na regionální důchod			
Současný stav	30.98	19.84	50.82
MZCHÚ	36.96	23.65	60.61
CHKO	44.14	28.21	72.35
Dopady na mzdy zaměstnanců			
Současný stav	16.59	7.75	24.35
MZCHÚ	19.79	9.24	29.03
CHKO	23.62	11.03	34.64
Dopady na zaměstnanost*			
Současný stav	48	22	70
MZCHÚ	58	27	84
CHKO	69	32	100

Pozn.: *Počty pracovních míst na plný pracovní úvazek.

Z pohledu návštěvnické struktury se na tvorbě ekonomických dopadů podílela především skupina nocujících hostů, jejíž podíl na jednotlivých ekonomických ukazatelích tvořil 94 %. Výdaje této návštěvnické skupiny za ubytování a stravování se podílely na celkové produkci (resp. i na ostatních sledovaných ekonomických veličinách) z více jak 76 %.

Vyhlášení MZCHÚ zvýší návštěvnost Soutoku o 22 %. Potenciální návštěvnost vlivem této navrhované formy ochrany přispěje ke zvýšení regionální produkce o 39,8 mil. Kč, kdy 13,3 mil. Kč z těchto dopadů připadne na zvýšení hrubého domácího produktu regionální ekonomiky Soutoku. Výdaje potenciálních návštěvníků rovněž přispějí ke zvýšení příjmu v regionu Soutoku ve výši 9,8 mil. Kč, z toho 4,7 mil. Kč tvoří mzdové příjmy zaměstnanců přímých poskytovatelů turistických produktů a služeb a jejich dodavatelů. Zároveň zvýšení celkových výdajů návštěvníků Soutoku přispěje k tvorbě či zachování 13,5 pracovních míst v regionu.

Vyhlášení CHKO zvýší návštěvnost Soutoku o 48 %. Potenciální návštěvnost vlivem této varianty ochrany území přispěje ke zvýšení regionální produkce o 87,5 mil. Kč, kdy 29,3 mil.

Kč z těchto dopadů připadne na zvýšení HDP ekonomiky regionu Soutoku. Na zvýšení regionální produkce a dalších ekonomických veličin se s více jak 74 % podílí výdaje vícedenních návštěvníků na ubytování a stravování. Výdaje potenciálních návštěvníků současně přispějí ke zvýšení regionálního příjmu ve výši 21,5 mil. Kč, z toho 10,3 mil. Kč tvoří mzdové příjmy zaměstnanců přímých poskytovatelů turistických produktů a služeb a jejich dodavatelů. Zvýšení celkových výdajů návštěvníků Soutoku přispěje k tvorbě či zachování 29,7 pracovních míst v regionu.

6. Vyhodnocení efektu vyhlášení CHKO Soutok na státní správu pro municipality a na vlastníky

Text této kapitoly vychází z interní analýzy AOPK ČR (AOPK, 2021). Vzhledem k tomu, že v současné době jsou v oblasti Soutoku již vyhlášena MZCHÚ všech kategorií a principiálně z hlediska efektu na státní správu pro municipality nepřináší rozšíření soustavy MZCHÚ nový stav, je v této kapitole porovnáván se stávajícím stavem pouze nový potenciální stav (vyhlášení CHKO Soutok).

6.1 Vyhodnocení dopadů pro municipality

6.1.1. Zvýšení zaměstnanosti a přímé ekonomické dopady

Tato podkapitola přináší přehled vlivů vyhlášení CHKO na zaměstnanost ve státní správě (zaměstnanost v regionu) a potenciál vybudování infrastruktury v lokalitě.

Při navržené velikosti CHKO Soutok 13,94 tis. ha vytvoří AOPK ČR nový organizační útvar – oddělení (Správa CHKO Soutok) s 10–14 pracovními místy na plný úvazek. Tato místa by byla obsazena pracovníky s odpovídajícím vysokoškolským vzděláním. Podle zkušenosti z jiných lokalit se bude jednat převážně o pracovníky z regionu (stávající či nově přistěhovalí). Obvyklá struktura pracovníků Správy CHKO zahrnuje vedoucího správy, botanika, zoologa, lesníka, vodohospodáře, krajinného ekologa, dendrologa, krajináře-urbanistu a další profese, z nichž některé mohou být podle charakteru prostředí konkrétní CHKO, a tím objemu konkrétní řešené agendy, alokovány i v násobných počtech. Při předpokladu vytvoření 10 nových pracovních míst tak vytvoření Správy CHKO přinese do regionu Soutoku celkem 6 140 000 Kč ročně¹².

Při hledání budovy pro plánovaný objekt Správy CHKO je vždy hledáno co nejekonomičtější řešení, jsou tedy zvažovány v pořadí postupu dle priorit následující varianty pořízení budovy:

- A) využití stávající budovy v majetku AOPK ČR,
- B) bezúplatná výpůjčka či převod majetku v rámci státu,
- C) pronájem budovy,
- D) nákup stávající budovy,
- E) nákup pozemku a stavba nové budovy.

V oblasti Soutoku není AOPK ČR příslušná k hospodaření s žádným objektem ve státním vlastnictví a varianta A tedy není reálná. Pokud by provedený průzkum neidentifikoval jinou vhodnou budovu ve státním vlastnictví, musela by AOPK ČR hledat krátkodobý pronájem a ve střednědobém horizontu (cca 5 let) realizovat nákup či stavbu nového objektu.

Hrubý odhad ročních nákladů na provoz budovy pro uvažovaný objekt Správy CHKO Soutok využívaný 10 zaměstnanci vychází na 125 000 Kč (plyn, elektrická energie, voda)

---

¹² Uvedeno podle průměrných ročních mzdových nákladů na zaměstnance AOPK ČR v roce 2020: hrubá mzda a odvody zaměstnavatele 614 000 Kč.

a nezahrnuje náklady na vybavení nábytkem a IT. Pro tento odhad byly pro vyčíslení provozních nákladů použity skutečné údaje z Centrální evidence administrativních budov (CRAB) pro variantu A (stávající budovy v majetku AOPK ČR) a využitelné do jisté míry i pro ostatní varianty. Některé uvedené náklady mohou představovat zvýšený příjem regionu v závislosti na výběru konkrétních dodavatelů.

Z výše uvedených variant představuje příjem do rozpočtu obce varianta C (pokud by měl pronajímatel sídlo v dané obci), případně potenciálně i varianty D a E, které ale nelze blíže kvantifikovat s ohledem na množství dosud zcela neznámých parametrů a v případě varianty E rovněž kvůli současné velmi dynamické situaci v oblasti stavebnictví.

Ve spolupráci s místními municipalitami bude v území na vhodném místě vybudováno návštěvnické středisko – Dům přírody Soutoku jako další stavba (nejde o stejnou stavbu jako sídlo Správy CHKO) v hodnotě 60 mil. Kč (podle nákladů obvyklých opatření) s přímým přínosem pro obce analogicky dle varianty způsobu pořízení objektu Správy CHKO a dle výběru konkrétních dodavatelů. Předpokládá se i vybudování další návštěvnické infrastruktury (naučné stezky, odpočinková místa, ptačí pozorovatelný apod.) s náklady v částkách odpovídajících rozsahu jednotlivých opatření (ten vyplyne z plánu péče o CHKO, resp. koncepce práce s návštěvnickou veřejností, které budou zpracovány v rámci procesu vyhlášení) a nákladům obvyklých opatření. V návštěvnickém centru budou vytvořena nejméně dvě nová pracovní místa. Ekonomický přínos do regionu je analogický výše vyčísleným nákladům na vytvoření pracovních míst na Správě CHKO.

6.1.2. Zvýšení dostupnosti dotačních zdrojů a prioritizace v dotačních programech

Vyhlášení zvláště chráněného území, ať už v kategorii CHKO nebo MZCHÚ, s sebou nese i dosažitelnost širšího spektra zdrojů financování pro činnosti potřebné k zachování přírodního a krajinného prostředí a také kompenzací za případná omezení.

V současné době je ve volné krajině možné péči o pozemky potřebnou z titulu ochrany přírody zajišťovat pomocí externích národních programů v gesci MŽP, a to především Programu péče o krajinu, Podprogramu pro zlepšování dochovaného přírodního a krajinného prostředí" (PPK B - volná krajina) a Programu obnovitelných funkcí krajiny (POPFK), a to konkrétně tří podprogramů (115 174 - Adaptace vodních ekosystémů na změnu klimatu, 115 175 - Adaptace nelesních ekosystémů na změnu klimatu, 115 176 - Adaptace lesních ekosystémů na změnu klimatu)¹³.

Další možností zajištění financování potřebného managementu je pak podání žádosti v rámci Operačního programu Životní prostředí (OPŽP). Zde je však často limitující dolní

---

¹³ Mimo chráněná území je opatření možné realizovat pouze se souhlasem vlastníka. Samotné podání žádosti představuje značnou administrativní zátěž, kterou musí podstoupit sám vlastník nebo subjekt, který bude management provádět, bez jistoty podpoření žádosti. Šance na získání finanční podpory je pak závislá na množství finančních prostředků a na počtu celkově podaných žádostí. Některá nutná opatření není možné z daných dotačních opatření provádět, nebo mají minimální možnost na realizaci vzhledem k objemu prostředků, který je k dispozici, a bodovému hodnocení programů.

finanční hranice pro projekt (250 tis. Kč) a také vyšší administrativní náročnost tohoto dotačního programu.

V případě zřízení CHKO Soutok by se orgánem ochrany přírody pro toto území stala AOPK ČR. To by umožnilo financovat potřebný management z národních dotačních programů v gesci MŽP zacílených na zvláště chráněná území národního významu, což by znamenalo jistotu financí pro zamýšlenou péči, a to především pro víceletá obnovní opatření. Toto nastavení umožňuje zasmulvnění péče přímo s vlastníky pozemků a využití dlouhodobých veřejnoprávních smluv.

Vyhlášením chráněného území by se zároveň otevřela v případě zájmu vlastníků možnost výkupů pozemků do státního vlastnictví.

Pořízení potřebných podkladových materiálů pro vyhlášení území je možné hradit z Programu péče o krajinu, Podprogramu pro naplňování opatření vyplývajících z plánů péče o zvláště chráněná území a jejich ochranná pásma a zajišťování opatření k podpoře předmětů ochrany ptačích oblastí a evropsky významných lokalit (PPK chráněná území – PPK A).

6.2 Zjednodušení zajištění státní správy

V případě zřízení CHKO Soutok bude AOPK ČR, respektive její příslušné regionální pracoviště (Správa CHKO), vykonávat činnost odborné organizace ochrany přírody v souladu s ustanoveními zákona o ochraně přírody a krajiny (zákon č. 114/1992 Sb., v platném znění) a dále vykonávat činnost speciální státní správy na úseku ochrany přírody a krajiny. Toto pracoviště bude hlavním orgánem k vyjadřování (viz také příloha č. 5, situace je popsána podle legislativy platné k 1. 1. 2022). Správní řízení či vydávání stanovisek budou probíhat obdobně jako na jiných úřadech, a to ve standardních lhůtách. Správa bude například usměrňovat lesní a zemědělské hospodaření (především v nejcennějších lokalitách a rezervacích), vyjadřovat se k umísťování a charakteru staveb a k dalším aktivitám (rekreace, turismus), aby nedocházelo k poškozování či zhoršování přírodního prostředí.

Správa CHKO bude rovněž plnit funkci odborné organizace v této oblasti. S tím je spojena celá řada dalších činností, jako například odborná podpora veřejné správy (úřady samospráv, jiné státní úřady), administrace krajinotvorných programů a vybraných fondů Evropského společenství, správa státního majetku ve zvláště chráněných územích, posuzování krajinného rázu, krajinářské studie, monitoring rostlinných a živočišných druhů, monitoring a mapování biotopů, druhová ochrana, posuzování a ochrana dřevin. Bude podporovat aktivity, které povedou k rozvoji regionu, přičemž nepoškodí zdejší životní prostředí (například prostřednictvím Programu péče o krajinu).

Vyhlášením chráněné krajinné oblasti by téměř všechnu správu celého území v oblasti ochrany přírody a krajiny vykonával jediný orgán ochrany přírody. To by vedlo k zajištění konzistentní odborné péče o celé území, koncepčně jednotnému výkonu státní správy, jasnému vymezení kompetencí v území a významnému zjednodušení nastavení kompetencí a s tím souvisejících správních postupů.

Přehled těchto změn na příkladu kompetencí dle jednotlivých ustanovení zákona o ochraně přírody a krajiny (114/1992 Sb. v platném znění) uvádí přehledná tabulka v příloze 5. Její

poslední sloupec uvádí jednotnou kompetenci v případě vyhlášení CHKO v lokalitě, předchozí tři sloupce uvádějí často rozdělené kompetence pro variantu, kdy v lokalitě zůstane mozaika maloplošných zvláště chráněných území, jejich ochranných pásem a volné krajiny bez zvláštní územní ochrany.

Pro případ vyhlášení CHKO Soutok je zřejmý přesun celé řady kompetencí a s nimi související administrativní zátěží z obcí s rozšířenou působností (ORP – Břeclav, Mikulov a Hodonín) a krajského úřadu (KÚ) Jihomoravského kraje na AOPK ČR (viz příloha 5).

Vyhlášením CHKO by mohlo dojít k částečnému zvýšení administrativní náročnosti pro vlastníky, kteří by chtěli realizovat záměry, které budou nově omezené základními či bližšími ochrannými podmínkami CHKO. V takových případech totiž musejí vlastníci požádat o povolení výjimky (pro činnosti uvedené v základních ochranných podmínkách CHKO podle zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění) či udělení souhlasu (pro činnosti uvedené mezi bližšími ochrannými podmínkami ve vyhlášovacím předpisu CHKO Soutok).

7. Vyhodnocení efektu vyhlášení CHKO Soutok na lesní, myslivecké a rybářské hospodaření a subjekty hospodařící v dalších dotčených odvětvích

Text této kapitoly vychází z interní analýzy AOPK ČR (AOPK, 2021). Vzhledem k tomu, že v současné době jsou v oblasti Soutoku již vyhlášena MZCHÚ všech kategorií a principiálně z hlediska efektu na lesní, myslivecké a rybářské hospodaření a subjekty hospodařící v dalších dotčených odvětvích nepřináší rozšíření soustavy MZCHÚ nový stav, je v této kapitole porovnáván se stávajícím stavem pouze nový potenciální stav (vyhlášení CHKO Soutok).

7.1 Popis způsobů lesního, mysliveckého a rybářského hospodaření v případě vyhlášení CHKO a rozdílů z toho plynoucích

7.1.1 Lesní hospodaření

Vzhledem k tomu, že je celá oblast zvažované CHKO Soutok o rozloze 13,94 tis. ha součástí soustavy Natura 2000 a většina lesních porostů je buď stanovištním předmětem ochrany evropsky významné lokality (EVL) Soutok-Podluží a EVL Niva Dyje nebo biotopem druhu, který je buď předmětem těchto EVL nebo ptačí oblasti (PO) Soutok-Tvrdonicko, tak již v současnosti požadují orgány ochrany přírody některé změny ve způsobu lesnického hospodaření. Zejména jde o změnu obnovních způsobů u porostů s vybranými charakteristikami. V porostech s nadpolovičním zastoupením dubu je požadován podrostní způsob hospodaření s velmi dlouhou obnovní dobou až 60 let. V porostech jasanu je vyžadována velikost obnovního prvku do 1 ha a ve všech porostech je požadováno ponechávat zvýšený počet výstavků (cca 30 ks/ha). Výše uvedená opatření byla zapracována do aktuálních lesních hospodářských plánů (LHP) pro LHC Soutok a LHC Židlochovice (Lesy České republiky, s. p., Lesní závod Židlochovice) pro roky 2020–29. S cílem podpory prosperity předmětů ochrany EVL a PO byly do LHP zapracovány i některé odchylné způsoby hospodaření, zejména aktivní zásahy v mladších porostech. Předpokládá se, že se změna obnovních způsobů dotkne v tomto decénium cca 700 ha porostů a dalších cca 80 ha mladých porostů ve věku do 60 let bude výchovnými zásahy během tohoto decénia připraveno na tento způsob obnovy.

Naprostá většina plochy lesů ve zvažované CHKO Soutok je ve vlastnictví státu. LHC v nestátním vlastnictví představují jen 2,5 % lesů v EVL Soutok-Podluží a 10 % v EVL Niva Dyje. Ponechávání výstavků, prodloužená doba obmýtí, případně změny v objemu plánovaných těžeb v LHP a také ponechání porostů samovolnému vývoji je již dnes hospodařícímu subjektu (Lesy České republiky, s. p., Lesní závod Židlochovice) kompenzováno jako náhrada újmy za ztížení lesnického hospodaření. Kompenzace za ponechání výstavků dosahují v oblasti Soutoku každoročně 4–10 mil. Kč, kompenzace za samovolný vývoj ve dvou národních přírodních rezervacích (Cahnov-Soutok a Ranšpurk)

představuje každoročně kolem 500 000 Kč. Vyhlášení CHKO Soutok nepřinese v principu náhrady újmy za ztížené hospodaření žádnou změnu.

Pokud bude naplňován LHP a bude hospodaření probíhat v souladu s požadavky předmětů ochrany obou EVL a PO, bude již lesní hospodaření odpovídat potřebám CHKO. Přestože nejsou některé výše zmíněné způsoby hospodaření v tomto území dlouhodobě odzkoušeny, lze vzhledem k principům změn, které představují lokální zintenzivnění zásahů, konstatovat, že změna nemusí znamenat významnější ekonomické dopady. Každopádně, pokud by došlo k prokazatelné újmě na hospodaření, bude mít hospodařící subjekt nárok na její úhradu. Lze očekávat pozitivní sociální efekty, jelikož změna hospodaření v sobě obsahuje větší zacílení zásahů a odklon od velkoplošných zásahů a bude tedy znamenat větší personální nároky na všech úrovních (realizačních i organizačních). Nepochybně také dojde ke zlepšení environmentálních funkcí lesa. Jde zejména o funkci půdoochrannou, hydrickou a klimatickou (ovlivnění bilance slunečního záření, režimu teploty vzduchu i půdy, bilance vodní a proudění vzduchu). V případě vyhlášení CHKO dojde k navýšení dostupnosti prostředků na zlepšování stavu prostředí díky alokaci, která je pro chráněná území k dispozici ve výrazně vyšších částkách než v případě volné krajiny mimo chráněná území (viz kapitola 6.1.2). V nejbližší existující CHKO se stejným typem převládajícího prostředí lužního lesa, v Litovelském Pomoraví s rozlohou 9 330 ha, bylo v posledních pěti letech vynaloženo z Programu péče o krajinu v průměru 271 Kč/ha ročně. To by při rozloze CHKO Soutok 13 940 ha odpovídalo alokaci cca 3 777 000 Kč/rok na realizaci konkrétních opatření v krajině.

7.1.2 Myslivost

Vyhlášením CHKO by při současných podmínkách (současné stavy zvěře, úživnost prostředí) nedošlo ke změnám v mysliveckém hospodaření ani v oborách ani mimo ně. Je však nutné připomenout, že současné stavy zvěře neumožňují obnovu lesních porostů cílovou dřevinou dubem letním bez zvýšených nákladů na ochranu kultur. Tlak zvěře je intenzivnější v oborách, kde nebyla úspěšná přirozená obnova dubu zaznamenána několik desetiletí. V oborách i mimo obory je v současné situaci nutné výsadby dubu chránit, aby úspěšně odrostly vlivu zvěře. Tato nutnost vyplývá z potřeby zajistit úspěšnou obnovu lesních porostů, stejně tak jako zajistit prosperitu předmětů ochrany EVL i PO. Vyhlášení CHKO Soutok tedy v této oblasti změnu nepřinese.

7.1.3 Sportovní rybářství

Na území CHKO není provozován intenzivní chov ryb. Lze tedy konstatovat, že vyhlášení CHKO nebude mít na toto odvětví dopad. Současný stav managementu realizovaný organizacemi Moravského rybářského svazu (MRS) vyhovuje ve většině případů i vedlejším druhům ryb i druhům ohroženým či chráněným. Některé původní, rybářsky nejvíce ceněné druhy ryb se přirozeně nerozmnožují téměř vůbec nebo jen v omezené míře, a jejich zastoupení v toku je podporováno vysazováním odchovaných násad. Přesto je zřetelně patrný klesající trend některých druhů – především ostroretka stěhovavá (*Chondrostoma nasus*),

mník jednovousý (*Lota lota*) a jelec jesen (*Leuciscus idus*) – a to i přes umělé vysazování jejich násad.

Do druhové skladby ryb říčního systému Moravy a Dyje patří celkem 2 kriticky ohrožené druhy, 3 silně ohrožené a 7 ohrožených druhů ryb zařazených do vyhlášky MŽP č. 395/1992 Sb. v platném znění.

Největší část plochy vodních útvarů v CHKO spadá do rybářských revírů obhospodařovaných MRS. Všechny revíry jsou mimopstruhové. V nejexponovanější části přímo na soutoku Moravy a Dyje se ale nacházejí rybářské revíry LČR, s. p. (Morava 1, Dyje 1, Pohansko 1, Morava 2A).

Z hlediska sportovního rybářství jsou lokalitami potenciálního střetu s ochranou přírody a krajiny zejména vodní útvary údolní nivy, jakými jsou odstavená ramena nebo poříční tůň. Zažitou praxi umělého zarybňování je třeba v dohodě s rybářskými organizacemi nahrazovat či doplňovat podporou přirozené reprodukce ryb. S ohledem na výše zmíněné je žádoucí zanalyzovat zarybňovací plány pro jednotlivé rybářské revíry, které se v CHKO nacházejí, pro orientační přehled vysazovaných druhů ryb. V případě nevyhovujícího stavu je následně potřeba se domlouvat na jejich úpravě. Jde však o aktivity, které započnou až po případném vyhlášení CHKO, a případná kvantifikace dopadů tak může být až jejich výstupem a nelze ji odhadnout předem.

Vzhledem k poloze regionu Soutoku mají větší význam rybníky ležící mimo území připravované CHKO. Jedná se především o velké rybníční soustavy na Kyjovce a Včelínku. Hospodaření na těchto rybnících může mít dopad na kvalitu vody na úsecích těchto toků ležících v ploše CHKO, nicméně Správa CHKO nemá žádný nástroj na ovlivňování hospodaření na rybnících ležících mimo CHKO.

Stávající druhové složení ryb je značně pozměněné od přirozeného původního stavu. Druhové složení ryb je stále poměrně pestré a v posledních letech se diverzita dokonce zvyšuje, nicméně struktura rybího společenstva se drasticky změnila. Některé původní nejvíce ceněné druhy ryb se přirozeně nerozmnožují téměř vůbec nebo jen v omezené míře. Z pohledu trvalé udržitelnosti rybí obsádky na tocích v CHKO je pouze umělé zarybňování nedostatečné. Naopak často negativně ovlivňuje druhovou skladbu směrem k převaze rybářsky atraktivních druhů ryb (někdy i nepůvodních, např. rybníční forma kapra obecného). Z hlediska ochrany přírody může být v některých případech problematické také rybářské využití odstavených ramen a dalších vodních ploch údolní nivy, kdy tlak sportovního rybolovu snižuje možnosti a potenciál pro přirozenou reprodukci ryb. Výše uvedená rizika jsou problematická bez ohledu na případné vyhlášení CHKO Soutok. Soustředěná péče v případě vyhlášení CHKO by však umožnila se na problematiku zaměřit a působit na její nápravu včetně nastavení pozitivních stimulů.

7.2 Popis změn v přístupu do krajiny

Z titulu chráněné krajinné oblasti neplatí žádné omezování vstupu, pokud je prováděn pěšky nebo na kole. Pokud bude vstup do lesa regulován z jiných důvodů (obora, povodně, národní přírodní rezervace), platí tato omezení již nyní. Jediné významnější omezení pohybu

v oboře Soutok bylo vyhlášeno Městským úřadem Břeclav na žádost LČR, s. p. z důvodu zajištění klidu zvěře (veřejná vyhláška ze dne 29. 6. 2015: opatření obecné povahy, kterým se nařizuje zákaz vstupu do obory Soutok). Případné vyhlášení chráněné krajinné oblasti na toto nebude mít žádný vliv.

Turistické nebo např. cyklistické rekreační využití, které neohrožuje ta ochránářsky nejceněnější místa, je v CHKO samozřejmé. Správy CHKO vždy hledají optimální vedení tras a státní ochrana přírody se mnohdy sama i finančně podílí na přípravě projektů a budování návštěvnické infrastruktury (viz též kapitola 6.1.1). Mezi základní ochranné podmínky CHKO patří zákaz pořádat soutěže na jízdních kolech, což ale není běžný přístup do krajiny a tato podmínka běžným návštěvníkům zajišťuje klidový režim na cestách bez závodníků. Podobná situace je i v případě létajících zařízení bez pilota (drony), jejichž používání je v CHKO omezené leteckými předpisy.

Sběr lesních plodů včetně hub pro vlastní spotřebu rovněž není vyhlášením CHKO omezen.

Základní ochranné podmínky CHKO omezují vjezd autem. V případě navrhované CHKO Soutok však již dnes platí omezení vjezdu pro veřejnost z titulu Lesního zákona č. 289/1995 Sb. Vyhlášení CHKO tak z pohledu vjezdu návštěvníků motorovým vozidlem nepředstavuje přísnější omezení.

Pro vodní sporty v současné době není vhodná situace s ohledem na výšku vodní hladiny na řece Dyji a na nízkou atraktivitu dotčeného úseku řeky Moravy. Ani ostatní vodní toky a plochy v řešeném území nejsou v současnosti využívány pro vodní sporty. Proto případná bližší ochranná podmínka týkající se vodních sportů nebude znamenat změnu oproti současnému stavu.

7.3. Vyhodnocení dopadu na využití území pro těžbu nerostných surovin

Zvažovaná CHKO Soutok je v kompletním překryvu s již existujícími lokalitami soustavy Natura 2000 (PO Soutok-Tvrdonicko, EVL Soutok-Podluží a EVL Niva Dyje). Těm ze zákona o ochraně přírody a krajiny náleží ochrana před poškozením a ničením. Jejich využívání je možné pouze tak, aby nedošlo k závažnému nebo nevratnému poškození jejich předmětů ochrany a pro jakýkoliv zásah, který by mohl vést k takovým nežádoucím důsledkům, je třeba mít souhlas příslušného orgánu ochrany přírody. Jakékoliv záměry, které mohou mít, ať už samostatně nebo ve spojení s jinými, významný vliv na předměty ochrany nebo celistvost lokality, podléhají hodnocení jejich důsledků podle předpisů o posuzování vlivů na životní prostředí. Co se týče přístupu do krajiny, jejího využívání a realizace záměrů včetně například těžby nerostných surovin, je současná úroveň nastavena tak, že vyhlášení CHKO nepřinese v přístupu k těmto činnostem a záměrům změnu. Některé základní ochranné podmínky CHKO mohou znamenat nepatrné změny, které však současné podmínky nezprísňují, a z procesního hlediska by reprezentovaly významné administrativní zjednodušení (viz kapitola 6.2). Zákaz těžit nerosty platí v první zóně CHKO. Z tohoto zákazu je možné udělit výjimku pouze v případě, že nedojde k poškození přírodního prostředí, což je obtížně představitelné.

Na území EVL se nevyskytují využitelné zdroje rud. Ze stavebních surovin se těžily písky až štěrkopísky z náplavů Moravy a Dyje (význačné těžebny u Moravské Nové Vsi, z nichž vznikla rozsáhlá jezera). V drobných těžebnách se těžily cihlářské hlíny pro místní výrobu cihel. Menší staré těžebny jsou spontánně zarostlé, částečně předtím zavezené a obtížně v terénu lokalizovatelné.

Těžba ropy v území nadále probíhá, v oblasti Soutoku byly v zimě 2014/15 otevřeny dva nové vrty. Dokončována je likvidace tzv. starých ekologických zátěží. Rizikem jsou možné havárie při těžbě i dopravě. Problematický je zábor biotopů pro provoz nových vrtů, včetně stanovišť, která jsou předmětem ochrany (především 91F0: Smíšené lužní lesy s dubem letním (*Quercus robur*), jilmem vazem (*Ulmus laevis*) a jilmem habrolistým (*Ulmus minor*), jasanem ztepilým (*Fraxinus excelsior*) nebo jasanem úzkolistým (*Fraxinus angustifolia*) podél velkých řek (*Ulmion minoris*)).

Systematická evidence všech netěžených ložisek nevyhrazených nerostů neexistuje. Geofond z území uvádí ložiska štěrkopísků u Lanžhota a u Týnce (souborně pojmenované Lanžhot – Nová Ves) a ložisko štěrkopísků Valtice-Valticko. S ohledem na předpokládané zásadní střety zájmů s ochranou přírody a vod je možnost budoucí těžby na těchto ložiskách nepravděpodobná.

Lze nicméně konstatovat, že v současnosti těžba surovin nemá na předměty ochrany EVL a PO vliv a vyhlášení CHKO Soutok nepřinese v tomto odvětví žádnou změnu.

Použitá literatura

- AOPK (2021). Vyhodnocení efektu vyhlášení CHKO Soutok na státní správu, vlastníky a hospodaření. Interní dokument AOPK.
- Braun Kohlová M., Melichar, J., Kaprová, K. (2016). Metodika monitoringu návštěvnosti v přírodních oblastech. Praha, Centrum pro otázky životního prostředí Univerzity Karlovy a Agentura ochrany přírody a krajiny ČR. Dostupné online z: <https://www.czp.cuni.cz/rec-optim/vysledky2.php>.
- ČSÚ (2020a). Výstup z veřejné databáze: Počty ekonomických subjektů v okresech Břeclav a Hodonín, Český Krumlov. Online: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/>, vygenerováno dne 9. 6. 2021.
- ČSÚ (2020b). SIOT tabulky typu produkt x produkt popisující užití tuzemských produktů za rok 2013. Online: http://apl.czso.cz/pll/rocenka/rocenkaout.dod_uziti, staženo dne 9. 6. 2021.
- ČSÚ (2020c). SIOT tabulky typu produkt x produkt popisující užití tuzemských produktů za rok 2015. Online: http://apl.czso.cz/pll/rocenka/rocenkaout.dod_uziti, staženo dne 9. 6. 2021.
- ČSÚ (2020d). SIOT tabulky typu odvětví x odvětví popisující užití tuzemských produktů za rok 2013. Online: http://apl.czso.cz/pll/rocenka/rocenkaout.dod_uziti, staženo dne 9. 6. 2021.
- ČSÚ (2020e). SIOT tabulky typu odvětví x odvětví popisující užití tuzemských produktů za rok 2015. Online: http://apl.czso.cz/pll/rocenka/rocenkaout.dod_uziti, staženo dne 9. 6. 2021.
- ČSÚ (2020f). Průměrný počet zaměstnanců v národním hospodářství podle ekonomické činnosti (sekce CZ-NACE) a krajů z ročního zjišťování (2013). Online: <https://www.czso.cz/csu/czso/casove-rady-zakladnich-ukazatelu-statistiky-prace-leden-2021>, staženo dne 10. 6. 2021.
- ČSÚ (2020g). Průměrný počet zaměstnanců v národním hospodářství podle ekonomické činnosti (sekce CZ-NACE) a krajů z ročního zjišťování (2015). Online: <https://www.czso.cz/csu/czso/casove-rady-zakladnich-ukazatelu-statistiky-prace-leden-2021>, staženo dne 10. 6. 2021.
- ČSÚ (2020h). Obchod, pohostinství, ubytování: vybrané finanční ukazatele, časové řady roční – klasifikace CZ-NACE: 47 (2008–2019). Online: https://www.czso.cz/csu/czso/1-malavfucr_b, staženo dne 10. 6. 2021.
- ČSÚ (2021). Věkové složení obyvatel k 31. 12. 2020. Online: <https://www.czso.cz/csu/czso/vekove-slozeni-obyvatelstva-2020>, staženo 2. 6. 2021.
- Fischer, J., Hronová, S., Hindls, R., Sixta, J., Vltavská, K. (2018). Regionální input-output tabulky ČR za rok 2013, celkové tabulky podle sekcí CZ-CPA. Online: https://kest.vse.cz/wp-content/uploads/page/266/CZ_RIOT_2013_ag.xlsx, staženo dne 9. 6. 2021.
- Louviere, J. J., Hensher, D. A., Swait, J. D. (2000). Stated choice methods? analysis and application. Cambridge University Press.
- McFadden, D. (1974). Conditional Logit Analysis of Qualitative Choice Behaviour, in Zarembka, P. (ed.), *Frontiers in Econometrics*, New York: Academic Press.
- Melichar, J., Pavelčík, P. (2020). Vyhodnocení regionálních ekonomických efektů turismu v Národním parku Šumava. Univerzita Karlova, Centrum pro otázky životního prostředí. Interní zpráva pro Správu Národního parku Šumava.
- Palmer, F. J., Hoffman, R. E. (2001). Rating reliability and representation validity in scenic landscape assessment. *Landscape Urban Plan.* 54, 149–161.

- Porst, F., Bečka, P., Kučeravá, B., Štemberk, J., Alex, B., Arnberger, A., Eder, R., Preisel, H. (2020). Přeshraniční socioekonomický monitoring v národních parcích Šumava a Bavorský les v letech 2017-2019. Grafenau: Správa Národního parku Bavorský les, Správa Národního parku Šumava.
- Raabová, T. (2013). Metodika pro výpočet ekonomických dopadů kulturní organizace. Institut umění – Divadelní ústav, Praha.
- Tveit, M., Ode, A., Fry, G. (2006). Key concepts in a framework for analyzing visual landscape character. *Landscape Res.* 31, 229–255.

Přílohy

Příloha 1 – Dotazník k výběrovému terénnímu šetření – Rekreace Soutok 2021

Příloha 2 – Orientační mapa oblasti Soutoku – doprovodný materiál k dotazníku k výběrovému terénnímu šetření

Příloha 3 – Karty pro respondenty – doprovodný materiál k dotazníku k výběrovému terénnímu šetření

Příloha 4 – Dotazník k výběrovému šetření na obecné populaci ČR – Rekreace v chráněných a přírodních oblastech ČR

Příloha 5 – Porovnání kompetencí dle jednotlivých ustanovení zákona o ochraně přírody a krajiny.